

De his q̄ facti s̄ bigami de sine interptat̄e i mino-
ribus. Secus in maioribz. Et fm ge. ibi. ille tex. lo-
quit̄ d̄ bigamis laicis. nō aut̄ monachis. nam isti
gandēt privilegio clericali. Ad ob. tex. lxxiiiij. di.
q̄ l̄ q̄s: vbi d̄: bigamū esse nudatū oī privilegio cle-
ricali. z laicā solū h̄re cōmunionē. Et sic v̄ q̄ biga-
mus nō possit esse monachus. R. Jo. an. in regu-
la delictū. in mer. q̄ erit laicus p̄fessus: q̄ esse pōt
c. ex eo. de elec. li. vi.

Calix nō debet esse de
ere: aut auricalco: aut cupro: aut plūbo.
q̄ p̄ter eruginē ista vomitū p̄nocant:
nec d̄ ligno: p̄ter poros. ne subintret sanguis. nec
de vitro. p̄ter fragilitatē: nec de lapide: p̄ter eius
ineptitudinē. de ple. di. j. vasa. z. c. z calix. vbi d̄ q̄
tā calix q̄ patena d̄nt eē de auro: v̄ argēto: v̄ stan-
no. Et q̄ de his triz tribz mētionē facit: oēm aliam
materiā p̄hibē v̄. l. z asten. li. iij. d̄ mente Rod. di
cat q̄ sub stanno intelligit̄ plūbz. Et nō. fm De.
d̄ pal. q̄ si calix argēteus cōsecratus postea de auro
tur indiget cōsecratōe. q̄ p̄secratio fit in superficie.
Nota t̄m q̄ si calix deaurat̄ p̄secrēt: l̄ postmodū
depdat̄ auz. nō p̄ter hoc v̄ denuo cōsecrandus:
nec est s̄te in eo: sicut in pietē ecclesie q̄ de cruce
indiget recōsecratōe: nā in positōe auri. q̄d ita s̄-
tiliter ponit̄. nō v̄ q̄ sit ita p̄secratio in superficie ip̄i
us: q̄n remaneat in argēto. Et ita fuit p̄tuetudo.
Carcer. vide s̄. accusatus. z. j. incarceratus.

Casus fortuitus. Quid sit:
Dic fm panor. p̄ glo. in. c. vnico. de co.
q̄ est inopinata rei euentus q̄ p̄videri n̄
pōt. Vbi d̄ diligentissimus p̄vidisset. non est casus
fortuitus. Done exemplū. Domus tua minabat̄
ruinā. domus corruit z interfecit equū tibi cōmo-
datū. certe nō pōt dici casus fortuitus. q̄ diligentis-
simus repasset domū: vel ibi nō habitasset. Si aut̄
domus nō minabatur ruinā: sed imperu tempe-
statis valide corruit: nō ē tibi ip̄tādū. Et ista faci-
unt ad. q̄. Nūq̄d furtū cōputat̄ inter casus fortui-
tos: Glo. iur̄ civilis reperit̄ur contrarie. Sz cō-
muniter tenet̄. q̄ aut p̄ violētiam fuit tibi res sub-
tracta. et est casus fortuitus. Intellige q̄n non fini-
sti in aliqua culpa. puta. q̄ non transibas p̄ loca pi-
culosa. Si autē cōmittit̄ furtū clandestine. Et tūc
si ab ea p̄sona a qua etiā diligentissimus non p̄ca-
uisset. puta ab vxore: vel filio. z est casus fortuitus
Secus si ab ea p̄sona a qua diligentissimus preca-
uisset. puta a vili famulo: vt in. l. q̄ fortuitus. C. d̄
pig. act.

Vtrum ex pacto veniat casus fortuitus: Glo. vbi s̄
dicit. q̄ in cōtractu nō tenetur quis ex generali pa-
cto. Sed o3 q̄ casus fortuiti specialiter numerent̄
Sz accursus in. l. sed z li. q̄s. §. quesitum. ff. si quis
cau. quem sequit̄ Jo. an. dicit. q̄ aut nullus casus
fortuitus fuit expressus. et nō valet generalis obli-
gatio. ne q̄s sub inuolutione verborz renūciaret ei
iuri: cui non esset in specie renunciaturus. Et hec
opi. placet Panor. Si v̄o aliqui casus fortuiti fue-
rūt specialiter enumerati. et secuta fuit clausula ge-

neralis. puta. z de omnibus alijs. tunc tenet etiaz
in non expressis. optime ad hoc facit tex. in. c. q̄ ad
agendū de pec. li. vi. Bar. t̄m in. d. §. quesitum v̄
detur velle. q̄ sub illa clausula generali veniunt ca-
sus consimiles exp̄ssis. non autem maiores. quod
satis placet Panor. quia in odiosis clausula gene-
ralis non comprehendit maiora expressis vt ē tex.
notabilis in de. non potest. de pecur. Secus de nō
odiosis: vt in constitutione p̄curatoris. in qua ex-
pressis aliquibz requirentibz sp̄ale mandatū: z sub
iecta clausula generali veniūt maiores casus exp̄s-
sis. vt notat Inno. in. c. sedes. de rescriptis.

Vtrum autem renunciatio generalis firmetur iuramē-
to vel saltem iuramentū sit obligatorū: Jo. au. di-
cit. q̄ nō. quia renunciatio generalis nō valet ex de
fectu consensus. q̄ nō v̄: q̄ ille consenserit de casu
bus nō exp̄ssis. Sic iuramentūz nō obligat vltra
consensum. facit. c. pe. z. c. quintaullis: de iureiur.
z est notabile dictū. Et credo q̄ in foro p̄niali: q̄s
obligetur fm suū cōsensum.

Vessatio a diuinis. vide. j. interdictū vltimo.

Citatio. Citari pōt q̄bet cā i p̄ma
citatione. per terminum breuem z pem-
ptoriū. Sed nisi necessitas urgeat: non de-
bet quis moneri vel citari nisi tribus edictis: vel
vno pemptorio: q̄d cōtinere debet tātū t̄ps quan-
tum tria edicta: extra de dila. c. j. vbi de hoc in glo.
z tale pemptoriūz habet vim trine citationis: vt
in. l. tres denūciationes. C. quō et q̄n in.

Vbi cumq̄ agitur ad penaz incurendam: z iu-
ra exigunt trinam monitionēz nūq̄ citatio etiaz
pemptoria habet viz trine citationis fm Joan.
an. in. c. ex tue. de cle. non re. Ratio quia in penali-
bus verba debent stricte intelligi et proprie. nō at-
sice et large. vt in. c. in nostra. de iniur.

Vritatus non comparens etiam in primo termi-
no: debet condemnari in expen. factis per aduer-
sarium. nec d̄ expectari vt sit ptumax in scda z ter-
cia citatione: vt vult Bar. in aut. q̄ semel. C. quō z
quando iudex.

Vtrum citatio facta die feriata ad diem non feri-
atam valeat: Rū. Panor. in. c. si. de fer. fm opi-
nionem Jo. cal. d. car. d. an. et Bar. in. l. j. §. nun-
ciatio. ff. de no. oper. mun. concludit. q̄ de iur̄ non
valet talis citatio p̄ l. dies festos. C. de fer. vbi di-
citur q̄ silere debet horrida vox preconis: et Pa-
nor. intelligit non solū in ferijs introductis ad ho-
nozem dei. sed etiam in alijs introductis in fauorē
hominum. etiam idem putat in repentinis: nā im-
perator mandat eas sub eadem veneratione obser-
uari qua solennes. vt in. l. omnes. C. de fer. Et cō-
cludit Panor. q̄ nullus actus istoz trū pōt fieri
die feriata. l. preceptum de citando. executio prece-
pti. l. actus citationis. z processus qui fit vigore
citationis.

Vtrum autem valeat citatio facta die non feri-
ata pro die feriata: Rū. Panor. vbi s̄. post cal. et
Spe. z Jo. an. dicit. q̄ si ponitur. vsq̄. potest in q̄
libet die. j. festum comparere. Secus vbi simpliciter
citatur: vt simpliciter compareat tali die que ē

... de his q̄ facti s̄ bigami de sine interptat̄e i mino-
ribus. Secus in maioribz. Et fm ge. ibi. ille tex. lo-
quit̄ d̄ bigamis laicis. nō aut̄ monachis. nam isti
gandēt privilegio clericali. Ad ob. tex. lxxiiiij. di.
q̄ l̄ q̄s: vbi d̄: bigamū esse nudatū oī privilegio cle-
ricali. z laicā solū h̄re cōmunionē. Et sic v̄ q̄ biga-
mus nō possit esse monachus. R. Jo. an. in regu-
la delictū. in mer. q̄ erit laicus p̄fessus: q̄ esse pōt
c. ex eo. de elec. li. vi.

feriata. tunc enim prius venire non potest: nec debet. et illa die venire non tenet. et sic necessaria est noua citatio. et hanc opinionem tanquam verissimam teneas: quicquid senserit. d. An. Dec. Panor.

Utrum sententia lata contra non citatum teneat: Kar. in de. pastoralis. de re iud. in. §. denique. dicit. quod aut nullo modo fuit citatus. aut sic. Primo casu est nulla de ma. et obe. inter quatuor. Si autem aliquo modo fuit citatus: aut legitime: aut non: aut dubitatur. Si legitime: sententia valet: si alia sunt rite gesta. si tamen citatus non fuisset contra iuram. sed fide. subuenit sibi per restitutionem. de re iud. cum bertoldus. Si non legitime. videtur quod debeat haberi per non facta. de electi. bone. ij. Si dubitatur. dicit Paul. quod presumitur pars citata: si sententia transiit in rem iudicatum. Nota tamen Panor. in c. cam que. de Rescriptis. et in. c. cum sit. de ap. quod in facto notorio potest ferri sententia contra absentem non citatum cum certum est absentem nullam propterea defensionem. Citatio enim sit ut se defendat. nec in huiusmodi notorijs requiritur ordo iudicarius.

Utrum corporaliter impeditus. teneat per alium comparere: Panor. in. c. in nomine domini. de test. dicit. quod non et actus gestus eo absente proinde est ac si non fuisset citatus.

Utrum iudex ecclesiasticus possit denunciare aliquem excommunicatum illo minime vocato: nec aliter prius declarato quod incidit in sententiam excommunicationis: Kar. Panor. in. c. peruenit. de ap. dicit quod ubi excessus non est notorius. dicitur illi prius vocare et recipere eo prius probatione super facto. et postea constituto de facto declarare illum incidisse in sententiam excommunicationis. hoc probatur in. c. cum sit. de here. li. vi. ubi patet quod si allegatur quod incidit in sententiam iuris. non dicitur iudex prius procedere ad executionem. quod si declarauerit illum incidisse in sententiam iuris. Ab hac tamen declaratione poterit appellari. quod licet non possit appellari a sententia iuris: ut in. c. q. de appel. potest tamen appellari a sententia iudicis declarantis. quod illa declaratio est sententia hominis non iuris. Si vero excessus est notorius. tunc non oportet quod hec solennitas adhibeatur. sed potest cum denunciare absque alia citatione.

Quid dicendum de consuetudinibus quarundam religionum que habent ut multoties etiam ex leuibus causis puniant fratres platuris: professionibus et huiusmodi absque alia monitione vel citatione priua: et absque alia ordine iudicario: nunquid valeant huiusmodi gesta per eos: dicitur in nota per doct. et Panor. in. c. cum spali. et. c. q. de ap. et. c. qualiter et quoniam. el. ij. de accu. quod in religionibus non est seruandus ordo iuris vsque quaque. id est ad vnguem ubi ergo dicti religiosi habent iuxta regulam et constitutiones: vel consuetudines eorum: ut ex sola infamia notati: vel sibi tenerentur cedere plature: sicut dicitur de predicatoibus et cartusienibus qui ex sola infamia notati cedunt generali suo. Picendum est quod platus eorum possit ex dicta infamia scandalosa vel euidenter facti. etiam sine citatione aliquam priuare administratione vel officijs eorum. Secum enim Den. de gan. in quolibeto suo tantam habent subditi religiosi iurisdictionem et auctoritatem: quantum dant eis plati sui et non plus. Non enim habent velle nec nolle: ut in. c. si religiosus. de elec. li. vi. Ideo eis resistere non licet:

nec appellare quod diu plati procedit sine iura coram: vel constitutiones. vel consuetudines eorum: ut notatur per doct. in. c. cum medicinalis. de sen. ex. li. vi. et maxime Lap. et habet text. de hoc in. c. reprehensibilis. de app. Ad hoc facit quod notatur glo. quam sequitur Panor. in. c. cum spali. quod dispositio. c. sacro. de sen. ex. non est necessario seruanda in religionibus contra suas obferuantias spales. quod est dictum singulare sine Panor. et dicit hoc. procedere. ubi regula vel constitutio religionum daret certum modum: seu ordinem in excoicando religiosum. ut satis sit seruare illum ordinem regule: seu constitutionis ipsorum religionum quod multum bene notabis. Hoc idem tenet Sede. consilio. cv. ubi dicit. quod valent consuetudines. per quas sine iuris ordine. etiam ex leuibus causis religiosi viri ex suis locis et administrationibus amouentur. allegat. d. c. qualiter. et. d. c. cum spali. et de sy. p. tuas. Addit tamen vnum valde notabile. quod pena expulsionis: priuationis. et remotionis quaque incipit a crimine. et tunc habet locum quod dictum est. scilicet quod sine monitione possint amoueri. Si vero a contumacia vel inobedientia: tunc ut locus sit pene: necessaria est monitio. Dec. Den.

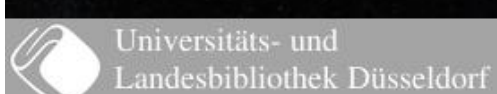
Clericus. j. Communiter. Que res quid comprehendat appellatione clericorum: dicit sine Panor. super Rubrica de vi. et ho. de. quod largo sumpto vocabulo veniunt omnes in quacumque dignitate sint positi. ex quo sunt clerici ad seruitium dei. unde omnes qui non sunt laici. dicuntur clerici. xij. q. j. duo. Dicuntur enim clerici. a clericos grece. quod est foris latine. quod sunt electi ad sortem domini. Priuilegium ergo attribuitur simpliciter clericis comprehendit omnes clericos cuiuscumque ordinis vel dignitatis sint. nam si est episcopus. ergo clericus. Sed in materia odiosa appellatione clericorum non credo comprehendit episcopos. nec etiam clericos existentes in dignitate. vide de hac materia singularia §. Absolutio primo. Et ex predictis potest inferri vnum notabile sine Jo. an. in. c. Johannes. de cler. conu. quod appellatione laicorum in materia odiosa: non veniunt clerici coniugati. Et hoc facit sine cum. quod si statutum episcopi certo casu excoicat laicos. non comprehendit clericos coniugatos. cum materia sit odiosa. et illi non sint puri laici. sed quedam spes mixta. facit. c. statutum de elec. li. vi.

Clericus debet deferre rasuram in modum coronae scilicet et tonsuram capilorum ab infra. Et per huiusmodi tonsuram quis constituit clericus. tamen quod diu habet solam primam tonsuram: vel minores ordines potest si voluerit deferre clericatum. Si tamen clericus etiam in minoribus habeat beneficium. tenet portare tonsuram. aliter peccat mortaliter. quod dignus anathemate de vi. et ho. de. si quis. Ubi etiam dicit Panor. per glo. in de. attendentes. de sta. re. quod etiam moniales debent habere tonsuram in parte inferiori. Ita quod eis praecidantur crines vsque ad aures. Sed clerici debent habere rasuram in parte superioris. et tonsuram in inferiori. Et sic non debent nutrire comam. Et si secus fecerint excoicari debent. d. c. si quis.

Clericus debet esse ornatus duplici ornamento

omnibus illis. tunc tenet etiam...
opinari ad hoc facit text. in. c. q. ad...
illa dicitur generaliter veniunt ca...
pulis non sunt notus. quod...
or. quia in obsequio dicitur gene...
concedi maiora etiam et ter...
ten potest de gen. Sicut de no...
stitutione. per totum in qua re...
equiritur ipse mandatum: et sub...
terali veniunt maiores eius et...
o. in. c. sedes. de re iud. ca...
o. in. c. sedes. de re iud. ca...
men in si obligatus: Jo. an. in...
iudicio generalis non valet de...
et non vt. quod ille confiteri vult...
ic iuramentum non obligat...
pe. et. c. quanta uallibus domini...
i. Et credo quod in foro publico...
colium.

et die feriat ad diem non se...
Panor. in. c. si. de fer. fm spi...
ar. d. an. et Bar. in. l. §. nu...
r. nun. concludit. quod de iur non...
l. dies festos. de fer. vbi de...
bona vox preteritis et Pa...
sui in ferijs introducis ad bo...
in alijs introducis in fauore...
tem potat in reperiuntur in m...
suo eadem ueneratione obse...
m. l. omnes. de fer. Et tri...
lus actus officij tui potest...
am de citando. excoicatio pri...
as. et processus qui fit vige...
deat citatio facta die notu...
da. Panor. vbi §. postulat...
p. si ponitur. vsq. postulat...
mparete. Secus vbi...
quer comparat talis potest

sez interiori & exteriori. Interiori ornamentu consistit in virtutibus quibus debent esse ornati clerici. Exteriori ornamentum consistit in quatuor. Primo in incessu. ut maturitatem prestandat. & alijs sensibus corporis. Secundo in habitu. ut non deferant vestes incales & linguatas. s. frapas ad modum rotulorum. nec varij coloris: neq; rubeas nec virides. hi enim duo colores sunt clericis interdicti: ut in c. clericus. eo. ti. Et in de. ij. co. tit. phibet. ne etiam caligis rubeis vel viridibus publice utant. vide tamen palcrum dictum. Host. in. c. antiqua. de p. uul. q. panni rubei & frena & calcaria deaurata et silia ornamenta sunt insignia pape. & sui legati: cum pficiat ultra mare. Et quo inferit qd etiam cardinales non pnt de iure coi vti hmoi coloribus & ornamentis. Consuetudo tm habet opposituz. Et forte eos excusat. ex quo papa videt & non reprobat. Nam ista sunt de iure positio. Nam olim clerici portabant vestes partitas. Et ex pdictis etiaz colligit qd no tm clericis: immo nec laicis licitum est deferre hmoi deaurata: nec p sua psona: nec p equis suis. Et est ro. qd hmoi ornamenta sunt ornamenta pnticipis: quib; pnativt no debent sub pena capitis vt. l. ij. c. de vesti. oloba. lib. xj. Et hanc rōnem sequit tex. in. l. temperent. eo. ti. Mulieribus aut indubium est: qd possint vti pdictis: sine pena predicta. qd quidam putant verum in matronis & nobilibus no in omnibus. Quidam etiam habent ex privilegio vt milites & doctores. & sily milites gaudetes. erq; dant sibi in signum. Et pot introduci de consuetudine. Item vestes clericoru no debent esse nimis longe. nec nimis breves. Item nec de serico. sed de lana no nimis piosa vel vili. xij. dist. 8. j. Et no. qd et ca timoris: pegrinatōis: vel alia sily: licitum est clericis habitu transformare. xxj. q. iij. epi. et extra de vi. & ho. de. clericus. el. ij.

Quicumq; aut clericus virgata vel partita veste vti publice sine ca. si bñficiatus est: est suspēsus a fructuum pceptione p sex menses: si no est beneficiatus. & est in sacris citra sacerdotium p idem tps est inhabilis ad beneficium obtinendum. Si autem habet dignitatē vel bñficiū cum cura. vel est sacerdos: aut religiosus: est suspēsus p annum a beneficio. & p idem est inhabilis ad obtinendum qd cumq; beneficium ecclesiasticū: vt in de. qm. de vi. et ho. de. tercio plisit clericoru ornamentuz in abo. qto in potu: de q vide no. p doct. in. c. a crapula. de vi. & ho. de. vbi dī. qd clerici vinum temperent. et a vino se temperent. & qd clericus debet esse contentus trina potatōe: vt dicit tex. in. c. qm. xliij. di. Quod tm intelligit qm appetitus naturalis vltra non exigit.

Clericus. ij. sez qd clerici a quibusdam actibus secularibus sunt remoti. no enim debent intendere negociationi: vt. c. clericus. et. ij. ibi. comēcia secularia no exercent: maxie inbonesta. Et ppter illud verbū maxime. dicit Pano: ibidē. qd etiam honestas negociationes no pnt exercere. Sed hoc verū qm clerici no indigent nam tunc pnt vti honestis negociationibus & querere

victū manibus. rej. dist. clericus. & in. e. j. de eccl. miss. Et cōtra clericū negociatorē: vide tex. in. c. negocia torē. lxxxvij. dist. vide etiam tex. in. c. puenit. lxxxvj. di. vbi dī qd ca lucra no debent cōducere possessiones aliorū. & ibi etiam hī. nūquid possint esse tutores pupillorū. vñ pnt suscipere tutelam a legibus impositas. Sed & curā orphanorū & viduarū q in defensione sunt. aut earū psonarū q maxime indiget adminiculo ecclesiastico. Et vide qd notat in. c. j. ne cler. vel mo. vbi dī qd clericus pot negociari ppter necessitatem. Intellige qm aliquid opat ex suis manibus: vel emit rem: vt inde habeat materiā reducēdi ad aliquas formas. no enim dz emere rem. vt eam integrā p maior pōcio vendat. & vide ibi glo. in ver. cōductores. qd clericus succedit cōdnctori. licite p stare in illa cōductōe vlcq; ad p̄finitū tps locationis.

Clerici non debent ministrare in taberna. nec in ea comedere vel bibere. nisi cā necessitatis in pegrinatōe. xliij. di. no optet. & c. nulli. & c. clericus.

Clerici goliardi: aut buffones. i. ioculatores. si hoc p annū exercuerint. carēt omni privilegio clericali ipso iure. Eodē mō si minori tpe & tercio moniti no resipuerit: vt in. c. vnico. e. ti. li. vj. Et no. fm. c. ibi. qd vbi canon imponit penā ipso iure et facto negatio. no requirit monitio. qm illi addit certū tps: vt ibi si no desistat infra annū. & requirit in hoc casu annus cōtinuus & integer. Et ex hoc no. qd vbi lex vel statutū dat certū tps. ad hoc vt pena cōmittat. Intelligit de tpe continuo.

Clerici qui carnificiū: macellariorū. seu tabernariorū officiū publice faciūt & psonaliter exercēt. sē tercio noiatim moniti no desistat. seu reassumant et sunt pūgati. p̄dnt privilegiū clericale oīno. No cōiugati vō. si no incedūt vt laici. p̄dnt in rebo tm Et si oīno incedūt vt laici in psonis privilegiū clericale q̄dū pmissis institerint. coipso amittūt: vt in de. j. e. ti. Et no. fm. Car. ibidē in ver. tercio monēat. qd vbi requirit trina monitio. no sufficit vñū pemptoriū. & requirit qd dicta monitio fiat noiat. et id no sufficit generalis. de quo. j. Excoicatione. xxv. nec sufficit qd hmoi admonitio fiat ante exercitiū. nec sufficit simpli monere vt desistat. s̄ requirit vt fiat clerico tale officiū exercenti. Et p hoc dicit Car. ibi. qd si fiat monitio clerico tabernario vt desistat: exercet officium carnificis vel macellarij. non erit locus pene. Et sic requirit ad hoc vt sit locus pene qd clericus monitus exercat illud officiū a quo monitus est desistere.

Quid si clericus exercat pdicta officia occulte. vel no psonaliter. an sit locus pene: Glofa in ver. publice dicit qd no. & dicit qd illa duo. s. publice & psonaliter. cōiunctim requirunt. Si ergo occulte vlp alium hoc exercēt. cessat pena. s̄ no culpa. quam glo. singulariter: no. p intellectu capli. mulieres. de len. ex. p quē text. iuncta hac glo. terminat qd. An p statutū quo pontif maleficiū teneat mandans: Et videt qd no. qd mandas facit tm fite. verba vō statuti requirūt qd vere fiat. ff. de ne. gel. l. iij. §. hec verba. Contrariū pbat ex. d. c. mulieres iuncta hac glo. vt dicamus qd teneat. nisi in statuto puniret tm is qui psonaliter faceret. Ad cōtrariū dicit qd hic no

... dicitur... videtur... quod... etiam... contra... pro...

est interpretatio. sed potius extensio ex mēte legis. qz mandās vere dī facere. d. c. mulieres. Sed Ge. in c. j. e. ti. li. vj. dicit qz aut clericus vult hīe tabernā vt psonaliter ibi administrat i artificijs etiā honestis Et hoc est p̄hibitū. xliij. di. nulli. Aut vult administrare in artificijs clerico pmissis. et tunc pot̄ hīe vt in glo. in. d. c. negociatore. Aut vult hīe tabernā non vt psonaliter administrat. sed locare alijs qui exerceāt ibi sua artificia. Et hoc nō est ei p̄hibitū. Et p hoc etiā facit tex. in. c. significante. de ap. vbi canonici habebāt stallos. vbi carnes incidebant. qd no. qz semel defendi vnū clericū qui in domibz ecclesie tenuerat tabernā vendēdo vinū qd recollegerat ex possessione ecclesie nō tū administrauerat in p̄pria p̄sona. h̄ p̄ aliū. Nec Ge. Et hoc videt̄ cōsonare tex. qui nō sine ministerio dicit p̄sonalr. Et si voluisset p̄hibere etiā p̄ aliū posuisset. de deci. ad audiētiā. marie qz h̄mōi officia et se nō sunt p̄bita nec iure diuino. Aredo tū qz si clericus p̄sonaliter exerceat. h̄ p̄ alio. qz teneret hac de. qz subest horror et vitilitas.

Clericus coniugatus si p̄traxit cū vnica rōgine et deferat tōsurā et vestes clericales. retinet p̄uilegiū clericale in duobz. s. qz p̄uilegiū eius est excoīcat. et qz non pot̄ dīstrīngi nec condēnari a iudice seculari. nec ciuilit̄ nec criminalit̄. In ceteris vō non retinet. Item si nō defert tonsurā et habitū. in nullo retinet. extra de de. coniug. clerici. li. vj.

An aut̄ indistincte sit verū qz clericus coniugatus nō possit condēnari a iudice seculari? Distingue. nā in cā criminali. siue illa cā intēret criminali. hoc est qz agit̄ ad penā corp̄alis. siue ciuilit̄ hoc est ad penā pecuniariā. neutro casu p̄t puniri a iudice seculari. In cā vō mere ciuili. Job. an. in. d. c. vnico. tenet qz clericus coniugatus p̄t pueniri corā iudice laico. quē sequit̄ Jo. cal. et Ge. in. d. c. vnico. qd nota.

An aut̄ clericus coniugatus p̄ debito pecuniario possit detruēdi in carceribz? Ge. ibi fm Zap. tenet qz nō. eo casu qz gaudet istis p̄uilegijs. p̄ iudicē secularē. etiā si sit casus qz laici possint licite detineri. qz iste tex. reseruat istis clericis p̄uilegiū canonici eo mō qz prius p̄ma iura habebāt. qz in nullo dimiuit. h̄ p̄ iura antiq̄ detineri nō poterāt sine pena excoīcatōis. vt in. c. ij. de fo. ppe. ergo nec hodie.

Quid aut̄ si iudex laicus nō dīstrīngit istū clericum. h̄ condēnat eū tū p̄ crimine. an incurrat excoīcationē? Ge. fm Zap. ab. tenet qz non. qz ex sola p̄nunciatōe sine nō incurrit quis excoīcationē.

Quid si sit p̄suetudo p̄ticulari? i loco qz gaudeat etiā in alijs. an sit sublata p̄ istū tex? Jo. mo. tenet qz nō. qz iste tex. nō tollit p̄trā cōsuetudinē. ergo stabit p. c. j. de consti. li. vj. Jo. an. tenet contrariū. Sed Ge. reducit istas opi. ad p̄cordiā. qz aut constat vtētes hac immunitate voluisse hoc facere aīo et intentōe inducēdi nouā p̄suetudinē sepātā a dīspōsitōe iuris cōis et tunc valet illa consuetudo hodie. Et ita p̄cedit opi. Jo. mo. Aut constat qz non faciūt aīo et intentōe nouā p̄suetudinē inducēdi. h̄ seruare antiquā legē. et tunc p̄cedit opi. Jo. an. qz ex q̄ papa vult tollere illā legē. tollit oēm obseruantiam legis batenus v̄sitate. Aut est dubium. quo

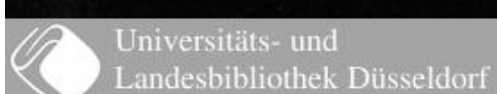
animo fiat. et tūc in dubio nō p̄sumit̄ qz voluerint nouā p̄suetudinē inducere cōtra obseruatiā legis h̄ tūc ex moribz vtentiū illā. l. approbare. Et addit Jo. an. qz qū seruaf̄ lex antiqua. in dubio obseruātes. nō vident̄ hīe animū inducēdi nouā p̄suetudinē q̄ vinculū addat ad dīspōsitōnē iuris antiq̄. **A**n aut̄ clericus coniugatus possit eē vicarius ep̄i vel arbiter in cā sp̄iali? Dic p̄ p̄dicta qz non.

Clericus. iij. **Q**uam ad cohabitatiōnē mulierum dic put habet in. c. j. de coha. de. et mul. qz clericus nō dz retinere in domo mulierem suspectā de incontinētia. etiā si sit mater vel p̄sanguinea. Et nota fm Panoz. ibidē. qz p̄sanguineas iuuenes als nō suspectas p̄t clericus bone fame in domo retinere. h̄ extraneas nullo mō pot̄ retinere. quantūcumqz als sint bone fame. qz talis cōmixtio est piculosa. nō sic cū p̄sanguineis. Et hoc sentit̄ glo. in. c. volumus. lxxj. di. Idē intellige qz non sit talis consanguinea que habet secum pedisequas.

An autē ep̄s possit secū habere matrē seu aliam non suspectā? do. An. dicit qz nō. sed Panoz. tenet oppositū p̄ tex. exp̄ssum in. c. interdixit. lxxij. di. h̄ ius ciuile in autentica. ep̄o. c. de ep̄i. et de aliter tenuerit. tū ex quo ius canonicū oppositū innuit. itā dum est ei. fateor tū qz primū est honestius. maxime p̄pter clericos cōmorantes cum ep̄o.

Quam ad cohabitatiōnē mulierum dic put habet in. c. j. de coha. de. et mul. qz clericus nō dz retinere in domo mulierem suspectā de incontinētia. etiā si sit mater vel p̄sanguinea. Et nota fm Panoz. ibidē. qz p̄sanguineas iuuenes als nō suspectas p̄t clericus bone fame in domo retinere. h̄ extraneas nullo mō pot̄ retinere. quantūcumqz als sint bone fame. qz talis cōmixtio est piculosa. nō sic cū p̄sanguineis. Et hoc sentit̄ glo. in. c. volumus. lxxj. di. Idē intellige qz non sit talis consanguinea que habet secum pedisequas. **A**n autē ep̄s possit secū habere matrē seu aliam non suspectā? do. An. dicit qz nō. sed Panoz. tenet oppositū p̄ tex. exp̄ssum in. c. interdixit. lxxij. di. h̄ ius ciuile in autentica. ep̄o. c. de ep̄i. et de aliter tenuerit. tū ex quo ius canonicū oppositū innuit. itā dum est ei. fateor tū qz primū est honestius. maxime p̄pter clericos cōmorantes cum ep̄o. **Q**uam ad cohabitatiōnē mulierum dic put habet in. c. j. de coha. de. et mul. qz clericus nō dz retinere in domo mulierem suspectā de incontinētia. etiā si sit mater vel p̄sanguinea. Et nota fm Panoz. ibidē. qz p̄sanguineas iuuenes als nō suspectas p̄t clericus bone fame in domo retinere. h̄ extraneas nullo mō pot̄ retinere. quantūcumqz als sint bone fame. qz talis cōmixtio est piculosa. nō sic cū p̄sanguineis. Et hoc sentit̄ glo. in. c. volumus. lxxj. di. Idē intellige qz non sit talis consanguinea que habet secum pedisequas. **Q**uam ad cohabitatiōnē mulierum dic put habet in. c. j. de coha. de. et mul. qz clericus nō dz retinere in domo mulierem suspectā de incontinētia. etiā si sit mater vel p̄sanguinea. Et nota fm Panoz. ibidē. qz p̄sanguineas iuuenes als nō suspectas p̄t clericus bone fame in domo retinere. h̄ extraneas nullo mō pot̄ retinere. quantūcumqz als sint bone fame. qz talis cōmixtio est piculosa. nō sic cū p̄sanguineis. Et hoc sentit̄ glo. in. c. volumus. lxxj. di. Idē intellige qz non sit talis consanguinea que habet secum pedisequas.

et clericus in c. j. de coha. de. et mul. qz clericus nō dz retinere in domo mulierem suspectā de incontinētia. etiā si sit mater vel p̄sanguinea. Et nota fm Panoz. ibidē. qz p̄sanguineas iuuenes als nō suspectas p̄t clericus bone fame in domo retinere. h̄ extraneas nullo mō pot̄ retinere. quantūcumqz als sint bone fame. qz talis cōmixtio est piculosa. nō sic cū p̄sanguineis. Et hoc sentit̄ glo. in. c. volumus. lxxj. di. Idē intellige qz non sit talis consanguinea que habet secum pedisequas.

Clericus. iij.

notat Jo. de san. q. laici nō peccāt audiēdo divina ab hōi clericis fornicarijs etiā notarijs. q. licz ignorātia iuris naturalis. siue divini. sit laicis piculo sa. nō tū ignorātia iuris positivi. cū non teneant il lud scire. vñ nō est tutū q. cōfessor dicat eis ius. q. p hoc magis implicat q. relevent. Nota etiā fm Ar. flo. q. nō solū sacerdos. s. etiā clericus in minoribus ex notoria fornicatōe est suspēsus ab oibz actibus ordinū ipso iure. fm Anno. qd notat Ar. dist. xxij. s. ad hec. Et tamdiu stat suspēsus q̄diu pleuerat in vicio. et interim si exequit officia sua etiā semel. efficiat irregularis. et indiget dispensatōe pape fm Anno. et Posti. vñ etiā si cessaret a vicio. et aū dispensatōe vñ officio suo. semp peccabit mortaliter. q̄uis nouā irregularitatem nō cōtrahat. Si aut cum esset suspēsus. nō est executus officia sua. indiget nihilominus dispensatōe. quā poterit face re eps fm Anno. Sed sup his et libz facta est magna inuocatio p cōcilium cōstancien. de quo vide i. Excoicatio sexto. De hac etiā materia vide. i. irregularitas. et c. suspēsus.

¶ Quid aut omne peccatū notoriū inducat p̄sio nē seu suspēsiōe a canone? R. d. An. in. d. c. vñ. dicit q. sic. q. vbi peccatū est notoriū: nō est licitum ab eis p̄cipere diuina: vel ecclesiastica sacra. q. omne peccatū notoriū interdicit officium sine dispensatōe. c. si. de tem. or. Sed Panor. dicit contrariū. et dicit esse tex. in. c. si. de cōba. de. nam tex. ibi se restringit ad peccatū fornicatōis notoriū. Et idē dicit tex. in. d. c. nullus. nam opinio. d. An. esset vera si dixisset canon: nullus audiat illius missam. quē scit indubitatē esse in peccato. et nō posuisset sp̄ale in fornicatione. Non ob. d. c. si. de tem. or. q. bñ fateor. q. ipse peccat grauit̄ celebrando. nō aut alij missam audiēdo. et hec opinio est tenenda. q. cum materia sit penalis. nō debemus eam extēdere. vltra terminos p̄prios vt dictū est clarissime s. c. arguere. Et p hoc soluit alia qd. vtrū clericus teneat restituere fructus q̄s p̄cepit de bñficio ex t̄s in mortali? Quidam tenent opinionē p̄dictā. d. An. dicunt q. si peccatū est notoriū tenet restituere q. cum sit suspēsus. p̄inde est ac si nō resideret. q. nullum et inutile idē est. Sed tenēdo opinionē Panor. p̄dicta non habent locū in alijs notarijs a fornicario. et forteq. etiā in eo nō habēt locū. ar. eius q. notat glo. in. c. pastoralis: de ap. f. q. excoicatio nō subtrahunt red dit: nisi hoc sit exp̄ssū in snia. q. idē dic in casu nō

¶ Quis autē dicat toleratus ab ecclesia? Panor. in. c. vñ. de cōba. de. ex illo text. dicit q. quis dī tolerari q̄ nō fuit p̄ sniam priuatus: nec confessus: nec habet opis eidentia. qd etiā notandū. Et sic econuerso habes quis dicat nō toleratus. Et concludit ibi Panor. q. isti nō tolerati etiā p euentiam facti indubitatē. sunt irregulares et suspēsi directe a canone. p. d. c. p̄ter.

Clericus. iij. Et ad bona clericū possint facere testm̄: vñ donare inter viuos? R. d. Panor. in. c. cū in officijs. de testa. dicit q. quedā sunt bona acquisita intuitu p̄sone. puta ex successione cognatorū seu donatiōe

amicorū: seu ex industria clericorū. Et d. his bonis p̄nt clerici libere testari: vt in. c. q. de testa. Et q. colige q. clericus etiā hñs ecclesiā. libi et nō ecclesie licet. qd acquirit ex industria. Quedā sūt bona acquisita intuitu ecclesie. vñ de facultatibz ecclesie. et de his nō p̄nt clerici testari: vt in. d. c. cū in officijs. nec aliter de ipsis bonis i alios disponere regulari. vt ibi fallit tñ in quibusdā casibz. Primo si rector seu p̄latus ecclesie tantūde cōtulerit de suo ecclesie quantū vult relin̄re ex ecclesie facultatibz. xij. q. ij. si quis. ij. q. v. si eps. Secdo fallit fm quosdā. si hoc b̄z p̄suetudo. Et quo nota q. valeat consuetudo. vt clericus possit testari de bonis per ecclesiam acquisitis. qd tamen Panor. indistincte non admittit. s. restringit ad bona mobilia et modica. Sicut ei valet p̄suetudo vt modica possit donare: vt in. c. ceterū. de dona. Ita dicendū est respectu facultatis testandi. naz si cōsuetudo h̄et de rebo magnis. illa esset onerosa ecclesie. et p̄ns n̄ valeret: vt i. c. j. de p̄sue. Respectu aut bonorū immobilium. puto nō sufficere p̄suetudinē q. nō p̄nt illa alienari sine solēnitare. de q. xij. q. ij. sine exceptōe. Valeret tñ p̄suetudo. vt canonicus posset testari de redditibz p̄cipiēdis anno sequenti post mortē suā. q. potius p̄iudicat canonicus successorū ecclesie. Tercio fallit in donatōe intuitu ecclesie quā clericus facere p̄t etiā in egritudine p̄stitutus vt in. c. ad hec. de testa. vbi Din. ponit notabile vbi q. p̄suetudo nō excusat clericos q. oia bona mobilia acquisita intuitu ecclesie dimittūt in morte eorū p̄ sanguineis. Quarto fallit cū clericus vult remunerare seruitia recepta: tam a p̄ sanguineis q. ab extraneis. p̄t etiā aliq. de bonis mobilibz ecclesie i alio a p̄ferre: vt in. c. relatiū. el. ij. de testa. vbi Panor. dicit q. p̄ sanguineo dimittit q. nō seruiuit ecclesie nec p̄lato. nō p̄t p̄latus aliq. a p̄ferre etiā de mobilibz ecclesie. Et pondera verbū ibi. aliqua. qd denotat moderatōnē quandā. nō em̄ dz oia bona mobilia ecclesie dispensare in egritudine. Itē nota ibidē. q. pauperū et religiosorū locis sufficit ad erogationē faciendam sola charitas. In alijs aut qui nō sunt pauperes. vel nō sunt loca religiosa. requirūt. q. p̄cesserit aliq. seruitium.

¶ Quid autem de clericis nō habentibz administrationem s. simplr bñficijs. an possint testari? R. d. in. c. p̄nt. de offi. or. li. vj. dicit p euentiam istius. q. tria. esse vidēda: Primo nūquid rector et p̄latus ecclesiarū faciāt fructus suos? Secdo q. dicunt h̄e bñficiū cum administratiōe? Tercio de quibz fructibz clerici testari possint? Ad primū. Archi. tractat hoc de rescriptis statutum. li. vj. et tenet q. clerici non faciāt fructus suos qui sup̄sunt deductis expensis: allegat. c. j. xij. q. iij. et ita intellexit Barto. bñ. illum canonem. Et sic patet q. res acquisite de bonis ecclesie nō sunt clericorū. naz clerici debēt illa que sup̄sunt necessarijs deductis. pauperibus erogare. als inique agūt. Et q. acquisita sint in p̄uisione ecclesie patet. xij. q. i. epi. de rebus. ergo et solus vsus competit eis. fatetur tamen q. clerici sunt domini fructū p̄ceptorum. et habent ipsorū p̄uientatē q̄tum ad fidem et debitaz dispensationē libi et suis faciendā. et istam partem

archi. ge. credit vera: qua optime pbant iura q al-
 legant: na no dicunt dicit: h. procuratores. p hoc opti-
 mus ter. xij. q. j. clericus. et istud tenet glo. in. c. qd
 nos. de testa. Ad idem q dicant hie bnficiu cu ad-
 ministracione: Glo. in v. vt ipos. in. c. ex tue. d. de.
 no re. vi. velle q oes plati dicantur hie dispensato-
 nem: et administracione. Et ge. p opinione predi-
 cta firmat conclusionem hanc q quicumq habes
 beneficiu qmuncunq simplex in titulu cui sit assi-
 gnata certa dos. talis dicatur hie bnficiu cu admi-
 nistracione. Ad tertium de quib fructib clerici te-
 stari possunt: Glo. hie tenet q si habeat bnficiu cu
 administracione. no pnt de fructib illius testari. qd
 itellige de iure coi. Et si hoc disponet spalis coeue-
 tudo: vt statutum ecclesie. p qm no nimum granaret
 ecclesie: tuc virtute talis pmetudinis: et statuti pos-
 set. de testa. relatu. el. ij. Secus si talis consuetudo
 vel statutum essent onerosa. de coeue. c. j. Aut clericus
 no hz administracione. h est psonaliter et simpli-
 ter beneficiatus. et tuc talis pnt testari de talibus fructib
 q facit illos suos. vt dicit glo. hec qua puto verissi-
 mam recte intellecta: put magistraliter est locuta:
 nam qda intelligit ea. f. q quilibet hns bnficiu
 simplex possit testari: qd dicit esse falsum. et d. ter.
 d. c. relatu. qd loqf i canonico. et sic in hnt bnficiu
 simplex et tñ vt ibi pz talis no pnt testari. hoc fateor.
 h dico q ista glo. hoc no dixit. h requirit q ad hoc q
 bnficiatus possit testari. tria concurrat. Primo q
 no habeat administracione. Secdo q bnficiu sit
 simplex. Tercio q illud sibi obueniatur psonaliter tñ
 Et sic: vt tales fructus sint sibi coesse rone stipen-
 dij psonalis. his coeurrentib poterit testari. Et ex
 isto inferit q si canonicus hz pbenda distincta i ec-
 clesia cu talis dicat hie administracione no poterit
 testari de fructib talis pbende. et iste est casus ro-
 tundus. in. d. c. relatu. et istud expse voluit Inno.
 in. c. noui. genus. de deci. Et ex his inferit q cano-
 nicus pot testari de quotidianis distributionibus.
 quia distributiones danr ppter stipendium psona-
 le. et p labore diurno: vt in. c. j. de de. no re. li. vi. vii
 de illo denario diurno poterit testari: sicut merce-
 narius et rusticus. de lucro sibi dato pro opesuo di-
 urno. Et ita poterit intelligi ista glo. qz talis dicit
 quo ad distributiones beneficiatus simpliciter et
 personaliter. quia datur pro stipendio psonali tñ.
 nec habet administracione rez. vn tales distribu-
 tiones soluuntur p capitulum: singulis. Et hac par-
 tem videtur tenere Pau. qui dicit q illa q recipit
 clericus intuitu seruij psonalis tñ. trasmitit ad
 successores. Et ex his inferitur q si prebende no sut
 distincte i ecclesia. quia oia veniunt in communi. et
 postea distribuuntur singulariter tñ pro quolibet:
 q etiam de istis no posset d iure testari. Et per pre-
 missa decidit. quid de habentib capellaniis i certis
 ecclesijs ad nutu remouibiles: quia no datur i titu-
 lum et datur eis pro suo labore certu stipendium in
 anno i pecunia. An de tali stipendio possint testari
 Dicendum est q sic. qz datur eis intuitu psonae. et p
 eorum labore ergo poterit testari. d. c. quia nos. et
 d. c. relatu. Et isto mo possit alio mo intelligi ista
 glo. nam tales sut simpliciter et personaliter bnfici-

ciati absq alia admistratiōe. Per pmissa et decidit
 qstio de sacerdotib q sut i psonis ciuitati: sicut e
 bononie quia habentes beneficium in ciuitate bo-
 nonie ponunt i qbusdam psonis et vniuersitatib.
 et pueniunt se i certis ecclesijs ad certam missam cele-
 bradam et hnt possessiones illi psonis deputatas: q
 quaz fructib dat tñ veniunt ad illaz missam. An
 de talib possint testari: et vi q sic: qz illud dat rōe
 seruij psonalis. et no pncipaliter intuitu ecclesie. bec
 de. i. d. c. pnti.
 Quid aut si sacerdos est lucrat multu i missis
 dicendis: Panor. i. c. cu i officijs d testa. dic. q De.
 voluit: vt refert Ly. i aut. licetia. de epi. et de. q de
 his possit testari. maxime hoc pcedit: qm qd ex pse
 reliq. p missis dicendis. c. Cu cotraria opinio de con-
 cordare vt Do. q si clericus rone officij seu serui-
 cij aliquid lucratu est. puta. qz fuit capellanus ali-
 cuius pncipis: de hoc potest testari. quasi intuitu
 psonae fuerit acqstus. Et ex hoc inferit Panor. ad. q.
 nuquid i relicto. p missis dicendis debeat canonica
 portio epo: Et dicit attendendas fore pcuras.
 Dicit. f. relinques vel donas habuerit respectum
 ad ecclesiam vel ad psonam: na forte relinques. c. p-
 sbytero suo parochiali: p missis dicendis. no reliq-
 set sibi si no fuisset ppius pbyter parochialis. Se-
 cus aut si nlla qualitas suggereret ecclesiam fuisse
 cotemplata: h psona dntar.
 Relictu factu no hnt platione vel administra-
 tionē ecclesie: h alis sit bnficiatus: psumit factu intui-
 tu psonae. Done exemplū i canonico. na canonicus
 no hz platione nec administracionem. vn in dubio
 reliquedo canonico. no vt testator habuisse respec-
 tu ad ecclesiam. qz no est verisimile q reliquisset in-
 titutu ecclesie ei q n habet administracionē ecclesie. Hoc
 veru nisi p pcuras pbaretur cotrariu: vt i. c. re-
 quisisti. de testa. Dec Panor. ibi.
 Rector ecclesie nec redditus nec oblatiōes: nec
 vota. pretextu ecclesie facit sua. sed omnia cedunt
 vtilitati ecclesie fm Pan. in. c. inquirendum. de pe-
 cul. de. Similiter si industria psonae sue fecit reus
 ecclesie meliore non potest repetere quicquid im-
 pendit ex industria sua. sed cedit ecclesie. Adde ta-
 men quod notat Inno. in. c. cum inter. de ver. sig.
 qz id quod acquirit sacerdos iniungendo pncias iur-
 is parochianis acquirit ecclesie pro hoc optime fa-
 cit. d. c. inquirendum.
 Queritur. qd est q clericus pot aliqua donare in-
 titutu elemosyne de rebus ecclesie: et tamen d illis n
 pot testari: R. Panor. in. c. ad hec. de testa. dat rō-
 ne diuersitatis. qz testu morte cofirmat: vt in. c. cu
 marthe. de cele. mis. Effectus ergo cofertur in tps
 quo non est futurus platus: id no pot d aliquo di-
 sponere ex facultatibus ecclesie in testamento. Et
 qm vult disponere dū viuit. no prohibetur: qz hoc
 facit tanq administrator ecclesie. Et ex hoc notab
 practicum: quia debet seruare clericus si de reb ecc-
 lesie vult aliqua intuitu elemosyne. vel pro remu-
 natione seruij erogare: vt actualiter donet ipse
 dū viuit. non aut relinquat pferendu post mortē.
 Quis succedet clerico ab intestato: R. in bo-
 nis acquisitis intuitu ecclesie succedet ecclesia sed

clericus. Et dicit bono
 in. c. qd de re. Et qd
 sed dicit lib. i. no ecclesie
 factu. Quia si bona
 i. d. c. in officio. et de
 disponere. et de
 pmo i. rem. in
 de suo. et de
 itando. et qd si quis
 quod dicit h. hoc by sum
 consuetudo. vt clericus
 ecclesiam acquirit. qd
 non admittit. h. restro-
 ita. Sicut a. vult p
 vt in. c. ceteru. de bo-
 facilius testat. naz
 gnis. illa est onerosa
 j. de p. Respon-
 d. sufficere puerum
 sicut. de q. ij. q. ij.
 suendo. vt canonicus
 pceptis anno. et p
 p. dicit. canonico. et
 in. d. vult. in. c. ecc-
 ta in. egritudine. et
 in. d. m. p. notat. et
 et clericus q oia bona
 d. m. in. m. m. m. m.
 et clericus vult remu-
 a. p. g. m. q. ab. et
 mobilis ecclesie i. alio
 testa. vbi. Panor. dicit
 vult ecclesie. nec p. m.
 na. de. mobilis ecclesie.
 a. qd. de. notat. modera
 bona. mobilis. ecclesie
 re. nota. vbi. d. q. p. paup-
 et ad. erogatione. factu-
 aut. qui. no. sunt. paup-
 oia. requirit. q. p. f. f. f.

in alijs succedūt psanguinei fm ordinē iur. qbus deficientibus succedet ecclia. xij. q. v. c. quicūq;. r de luc. ab inte. c. j. r. c. cū dilectus. **N**ota tñ singulare dictuz panor. in. c. relatum. ij. de testa. q acq̄sita p canoniciū intuitu ecclie seu p̄bende. nō cedūt successori i p̄benda. s; capitulo ipius ecclie. **V**bi autē beneficiarius nō est de p̄gregatione. s; h; bñficiū omnino sepatū. puta q; ē rector ecclie parochialis vel est p̄positus. seu archidiaconus nō bñficiatus a caplo. tē bona acq̄sita intuitu bñficiū cedūt successori r nō caplo. **R**atio diuersitatis est. naz canonicō datur p̄benda ex bonis cōib; capituli p̄ncipaliter: vt inde sumat necessaria: nō autē dat vt sit administrator ecclie. **I**deo si aliqua remanēt vltra p̄bendā debent cedere capitulo cuius sunt oīa bona p̄bendaz. **N**am satis est q; successor habeat corpus p̄bende. r caplm administrabit bona que sita sicut alia bona p̄munia. **S**ed in alio bñficiato p se ē cōgregationem datur beneficiū tanq; administratori ipius beneficiū: seu ecclie. vñ quēadmodū habet administrare bona cōmunia ecclie. ita et hec quesita intuitu ecclie.

Quid si nescit vtrū res fuerint ecclie vel psonę: **R**ū. Jo. an. in. c. vt vnusq;sq;. de pec. de. facit tria membra. **A**ut. n. constat p̄latū aliqd̄ habuisse tpe sue p̄motionis. **A**ut p̄stat q; nihil habuit. aut dubitat. **P**rimo casu p̄sumendū est p possessore. **E**t ideo si heres est in possessione illoꝝ honoꝝ incūbet ecclie onus p̄bandi. q; de redditib; ecclie fuerint acq̄sita. **S**ecō casu cuz nihil habuerit tpe p̄motionis. p̄sumendū est p ecclia: vt in. c. j. de pec. de. **P**ossit tñ heres fm r̄ū pbare q; ex artificio vel aliunde: illa bona acq̄sierit. sibi tñ incumbit onus p̄bandi: q̄si ecclia hēat intentionē fundatā ex p̄sump̄tōe iuris cōis. **T**ercio casu cū dubitat. dicit idē: vt p̄sumat p ecclia. **P**oterit tam heres pbare p̄latū illa: vel alia bona habuisse tpe p̄motionis. **E**t cū hac distinctione trāsēūt cōmuniter doc. l; **P**anor. multū restringat hoc dictū: quē ibi vide.

Vtrū clericus possit viuere d bñficiō r p̄seruare redditus p̄monij. **I**nnoc. in. c. eps d p̄bē. tenet q; sic: r quotidie allegat hoc dictū: r tenet cōiter per doc. nec ob. c. pastor. j. q. ij. loq̄t enī fm **J**n. qñ clericus velle viuere de bñficiō. et auare thesaurizare d p̄monio. **S**ecus autē si vult p̄seruare p̄monia p suis hēdib; **I**dē panor. ibi t; q; hodie licite clericus viuit de fructib; bñficiū: r p̄seruat p̄monia hereditib; dūmodo honeste viuat.

Vtrū clerici p̄sumentes bona ecclia: teneant restitutionē facē d bonis p̄monialib; si hñt: aut sufficit q; ea restituat de fructib; ecclie q̄s habēt vel habituri sunt: **V**ide. j. restitucio. xiiij.

Vtrū clericus d redditib; bñficiū possit dotare sorores suas. r ei? psanguineas: **R**ū. panor. in. c. j. de coha. de. et i. c. puenit. de arbi. de mente. d. **A**n. dicit q; clericus tenet dotare sorores suas si non hñt vñ se dotēt. vñ i laico cōiter tenēt glo. r doc. iur. ciuilib; q; frat tenēt sororē natā ex eodem pie dotare. **E**t dicit **l. y. q; cā dotis est fauorabilior q; cā alij: totum vnde si tenet in casu necessitatis alere sororē.**

Ita r dotare. idē et fortius in clerico. q; clericus magis tenetur exercere actū charitatis q; laicus: r sic cū bona p̄sca: si non h; p̄monialia pōt dotare sororē: vel aliā psanguineā inopem de redditib; ecclie. **Et vide glo. in. d. c. j. q; clerici p̄nt sustentare psanguineos paupes: quib; potius q; extraneis tenent. lxxxvj. di. nō satis: alis nō: si diuites sunt vel vt diuites eos faciant.**

An autē possint dicti clerici sustentare eorū psanguineos in studio: r eos doctorari facere de redditib; beneficiū: **D**icit pōt q; sic: r vtiā supflua bñficiō rñ in talib; expendent: r bonoficiū esset: r resularet ad vtilitatē vniuersalis ecclie: q; indigerentis doctis vt in. c. cum ex eo. de ele. li. vj. r. i. c. de multa. de preben.

Vtrū clericus q; assumpsit bñficiū: nō aīo clericiandi. s; vt ex eo viuat in iuētute: alis nō habuit residendi animū: nūquid sit iuste p̄motus: **R**ū. **P**anor. in. c. relatiū. de cle. nō re. dicit d mente doc. q; nō. **T**amen **D**of. dicit q; hoc peccatū tollit per p̄niam. vt in. c. fi. de symo. vult dicere q; nō est necesse ad purgandū hoc peccatū dimittere bñficiū sicut in eo q; p̄mouet p symoniā mentalē.

Vtrū clericus habens patrimonium in titulum possit illud ad libitū alienare: r an in dicta alienatione debeat interuenire solēnitas q; obseruanda ē in alienatione rez ecclesiasticaz. de qua. xij. q. ij. sine exceptione. **J**o. r **D**of. tenēt q; nō possit alienari sicut nec alia bona beneficiū spiritualis. fatentur tñ q; illi p̄monio nō adheret ius spirituale qd̄ ad heredes nō sit transmissibile. vnde volunt q; mortuo clerico extigat cā p̄uilegiū. quemadmodū dicimus in fundo dotali: q; l; matrimonio durante nō possit alienari: tñ eo soluto: transit ad heredes. **D**of. distinguit. **V**trū patrimonium fuerit p titulo assumptū vel nō: vt primo casu procedat opinio p̄dictoꝝ. **S**ecō vero cāu secus. r sic trāsēūt doc. **E**t no. ex hac opinione **D**o. q; simplr ordinatus pōt disponere de p̄monio. put vult. **S**ecus si fuit ordinatus ex p̄se ad titulū patrimonij. **S**ed **P**anor. dicit excludēdū vñū calum. puta q; si iste ordinatus ad titulū patrimonij psequeretur bñficiū sp̄nale. licite posset disponere de patrimonio. put velle. q; hoc casu cessat rō alioꝝ. cū possit viuere ex beneficio. **S**; vbi nō habet nisi p̄monia assignatum in titulum. tunc est maior dubitatio. et **I**nnoc. in. c. ep̄us. de p̄bē. sentit q; i alienatione illius patrimonij nō requiritur consensus ep̄i. **E**t hec opi. videtur verior: de rigore iuris: licet alia sit benignior et equior: ne mendicet in obprobriūz cleri. **E**t si diceretur qd̄ operabitur ordinatio ad titulum patrimonij: si illud pōt ad libitū alienari: **R**ū. q; p hoc fatiū iuri: vt nō videatur ille p̄motus sine aliqua sustentatione: vnde satis est q; habeat vnde viuere possit. **N**am paupertas voluntaria non reprobatur in clericis: sed necessaria. **S**ecus tamen in ca. si ep̄scopus. de preben. li. vj. dicit q; clericus p̄motus ad titulum sui patrimonij nō pōt illud vendere: si exp̄se assignatur eidem sic q; trāsēūt in rē ecclesiasticam. **E**t istud etiam tenet **J**oan. an. **S**i autez tacite: tunc licet ep̄scopus

etiam nō tenetur ei providere: ex quo habet unde viuat. tamen poterit illud vendere: licet fuerit assignatum tacite. Secus si expresse: vt dictū est.

Quid de epō: qui redeunt clerico de studio: cōtemplatōne scientie dedit aliquod beneficiū. et postea inuenit eum idiotam: an possit reuocare beneficium? Rñ. Panor. in. c. quīs. de eta. et quali. dicit q non. dummodo sciat officium. Jo. an. remittit se ad nota. in Specu. super rubrica. de preben. vbi tractauit predictam. q. Et quid de eo qui contulit vasallo feudum credens qd esset probus vir. et repertum esse contrarium. et pcludit q non potest reuocare. quia causa nō expressa: sed in mente concepta nō viciat ptractum. C. de condi. ob causam l. si repetendi.

Quoniam clericus coniugatus possit habere beneficium ecclesiasticū? Rñ. Panor. in. c. Iohes. de elec. coniug. dicit q in hoc sunt opiniones. nam Ab. dicit q de iure p̄muni nō potest h̄re. sed ex dispensatione sic. s. epi. Et sic loquit dictus text. ibi. Et hanc opi. sentiunt Sof. pbi. et Spe. limitant tamen vt valeat dispensatio episcopi respectu simplicis beneficii. Alij vō dicunt. q tñ papa dispensare potest de laico certum est. quia beneficium ecclesiasticū in titulum habere nō potest. c. ex literis. de transact. Et de hoc. j. in sequenti. c. Et q tñ papa possit dispensare in huiusmodi clerico coniugato tenet Panor. ibi. quia in materia dispensationis que est exorbitans non debet argui de casu pmissis ad casus nō pmissos etiam si pmissi sunt maiores vt notat Jo. an. in regula que a iur. li. vi. Et ad. d. c. Jo. potest responderi vt loquatur de dispensatione. pape.

Quoniam laicus possit h̄re beneficium ecclesiasticum vel prebendam. Dicim Pan. in. c. maioribus. de pben. et iuxta nota. p eum in. c. cum. Ad. d. p̄ti. et p glo. ibi q laicus potest h̄re prebendam in ecclesia sed nō canoniam quasi vult glo. q canoniam sit ius spirituale proueniens eoispo q aliquis recipitur in canonicum. Prebenda vō est quid temporale debita canonicis ratione officij et canonie. Sed huic obstat videt. c. dilecto. de pben. vbi p̄benda appellatur ius spūale et indiuiduum. p cōcordia dic q quādoq in ecclesia p̄bende non sunt distincte. s. omnia bona sunt p̄munia. et p caplin assignat isti vnum p̄dium in p̄benda et alteri aliud vel quid simile. Vel etiam sunt p̄bende distincte. sed nō sunt annexæ canonicatibus. quia nō est ibi numerus canonicorū in istis casibz et similibz. prebenda est quid mere tpale: p s̄e dari etiā laico et sic intellige nota. in. d. c. cuz. M. Quisq p̄bende sunt distincte et annexæ canonicatibz. Et quia certus est numerus p̄bendarū et canonicatū. et quilibet prebenda inheret suo canonicatui. Et hoc casu intellige. d. c. dilecto. nā canoniam est quoddam ius spirituale p̄tens canonico. ex sua receptōe. nam ratione annexionis p̄benda dicit ius spūale. quia habetur respectus nō solum ad temporalitatem sed ad ius canonie p̄nexam qd est spūale. Et talis prebenda nō potest p̄ferri laico nisi p̄uis sepetur a iure canonie Secus qñ tales p̄bende non sunt annexæ. Et refert

p̄po. in. d. c. cum. Ad. seruari in ecclesia sc̄i Martini carnocē. diocesis. vbi assignant aliquę p̄bende nobilibz ratione paupertatis vel alicuius seruicij temporalis p hoc. c. possessiones. xvj. q. j. vbi ecclesia potest pauperi pcedere vsum fructum alicuius possessionis.

Quoniam puer possit h̄re beneficium ecclesiasticū vel prebendam. Pro declaratōe huius. q. necesse est videre que etas requirat ad beneficia. et p hoc vide doc. et Pan. in. c. sup inordinata. de pben. vbi distinguit q aut beneficium est regulare aut seculare. Pro casu si est abbas. tūc i abbatissa requirit etas. xxx. annorū. vt in. c. idēmitatibz. de elec. li. vi. In abbate vō nō repit tps̄ exp̄ssus. s. coiter dicim q requiritur tps̄. xxv. annorū p. c. cum i conis. s. inferiora. d. elec. vbi regulariter ad quālibet dignitatem obtinendam sufficit illud tps̄ nec tps̄ statutū in abbatissa d̄z trahi ad abbatē p glo. in. d. c. idēmitatibz. Et q nota. q p̄uisum in abbatissa nō trahit ad abbatē nec est eadez ratio in vtriqz. nam p̄pter debilitatē secus muliebris requiritur maius tps̄. Et olim req̄rebat in abbatissa tps̄. lx. annorū. vt in. c. iuuenticule. xx. q. j. Si vō ē priorat⁹. Et tūc si est p̄uētualis h̄is collegium sub se requiritur tps̄. xxv. annorū. ar. in de. ne in agro. s. ceterū. de sta. reg. Si vō nō ē conuētualis. Et tūc si h̄z curā animarū subdistingue. aut ex p̄suetudine prior exercet curam p se et d̄z h̄re xxv. annos. qñ hoc nō colligat exp̄sse ex illo textu. Satis tñ colligat ex mēte et rōne aliorū iururū. nam nō potest quis exercere curā nisi sit p̄byter et nō potest quis esse p̄byter nisi sit in. xxv. anno: vt in de. general. de eta. et qua. Si vō nō exercet p se curam et tūc videtur sufficere tps̄. xx. annorū. vt in. d. s. ceterum. Aut est priorat⁹ sine collegio et sine cura. et tūc videtur velle sed. vt sufficiat tps̄. vij. annorū iuxta nota. p glo. in. c. si eo tempe. de rescrip. li. vi. Item quia nō potest dici dignitas ex quo nō habet collegium. ergo est simplex beneficium. Sed hoc dictuz nō putat Panor. verum. Aut etiā intellexit de prioratu regulari. et tūc dictum suum est falsum quia si nō est professus nō potest habere prioratum: vt in. c. nullus. de elec. li. vi. et professus esse non potest ante. xiiij. annum. vt in. c. j. de reg. li. vi. Aut intellexit de prioratu seculari: et tūc dictum suum dep̄det ex alio. nunquid post. vij. annum possit quis habere ecclesiam nō curatam. Et credo q non vt infra dicitur. Dic q si est priorat⁹ nō h̄is collegium nec curā requirit ad min⁹ tps̄. xiiij. annorū. ar. c. indecor. de eta. et qua. et in. d. s. ceterū.

Quoniam ad secundū cum beneficium est seculare quo casu dic aut est episcopat⁹. et requiritur q exegerit. xxx. annum. vt h̄ in dicto. c. cum in conis. Aut est dignitas inferior. et tunc requiritur q atigerit. xxv. annum: vt in dicto. s. inferiora. Aut est beneficium curatum: et requiritur eadem etas: vt in dicto. s. inferiora. Ep̄s tamen dispensat dūtaxat in personatu non curato. et tunc sufficit etas viginti annorum. In alijs autem non dispensat. Si vō est beneficium sine cura. et sit simplex: et tūc sūt opiniones Panor. tamen placet opinio Cal. q voluit q lib beneficium sonat in nomē rectoris

monio xpi et non mendicet. xiiij. dis. c. dyaconi. et c. ij. de pbē. Item ppter nō residentia clericus. l. z puiet beneficio non tñ reperimus q arctetur ad restitu. dem fructuū. vt in. c. ex pre. de cle. non re. vbi clericus nō fecit residentia per annuz et tñ nō fuit cōpulsus ad restitu. dem fructuū. Item occasioe tituli quē habz donec puietur papit fruct? Esti nō seruiunt eccleie dicendo officiu tñ seruiunt eccleie vniuersali in ordine clericatus. Cōtraria tñ opinio est tutior in foro anime. bec panoz.

Orū derici vel religiosi de bonis aduenticijs possint libere disponere absq cōsensu patris. et nū quid pater in his puiet vsufructu. Rñ. panoz. in c. in pñtia. de pba. dicit q aut queritur de bonis aduenientibz ingresso aut de bonis que prius añ ingressum obuenerant primo casu illa indistincte acquirunt monasterio. qz amplius nō est filius in ptate patris. et lic nō acquirunt vsufructus patri d quo derici et psonē religiose sunt puilegate sup bonis aduenticijs. Ita vt habeant plenā ipoz ad ministratōez. Ita q illud qd est laicis aduenticiū dericis reputat castreū. vel quasi. vt in autē. p̄by teros. l. de epi. et de. Et panoz. in. c. cōstitutus. de in inte. resti. dicit hoc esse indubitātū qñ dericat? adheret tpe delationis bonoz. Et forte idem dici posset in bonis acquisitis prius vt statim p ingres sum gaudeant illo p̄uilegio p. d. auten. Et sic p̄u nabit pat vsufructu istoz bonoz etiā in vita sua. et est pulcra et noua p̄sideratio. Et intelligo hoc qñ filius hoc expresse disponit. als stabo dñpōm au tenti. ce si qua. l. d. sa. san. ec. Nō ob. c. l. z. de sepul. li. vj. qz illud loquit in laicis sed nō in clerico seu religio.

Commodatū est alics

rei ad aliquē sp̄alem vsuū gratuita fa cta cessio et nō translatio. qz qui cōmo dat retinet dñum et possessionez. extra eo. c. vno. Et sic aut cōmodatū quasi cōmodo vtentis da tur. dicit q gratuita. qz si interueniat merces pecu nie. tunc est locatio. Si aut non interueniat mer ces pecunie. s̄ aliud est cōtractus innominat. q fit quadrupl: vicijs do vt des: do vt facias. facio vt des. facio vt facias. ff. de p̄seri. ver. l. naturalis.

Cōmodatū cōsistit in rebz mobilibus et se mo uentibz. et immobilibz s̄l̄ et incorp̄alibus. puta in seruitute habitanti. ff. como. l. j. Ea dō que vsu p̄sumit vt pecunia cōmodari nō p̄t. nisi ad pō pam vel ad ostentatōem. ff. co. l. sed mihi. §. si.

Cōmodare p̄t et ei cōmodari qui p̄t et cōtra here. vñ nō solū p̄latas p̄t cōmodare v̄ ei cōmo dari. sed etiā p̄conomus. qz et is contrahere p̄t. x. q. ij. hoc ius.

Quid aut si pupillus cōmodet vel ei cōmodet glo. in. l. j. ff. cō. d. c. et pupillus obligat ex cōmo dō p quanto factus ē locupletior. vel si doli cō misit. et Bar. ibi notabil: dicit hoc limitando. qz si ab initio nō cōsistit cōmodatū iure ciuili vel na turali. qz pupillus erat infans vel a tutore recepit tunc nullo casu tenetur. qz ab initio non subsistit. d. l. j. §. impuberes. Sed si ab initio consistit saltē

naturaliter qz pupillus erat prim⁹ pubertati tñc tenet. quatenus est factus locupletior. vel si doli cōmisit: vt in. l. j. §. an in pupillū. ff. de po.

Quero qñ pupillus dicatur factus locupletior Quidā dicunt vt refert Bart. ibi. si nō est factus paupior qd quidā improbat. sed Bar. dicit qz re cte intendēdo nō est iusta rēp̄henlio. nā si pupill⁹ habet rem cōuenitur vt eam restituat et tenetur: qz restituendo nō efficitur paupior. Itē possum⁹ cōmodare que nostra sūt. et etiā res alienas quas possidemus. vñ si fur vel p̄do res alienas cōmo dauit. habet cōmodati actionē. ff. cō. l. cōmodare hoc tñ sane intelligendū est. Dale. n. fidei possel sor cōmodari non licet. into cōmodando furtum cōmittit. sed dicitur posse cōmodare quo ad hoc. vt possit contra cōmodatariuz agere cōmodati. l. ita vt si. ff. cōmo. nisi forte concurrat dñs rei cū le gitimis p̄bationibz. nā tunc ei oīno faciendā ē li bera restitutio. l. de fur. l. in ciuile.

In cōmodato. d̄z restitui ipa res. et hoc est d̄ iu re naturali et non deteriorata.

An aut in cōmodato admittatur cōp̄sa. pan. in. c. bonafides. de de po. p illum tex. dicit qz sic q ponit sp̄alitatē in deposito. Secus ergo in cōmo dato. qz exceptio firmat regulā in alijs. Et hoc vi detur tenere glo. in. l. si. l. co. et hoc vbi debitū sit liquidū. Itē si cōmodatariuz in re cōmodata im pensas fecerit retentioni locus est. puta. qz equuz sanari fecit. vñ aget ad recuperandas expensas ma iores intellige: modice. n. expenē p̄inent ad eum ff. c. in rebus. §. possunt. Idē Bar. in. l. diuortio. §. imp̄dia. ff. sol. u. ma. vbi dicit qz si cōmodo tibi equū et tu impendis in eo curando. si quidez mo dica fuit non reperitur sicut nec ebaria. d. §. p̄nt. Secus si cēt magna. Idē dicit de impensis factis in seruo curando quod nō.

Et quid erit. si res penes cōmodatariū pereat vel deterior fiat. Rñ. fm Hof. et Ber. aut accipit quis cōmodatū gr̄a sui aut gratia comodatis aut gratia vtriusqz. Si gratia sui qd frequentius con tingit. tunc tenetur de dolo: lata culpa: leui et leuiss ima. quia debuit in cōseruādo rem adhibere cu ram magnā et etiam maiore q̄ in rebus suis adhi bere solebat. si alius diligentius rez illā custodire poterat. Et p̄ declaratōe p̄d: etoz videndū est qd sit culpa in genere. et quot sunt sp̄es culpe. et quid sit quelibet culpa de per se. Et de hoc vide Bart. in. l. quod nerua. ff. de po. et panoz. in dicto. c. vni co: vbi dicit qz culpa in genere est deuatio ab eo quod est bonum. et per hominum diligentiam p̄ uideri poterat. et additur hoc vltimum ad differē tiam casus fortuiti qui p̄uideri non potest. extra de hom: c. iohannes. Ad secundum dico qz tres sunt species culpe. scilicet lata. leuis. et leuissima. Quo ad tertium dic qz lata culpa est deuatio in circūspecta ab ea diligentia qz communiter sciūt homines illius professionis. vnde ignorare quod cōmuniter sciunt homines illi? professionis. vnde ignorare quod cōmuniter scitur est lata culpa. Et dicitur in circūspecta vt differat a dolo qui est insidiosa machinatio. Et si seriose deuaret ab illa

to. i. gratia. que dicit fm In ra beneficia non curata que tatur: idonam non requi s. p̄uira. et si alia que dicit qz dicit de domo. caritatis et ab ut pluris episcopus in ab ia p̄mendata. In boni p̄sent. uere. Sic fm panoz. in. c. de. i. qz si tales habent ecclias qualia recipiant tenentur ut dūto statu. et tanuz p̄pore superfluos vt in dicto. c. de o si nō seruat ecclias et ab ita. quia erat solita tenere. p̄p̄t dicitur abbatiam. et vel hmo. ficiatus p̄rabens matri cum ipso facto. dic fm. d. cōstitutus in factis con. s. l. per verba de p̄sent nō sed p̄uandus. Douetur dicit et. c. quod a. r. c. di qua nō potest seruire vocat m̄hano in factis et ab hoc ra trimentum idos cōp̄lū di autem dericis nō sūt in factis m̄tate. tunc alij d̄stinguūt vno et de p̄sent. vt p̄mo ca us possit redire ad benefici. ff. ad m̄cip. vbi d̄spō tas ante suum non mutat taliter nō dicitur matri su tñc nō recuperat bene m̄tationi p̄p̄ta de p̄e n in cōp̄m̄ditū cum ipso est ius quod habet ip lius non dabit regressus. sed p̄p̄t m̄tationem de ecclie. postea p̄bata cō m̄tationem p̄d̄t benefi et renouat. d̄ dicens officium sine causa restituere fructus quos m̄t ia. §. cal. l. c. j. de cele. mil. cō p̄mo qz p̄ter nō residen tē beneficio et fructibus bene non re. Nam non dicitur of ficit. ergo et. Sedo d̄st̄fic iam. vt in. c. h. de rescript. nō. Dicitur: aliquid da re secuta illud potest repe tiam. quasi p̄ totum. Sed ne officium dicitur. o lo possunt fructus benefi in dicto. c. j. dicit qz hoc qz et az sequitur do. car. qui ad argumenta contrari etiam vt clericus qui ad dōmū v̄nat de po.

Comodatū

diligētia esset in dolo. Et dicitur incircumspecta. i. inconsiderata. **P**one exemplū comodari tibi librum quem inconsiderate dimisisti super bācho ante domū. et inde fuit subtractus. nam certe fuisi in lata culpa. quia cōmuniter homines tue professionis vel conditionis non fecissent. **L**euis culpa est deuatiō incircumspecta ab ea diligentia quā habent cōmuniter homines diligentes. et dicitur cōmuniter diligentes vt differat a lata culpa. **E**xemplum comodarius repositit rem comodatā in camera sua et recessit relicto ostio aperto. **L**euisima vō culpa est deuatiō incircumspecta quāz habent cōmuniter homines diligentes et diligentissimi. **V**nde si diligentissimus sciuisset p̄cauere et tu non p̄cauisti es in culpa leuissima. vt si comodarius rem in archa repositit sed non firmavit. **D**e casibus autem fortuitis quos etiaz diligens et fidelis homo p̄uidere non posset comodarius non tenetur nisi in tribus casibus. **V**n̄ est si casus ille sua culpa accidit. vt si equū tibi comodari. vt duceres ad villam et duxisti ad bellūz. **E**t ideo si aliquo casu equus perijt p̄iudiciū tuūz erit culpa. n. tua casum p̄cessit ac fuit ordinata ad illum casum. **S**ecundus casus est si pactū interuenit. tunc. n. de casibus certis et determinatis et in pacto expressis tenetur. vel si aliquibus specificatis secuta clausula generali tenet ad casus con similes non aut maiores. **E**t id optima cautela ē vt comodans obliget comodariūz ex pacto expresso de casu fortuito enumerando sp̄aliter et expresse aliquos casus de maioribus quo casu tenebitur comodarius de omni casu fortuito. **T**ertius casus est si mora p̄cessit casuz. d. c. vnico. **S**i vō quis accipit comodatum gratia comodantis quod raro accidit. vt cum quis ornamenta comodat sue sponse vt ornatioz ad se ducatur. tunc tenetur tñ de dolo et lata culpa. ff. e. si vt certo. §. in terdum. **S**i aut comodatū fiat gratia vtriusq. s. comodantis et comodariūz. vt cum cōem amicum inuitamus et tu curam eius rei suscepisti. et ego argentum tibi comodari teneris de dolo et lata culpa et leui sed nō leuissima. ff. e. in rebus. §. at si. **E**t iste ideo non tenetur de leuissima quia non recipit tantū beneficiū sicut ē in comodato vel alio contractu qui fit gratia recipientis tñ. **S**imiliter in comodato vel contractu qui fit gratia dantis tñ nō tenetur nisi de dolo vel lata culpa quia non est sibi beneficiū.

Comodans tenetur comodario si ei scienter comodauit vasa viciosa. propter quaz causaz vinum vel oleum effusum est. ff. e. in rebus. **S**ecus dicunt doct. in locato. tenet. n. locator ad interesse etiam si ignoranter locauit vas viciolum: vt in. l. sed addes. §. j. ff. loca. **E**t idem in vendito nisi sit vas viciolum vicio occulto teneris ad interesse non solum respectu precij. vt est tex. notabil̄ i. tenetur. ff. d. act. emp.

Querit̄ de. q. notabili an si res comodata traditur extimata faciat transire periculū. **R**ñ. bar. in. d. l. si vt certo. §. nunc videndum post glo. dicit q. p. extimatōez addicitur gradus. et hoc in cō-

tractibus de quoz natura non est vt transferatur dominū. vt in comodato deposito et similibz vt si comodarius tenebatur tñ d. lata. modo tenebitur de leui. **S**i de leui modo tenebitur de leuissima. **S**i de leuissima modo de casu fortuito tenebitur. **E**t ex p̄dictis insert̄ **B**arr. qñ locator locat tibi rōncinūz extimatūz: an extimatio faciat in te transire piculum. **E**t cōcludit q. cum ex natura talis contractus non sit vt transferatur dominū talis extimatio facit venire leuissimā. vt hac glo. **S**ed **J**o. an. in. d. c. vnico tenet cōtrariū di. q. i. talibus contractibus de quoz natura nō est vt transferatur dominū. extimatio non facit recipientez magis teneri q̄z exposcat natura contractus. sed extimatio operabitur tñ vt sciatur verum p̄cauz rerum in casu quo res perderetur vel deterioraretur. **E**t hec opinio placet p̄noz. ibi. q. pactūz generale non obligat ad casus fortuitos. **E**t ad. §. nunc videndū dicit q. loquitur qñ expresse p̄misit se p̄staturum extimatōem. **S**ecus autēz qñ extimatio fuit simpliciter facta. **I**dem dicas qñ recipientes p̄misit alternatine rem vel extimatōem p. l. p̄culus. ff. de iure do. hec **P**anoz. **S**ed et opinionem **B**ar. et **A**cur. tenet **J**o. in. d. c. vnico. vt recitat **A**stēn. li. iij. ti. xvj. quam et ip̄e sequit̄.

Quid aut si comodarius remisit comodatū p̄ nuncium. et casu p̄iurā teneatur. **D**ic q. si ista rem comodatam per nuncium non idoneūz remisit. tenetur. **S**ecus si per idoneūz. **E**t hoc vult **B**ar. in. l. cum qui. ff. cō. **E**t idēz est in deposito. sed in mutuo secus. extra d. pig. significante: cui ratio est. quia qui comodatum vel locat vel deponit rei proprietatem et possessionē retinet. et idēz eius cui creditur nuncius non idoneus pecuniāz deponat: pecuniā comodantis vel deponentis deponat. h̄ i. mutuo dominū transferet. et idēz si pecuniā perditur ei q̄ eam mutuo accepit p̄ditur.

Item illi qui rebus comodatis aliter vtuntur q̄ eas ad vtendū ceperunt. si domino nolēte hoc faciant. vel etiam hoc dño inuito se facere credāt furtum cōmittunt. **S**i autem hoc domino volēte faciunt. vel etiam si non inuito dño. hoc facere se credant. et erat iusta cā credendi furtum nō cōmittunt. vt in sti. d. ob. que ex delic. na. §. placuit.

Qtrum comodarius vel depositarius si allegat res perdidisse: an teneatur hoc p̄bare. et q̄l̄iter probabit cum qñq̄ interitus rei accidat clandestine. **P**anoz. in. c. bonafides. de depo. fm bar. in. l. si q̄s ex argentarijs. ff. de edendo. dicit q. aut nō potest probari rem peruenisse ad istum. et tūc statur dicto suo: saltem cum iuramento. **A**ut p̄batur rem peruenisse ad illum. et tunc aut tenebatur exhibere rem ex officio iudicis et statur iuramento suo q. illam rem nō possidet. l. si. c. de fi. in stru. **S**i vō tenebatur exhibere iure actōnis vt in comodato deposito et similibz. et tenet dices rem p̄didisse hoc p̄bare. vel cōdemnabit. vt in. l. si kreditor. c. de pig. ac.

Queliter aut p̄babit. p̄cludē q. quidā sunt casus aptissimi. vt incēdiū: vis hostiū: tempestas et h̄mōi. et tūc tenet apte p̄bare: vt in iunbo allegat̄

Quidam sunt casus occulti: vt latrocinium de nocte...

Quid autē si pbeā amissio rei. h. ex aduerso alle...

Quid autē sit casus fortuitus. vide s. casus fortui...

Quid si comodarius nō potuit sine culpa re...

Comunicare. i. cor

opus xpi sumere. q̄libet fidelis post q̄ ad...

Oratio q̄libet fidelis teneat omni āno p̄ se in do...

Oratio transacto paschate q̄ noluit cōdicare ex so...

verbi gr̄a scit aliq̄s ex p̄cepto ecclesie debere p̄fiteri...

Quicūq; cū p̄scia p̄cti mortalis ad cōionē acce...

Non sufficit volenti cōdicare q̄ sit solū p̄tritus...

Oratio nocturna pollutio impediāt cōiones seu...

Vertical text in the left margin, partially cut off.

Comunicare

et confessus. nec eo die est cōicandū q̄nis sit cōtri-
tus 7 cōfessus. tū si p̄nū faceret. nō credit q̄ pecca-
ret mortalit̄. Si vō p̄tingit ex cogitatione vel cra-
pula veniali est abstīnēdū de honestate nisi potior
causa vigeat. Celebrādo tū sine cā vidente nō pec-
cabit nisi venialit̄. Sz durādus minor excipit du-
os casus. Prim⁹ est q̄n est dies festus q̄. s. consuetū
est cōicāre. 7 p̄cipue q̄n accidit sine turpi somno.
Sec⁹s q̄n esset scandalū si nō celebraret. puta quia
deest ali⁹ sacerdos 7 ppl̄s expectat vel q̄ est platus
7 tali die cōsuetū est plato celebrare. Sed fm̄ t̄bo.
q̄s dz abstīnere in h̄mōi a cōione p. xxiiij. horas.
q̄ in istud t̄ps reputat̄ nāra reordinari. Sz pe. de
pal. dicit abstīnēdū. q̄n accidit citra mediā noctē
Adde tū p̄dictis qd̄ notat Ar. flo. in summa q̄ lz
nocturna pollutio. in se nō sit peccatū. tū dare operā
studiose ad hunc finē. puta p̄ nimā comestionem
et potū vt sequat̄ pollutio etiā si faceret nō ob de-
lectationē. h̄ ad alleviationē nature 7 sanitatē esset
mortale. Sz appetē hie pollutionē. p̄p̄ alleviatōez
nature sine peccō. 7 sine hoc q̄ det operā h̄ via nāli
nō est peccatū. Sz si q̄s comedit nimis vl̄ nimis ca-
lida ex q̄ dubitat ex hoc sequi pollutōez in somnis.
q̄ hoc al̄s exp̄tus est nō tū. p̄ hoc illa sumit. h̄ vt
satisfaciat gule non. p̄ hoc est mortale.

Corpus xp̄i a ieiunio tū dz p̄cipi de p̄se. di. ij. li-
quido qd̄ in reuerentiā tanti sacri institutū est nisi
p̄pter necessitatē imminētis mortis. ne cōtingat sine
viatico ex hac vita trāire. Et sciēdū ē fm̄ Sco. in
iii. di. viij. q̄ duplex est ieiunium. s. ecclesie 7 nature.
Ieiunium ecclesie nō soluit. nisi p̄ aliquā refectionē
extraordinariā p̄ter mortē ecclesie vñ p̄ sumptionē
speciez vel medicine vel pot⁹ nō soluit ieiunium ec-
clesie. Ieiunium vō nature est carētia cibi suscepti in
stomacho vel suscepti in via ad stomachū. Dico q̄
q̄ regularit̄ oportet suscipiētē h̄mōi sacm̄ esse ie-
iunium simplr̄ hoc ē ieiunio naturali. Sunt tū tres
casus in q̄bus licet accedere ad tale sacm̄ etiā nō ie-
iunio. Prim⁹ in cā infirmitatis grauis q̄n. s. timet̄
piculū mortis. Sec⁹s pone in aliq̄ religione celebra-
tur. cōiter in vino albo minister p̄parat calicē sacer-
doti. 7 ex aliqua negligētia. p̄ vino infundit aquā.
Sacerdos nō aduertēs credēs ministrū bene fe-
cisse p̄cedit dicēdo verba 7 alia faciēdo vsq̄ ad p̄-
ceptionē. 7 aduertit esse aquā. In isto casu dico q̄
tenet̄ cōsecrare sanguinē de nouo: cōsecratūq̄ p̄ci-
pere qd̄ p̄bat. q̄ q̄n duo sunt p̄cepta ordinata p̄ce-
ptum sup̄ioris magis ligat: vñ em̄ est p̄ceptū xp̄i
et ecclesie ex ipsa rōne sacri q̄ sacm̄ q̄n cōficiē
conficiat integrū. quia sacm̄ in se est quoddā integrū
ex duobz de p̄se. di. ij. compimus. Et tunc vltra. si
tenet̄ cōsecrare sanguinē tenet̄ etiā illum p̄secratū
p̄cipere de p̄se. dist. ij. relatiū. omittendo autē aliud
p̄ceptū minus strictū. s. q̄ a ieiunio sumat̄ nō pec-
cat nouo peccato. q̄a isto casu ecclesia noluit hunc
ligare ad istud p̄ceptū h̄ magis ad oppositū. Ter-
cius casus in die parasceue particula posita in ca-
lice papitur cū vino nō consecrato. 7 verisimile est
q̄ vinum citius descendat in ventrē q̄ illa particula
que masticatur. Et fm̄ Sco. in casu quo necesse ē
scōdo conficere sanguinē sufficit sacerdoti incipere

ab illo loco. Simili mō postq̄ cenatū est 7c. Nota
etiā fm̄ pe. de pal. q̄ de reliquijs aque vel vini q̄-
bus os abluū ex quo casualiter et non ex p̄posito
trahiciunt. licet non sint cōuerse in saluā non im-
pediunt. p̄fundendo etiā dentes sale et aceto ad
medendū si non deglutitur ex p̄posito non impe-
dit. Idē dic de reliquijs cibi remanentibz in ore si
casualiter deglutiat̄. De his etiā que sumunt̄ per
modū degustationis vt tabernarij et coqui. qui s.
linguā ponunt 7 statim p̄iciunt non impedit. Si
autē ad gustandū sumeret 7 p̄ter intētiōē descen-
deret. videt̄ idē dicendū qd̄ de reliquijs aque cum
abluū os. s. q̄ non impediāt.

Ecclēsia quo ad ieiunium diem naturalē incipit
a mediā nocte. Et ideo si post mediā noctē aliquid
sumperit aliquid per modum cibi vel potus. non
potest ea die hoc sacramentū sumere. Potest autē
si ante mediā noctē. nec refert vtrū post cibum vel
potū dormierit aut etiā digestus sit q̄ntū ad rōnez
p̄ceptū.

Mortuus actus coitus matrimonialis impediāt a
comunione. Respōdeo fm̄ T̄bo. in tertia pte. q.
lxxx. q̄ coitus coniugal̄ si sit sine peccato pura
causa. plis generandē: vel causa reddendū debitū
non aliter impedit nisi sicut dicit̄ de pollutōne
nocturna que accidit sine peccato. s. p̄pter immu-
diciam coporalē et mentis distractionē. in tali er-
go casu vt dicit beatus Gregorius in. c. vii. xxiiij.
q. iij. sunt suo iudicio relinquendi. Sed qui volu-
ptate dominatē coniungi mulcē. phiberi debet ab
hoc sacramento. d. c. vii. Et additur fm̄ Al. q̄ exi-
gens infirmitate ductus. licet moneri debeat ne ac-
cedat si tamen omnibz modis ex deuotione se in-
gerat non est phibendus. Glo. etiaz in. c. omnis.
de p̄se. di. ij. dicit q̄ illud qd̄ ibi dicit̄ de abstīnēdo
ab vxore ante cōmunionē. consiliū est non p̄ceptū
per. d. c. vii.

Mortuus sacerdos possit dare corpus xp̄i ei quem
scit esse in peccato mortali. Rūdeo fm̄ Ri. in. iij.
di. ix. arti. iij. q̄ ille que scit sacerdos esse in peccato
mortali. Aut non petit eucharistiā sibi dari. 7 tunc
sacerdos dando peccaret. Aut petit. 7 tunc distig-
guo. quia aut suū peccatū mortale est occultū aut
manifestū. Si manifestum tunc sacerdos sibi dan-
do eucharistiā peccaret. quia legitimā contra ipm̄
habet exceptionē quā sibi publice. obijcere potest
Et accipio h̄ manifestū nō p̄ omi eo qd̄ p̄bari p̄t
qd̄ p̄ue magl̄ dī manifestabile q̄ manifestū. Vñ
si sacerdos sciret parochianū suum esse in crimine
qd̄ legitime s̄ eū posset. p̄bare. Ita q̄ illud crimen
nescirent cū ipso nisi duo vel tres testes. per quos
hoc p̄bare posset. non. p̄ter hoc deberet eucharis-
tiam negare illi in publico petenti quia iam infer-
ret sibi penā ante criminis p̄bationē qd̄ fieri non
debet. xj. q. iij. eoꝝ qui. Sed hic accipio manifestū
p̄ notorio. s. per sententiā seu confessionē factam
in iure. aut euidentiā indubitātā de coha. de. c. fi.
Si autē peccatū suū est occultū. aut petit in ocul-
to. 7 tunc sacerdos sibi dando peccaret. quia habz
contra eū legitimā exceptionē quā sibi in occulto
obijcere potest. 7 ipsum debet monere ne petat in

publico de p[ro]f. di. ij. n[on] p[ro]hibeat. Aut pet[er]it in publi-
co. Et t[un]c sacerdos sibi dare tenet. q[ui]a p[ro] c[um] legitimā
nō h[ab]et exceptionez quā ei in publico obijcere possit
de of. or. si sacerdos.

Utrum sacerdos hoc sac[ra]m[en]t[um] dare debeat illis q[ui] de
crimine sunt suspecti. **R[es]p[on]d[er]i. f[er]m[en]t[um] Rich.** vbi supra. q[ui]a
triplex est suspicio. scilicet temeraria probabilis et
violenta. temeraria dicitur que ex irrōnabili causa
conspicitur. cuiusmodi est illa q[ui] conficta est rumorib[us]
maledicor[um] hoim[um] et obrectator[um]. xj. q. ij. in cunctis.

Et p[ro] tali suspicione. non debet sacerdos dimittere
dare eucharistiam tali suspecto. Probabilis est que
cōspicitur ex p[ro]babilib[us] signis. et p[ro]pter hanc suspicio-
nem nō debet etiā sacerdos dimittere dare eucha-
ristiā. ij. q. j. deus. Violenta est q[ui] surgit ex p[re]sum-
ptionib[us] violētis. vt si inueniat suspect[us] cū suspe-
cto nudus cū nuda. solus cū sola in eodem lecto et
t[em]p[or]e suspecto et p[ro] tales suspectos iudicandū ē. sicut
iudicaret de publico peccatore. Unde sicut publi-
ce criminoso sacerdos non debet dare eucharistiā.

Ita nec publice suspecto de crimine f[er]m[en]t[um] etiā iurā:
quor[um] modis cōiunct[us] hō de crimine. s. instrumen-
tis aut testib[us] aut facti euidentia de cōba. cler. t[er]tia
Aut iuris interpretatione. vt cū q[ui]s sepe citat[ur] et mo-
netur nec se purgat nec p[ar]et. ij. q. ix. Decernim[us]
Aut violenta suspitōe. xxxij. q. j. dixit d[omi]n[us]. Et hec
notant. ij. q. j. c. j. in glo.

Utrum corpus xpi debeat dari histrionib[us] et ma-
gis. **R[es]p[on]d[er]i. f[er]m[en]t[um] Ri.** vbi s[uper] p[ro] nota. in. c. p[ro] dilectōe.
de cōse. di. ij. p[ro]p[ter] nec maiestati diuine nec euan-
gelice discipline cōgruere vt pudor et honor eccle-
sie tāturpi et infami cōtugione scdet. Unde nec ta-
libus nec cuiusq[ue] infam[us] notorio et manifesto dan-
da est eucharistia f[er]m[en]t[um] glo. ibi. Si t[ame]n vt d[icitur] c. se q[ui]nta
tales reuertant ad d[omi]n[um] eis recōciliatio nō neget.

Non est t[ame]n sic intelligend[us] q[ui] statim debeat eis
dari eucharistia. quia p[ro]pter reuerentiaz sac[ra]m[en]ti et vt
p[ro]betur eor[um] conuersio nō ficta non debet eis dari
vsq[ue] post pactā penitentiā nisi aliq[ui]s articulus ne-
cessitat[is] vel pietatis aliter fieri p[ro]uaderet. hec **Ri.**
Et intelligas de histrionib[us] qui illicite causa que-
ritus artem illam exercent de quib[us] dictū est lupia.
adulatio.

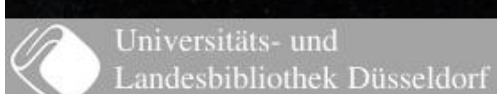
Utrum corpus xpi debeat dari amentib[us]. **Dic**
f[er]m[en]t[um] Ri. vbi s[uper] q[ui] reuerentia que debet corpori xpi
exigit vt ip[s]m suscipiens diligen[ter] recogitet q[ui]d acci-
pit q[ui]d infantes et furiosi facere nō p[ro]sunt. Ideo dari
nō debet infantib[us] nec illis q[ui] semp fuerūt furiosi.
Si t[ame]n furiosus anteq[ui] intraret furia hoc sac[ra]m[en]t[um] pe-
tijt in debito statu sibi postea in furia dari p[ro]t nisi
p[ro]babil[iter] timeat q[ui] p[ro]ijceret vel aliquā aliā irreue-
rentiā faceret sac[ra]m[en]to. Et p[ro]t dicit p[ro] appropationem
q[ui] illa impediunt reuerentiaz q[ui] debent obseruari
in susceptione hui[us] sac[ra]m[en]ti rōne rei cōfente. et q[ui] cau-
sa p[ro]pter quaz aliquis debet interdici suspendi vel
excommunicari maior[um] excommunicatione vel mino-
ri derogat realiter vel f[er]m[en]t[um] iudicium fori exterioris
vnitati ecclesie que est corpus xpi mysticū. quod ē
res p[ro] hoc sac[ra]m[en]t[um] significata nō tamē sub sacramen-
to contenta. Ideo interdici. suspensi et excommuni-
cati etiā iniuste excludunt a susceptione hui[us] sac[ra]m[en]ti.

hec **Ri.** Sed quo ad pueros dicit **Tho.** q[ui] pueris
incipientib[us] habere discretionē etiā ante etatē per-
fectā. puta cuz sunt. x. vel. xj. āno[rum] potest dari si in
eis discretionis signa et deuotōnis appareant. De
hoc tamē certa regula dari nō potest. s[ed] stabit iudi-
cio confessoris.

Utrum corpus xpi debeat dari his q[ui] p[ro] crimini-
bus sunt suspendēdi vel decapitandi. **R[es]p[on]d[er]i.** si sunt
confessi et penitētes. nō debet eis denegari. xij. q.
ij. c. fi. De hoc sac[ra]m[en]to. Vide multa. j. Eucha-
ristia. et. c. Dissa.

Conditio. Si aliq[ui] possessio data
fuit ecclesie aliquo appposito modo vt. i.
aliquid fieret. Si nō fiat nō p[ro]pter hoc re-
uocari potest. Secus si fuit data cū conditione. Condi-
tio etiā p[ro]p[ter] suspēdit datōne. s[ed] modus nō. Et cō-
ditio fit p[ro] si. **Mod[us] v[er]o p[ro] vt.** sicut notat glo. in. c.
Dei. de p[ro] di. ap. vbi etiā dicit q[ui] p[ro] ditione non im-
pleta nō valet donatio.

Si possessio data fuit ecclesie ea conditione ne
alienetur. Nunq[ui]d poterit alienari. **R[es]p[on]d[er]i.** d. an. in
d. c. verum dicit q[ui] sic maxime instante necessitate
ecclesie seu vtilitate que necessitati equiparatur in
hoc a iure. xij. q. ij. sine exceptione. Et si aliud sen-
sisset donator. non videret fuisse mentis compos.
cum instante tali necessitate pia ip[s]e debuisset hoc
facere. vt in. c. Sicut hi. xlvij. di. hoc idem voluit
Pand[ectus]. in. d. c. verū. Secundo hoc idēz probatur
sic. Talis conditio adiecta est turpis. ergo p[ro] nō
adiecta haberi debet. vt in. c. si cōditiones de con-
di. appo. maxime de legato facto fratrib[us] minori-
bus. qui alienare immobilia non solum possunt.
sed et debent per cle. xxiij. d. v. sig. Et sic illa con-
ditio. vna cum pena adiuncta si qua est vt turpis
abijciatur et legatum ecclesie remanet sine incur-
sione pene. Idem tenet **Dir.** dicit q[ui] in casu neces-
sitate vel redemptionis captiuor[um] vel reparatio-
ne ecclesie vel cimiterij ampliandi et alijs casibus
a iure concessum tenet alienatio si nō sunt alie res
que alienari possunt. xij. q. ij. aurum. nā ista pactio
ne liceat mihi rem meā alienare reprobat[ur] a iure
ff. de pac. l. pe. Et si in donatione dicit expresse q[ui]
non liceat alienare in casibus p[ro]dictis donatio te-
net et conditio tanq[ui] turpis p[ro] non adiecta habet.
d. c. verum. Idem **Bof.** et **Do.** hec **Dir.** Non ob-
autenticū. de alie. s. sanctissimas. quia illud nō est
verum f[er]m[en]t[um] **Archi.** flo. nec valet tale pactū. cum sit
contra legem dei. d. c. aurum. Nec ob. si dicit[ur]. q[ui]
d. c. aurum loquitur de rebus mobilibus. In ca-
su autem nostro de immobilibus. Dico hoc non
valere. quia res immobilis et mobilis p[ro]ciosa equi-
parantur. quo ad difficultatem alienationis vt di-
ctum est supra alienatio. Secundo f[er]m[en]t[um] **Ray.** po-
test responderi ad. d. autenticū. q[ui] intelligitur q[ui]
ecclesia cui factum est tale legatum haberet alias
possessions. quia t[un]c talis possessio sic legata alie-
nari non potest. Secus vbi talis ecclesia alias pos-
sessions non haberet. Hoc idem tenet **Inno.** et
Hosti[us].

Confessio iudic.

Confessio iudicialis vel extra. Querit quoniam confitenti est credendum ad hoc ut sibi vel alteri iudicium generet. **Rn. fm Directoria. l. iij.** Aut quis profitetur in iure aut extra ius sine iudicio. Si profiteatur in iure de se pro convicto habet. Sed ad hoc multa requirunt quae in istis verbis continentur. **Novo: sponte sciens dominus; per se; libet in se. Confessio: certum; copiosum pro iudice iure data natur. Nisi ius; fauor; aut non repugnet. Dicit maior. xv. annis. quae minor; sua confessionem sine auctoritate tutoris restituit. ff. de confessionibus. l. certum. §. minorum. Sponte: non nisi coactio interueniat non obest confessio. xv. q. vi. c. j. nisi si quis per angustiam tormentorum confiteatur. non obest: nisi in professione perseverauerit per depositionem tormentorum. ff. de questi. l. j. §. diuus. ubi **Bar.** quoniam confessio dicitur facta per tormenta. Ruidit si est facta adhibita tortura. vel est facta aliquid ligato et precedentibus minis deponendo ad torturam. Idem si esset in carcere: in quo fame et frigore multum affligeretur nam tunc formidine tormentorum videtur esse facta.**

Sed qualiter debet perseverare in confessione. **Dicitur. l. iij. de iusto. re. oportet quod post confessionem factam in tormentis reducat in locum publicum. i. coram notario et personis publicis profiteatur. Iudex tamen debet arbitrari eque ut reducat eum illo tempore quod cessauerit dolor tormentorum. Si enim statim reduceret eum ad baculum instantibus dolibus. totum hoc videret factum formidine tormentorum. ar. l. quod ait. §. si. ff. de adul.**

Quid si ista confessio facta fuit non precedentibus iudiciis. **Ludo. ro. in suis singularibus dicit quod officiales sunt homicidae. et tenent ad restitutionem omnium dano. rum. quod sine iudiciis ponunt ad torturam homines quod metu tormentorum confitentur delicta per eos perpetrata. ex qua confessione postmodum suspendunt. et talis confessio sine iudiciis non valet. ut in. d. l. j. in principio. ff. de quod. Ac etiam iudicia si superueniant post quoniam habitata illam confessionem non confirmat. ut vult glo. singularis in. l. marit. ff. e. t. de qua glo. gaudet. **Gal. in. l. si. c. de accu. Sciens: si enim errat et potest ante finem probare errorem suum: non obest sibi confessio extra de confessione. c. si. dñs. confessio enim percuratoris non nocet domino absentis ff. de pre. l. certum. §. si quis. Nec obest quod minus infra triiduum etiam nudo verbo reuocare: possit. si post triiduum: non nisi dominus veniens velit probare errorem probabilem antequam negotium finiat. quod nemini nocet error facti. d. c. si. Sed si percurator confiteatur presente domino. punde est ac si dominus cause confiteretur. nisi contradicat ea die.****

Quid de errore aduocati et eius confessione quam potest renocari. **Mo dicit quod quicumque ante finem probato errore poterit reuocari extra de consensu. olim. ubi hoc notat Bar. Pars quod requiritur quod aduersarius sit presentis. alius non nocet confessio facta parte absente. d. l. certum. **Lis** requirit enim quod de re litigiosa fiat confessio vel de qua posset esse lis. alius non obest. ff. de interro. ac. l. confessionibus. Sed et in se. i. de se. quod si pro se confitetur non potest ei. Sed si pro se confiteatur fides est adhibenda xiiij. q. iij. c. j. Confessio certum. alius super incerta re non daretur nisi. xj. q. iij. graue. Et si non vult ruidere. vel**

missionem a se factam obscure declarare: habeat pro confessione vel pro negato sicut si confessio vel negatio faceret contra ipsum: sicut dicitur de illo qui non vult prestare sacramentum de calumnia. extra de iur. cal. c. si. Compositio: confessio enim furiosi non nocet ei de suc. ab inte. c. si. Idem dicitur potest de confessione facta calore iracundie. quod non nocet nisi deest perseverantia. extra de diuor. c. ex lris iuncta glo. Pro iudice. i. coram iudice suo. alius non preiudicat regulariter. **C. e. l. vna. Casualiter tamen preiudicat confessio facta extra ius de fi. instru. si cautio. et in alio casu extra de et. pla. quod sit. Iure. i. iudice sedente pro tribunali. alius proinde esset ac si coram privato fieret extra. c. iij. et ultimo. **Dammat. l. ac si conuictus esset per testes condennat. et sic intelligit quod nulle sunt partes iudicis in confitente. quod vix est examinatore. sunt tamen perdenatore. d. c. iij.****

Alis ius. Iure enim repugnat confessio non obest. ut si quis christianus confiteatur se esse iudei mancipium quod iure prohibet. extra de iudeis. c. si. fauor. l. matrimonij. quod non valet confessio extra de eo quod co. cosan. v. sup. eo. Et si confessio esset pro matrimonio. tunc stareat professioni nisi alij iudicium generet. **Natura repugnat. ut si quis sectus vel naturaliter frigidus confiteatur se adulterum commisisse vel impubes. non nocet confessio. extra de fiti. z ma. quod sedet. Confessio autem extra iudicium regulariter non preiudicat confitenti.**

Querit de quodiana. q. Donec quod lite contestata actor sic ponit. Donec quod debes mihi. x. Reus respondet se conditionaliter promississe. nunquid videatur pure confessus. **Archiepiscopus. extra de confes. c. j. li. vi. dicit quod per tali confessione actor intentionem suam non fundat. quia regula est: quod quis approbat pro se et contra se approbare tenet ut nota. xxxv. di. li. quod. **Bar. in. l. aureli. §. idem quod sit. ff. de li. leg. distinguit. quod aut eadem scriptura continet plura capitula sepata. et possum pro parte approbare et pro parte reprobare. ut ff. de depo. l. publica. Aut continet unum tamen casum seu plura conuicta. et tunc aut ille qui aliquam partem reprobat habet se presumptionem iuris. Aut habet presentem ius non presumit pro se nec contra. **Primo casu non admittitur talis reprobatio. Unde si tu confiteris te occidisse aliquem habet tuam defensionem. Non isto in quantum dicitur ad tuam defensionem quod ius presumit contra te. l. j. c. de sic. scdo casu et tercio. Aut ille qui periculatim reprobat. hoc vult probare et admittit. alius secus. De hoc vide **Bar. ibi et panor. in. c. j. de postu. pre.********

Alia quod notabilis. Donec quod in bello ponit plus debito. ut quia debeo. x. et petis. xx. vel debeo partem alicui rei et tu petis totam rem. an possim simpliciter negare totam petitionem. Et idem queri potest circa positionem habentem aliquam partem falsam. An possit negari tota ratione partis falsae. **Rudeo. Bar. in. l. si is qui. duceta. §. vtr. ff. de re. du. z in. l. j. §. si stipulati. de verb. ob. dicit. ut recitat panor. in. c. j. de plus pet. quod aut id quod ponitur in libello vel positione est falsum ratione qualitatis. et tunc potest negari in totum quia videtur aliud factum. ut quod ponis me hodie comedis in ecclesia. possum negare totum. licet alibi comederim. quod vix est quod non comedi in ecclesia. Aut falsum est in quantitate seu in parte summe vel in parte rei. ut quod petis xx. et debeo tamen. x. vel debeo partem et petis totum. Et**

Confessio

in iudicio non potest
conferri nisi de iure
petitoribus petat et quaestio
non potest iudicium generum. et
si debet pariter ut vult
causa.

Confessio

quis homo iudicis
fm Directoria
confessio facta extra
ius sine iudicio non
preiudicat regulariter
sed si facta est adhibita
tortura vel ligato et
precedentibus minis
deponendo ad torturam
vel in carcere in quo
fame et frigore multum
affligeretur non nocet
confessio extra iudicium
regulariter non preiudicat
confitenti.

tunc in iudicijs non potest negari in totis. h. debet confiteri parte debita. Et est ro fm eum. quia qui petit totu petit et quilibet eius partem. Unde tenet pe. talem piurum. quia negat simpliciter totu si debet partem vt refert Bar. in. d. l. si is qui du- centa.

Confessio sacramenta-

lis. Primo comuniter quid sit. Rudeo fm Ray. est legitima cora sacerdote peccati declaratio vel fm Aug. confessio est per quam moribus latens spe venie aperitur. Ad cuius intellectum nota qd confessio fit tripliciter. Aut in foro anime interius cora deo: Aut in foro penitentie exterius cora dei vicario. aut in foro contentioso coraz iudice. In pma peccati latens non aperitur. quia deo apertum erat. In vltima non aperit spe venie. In media vo peccatuz latens spe venie aperitur. Unde confessio sacramentalis que est ps penitentie couenienter describit p materia q est peccatu z peracta qui est apire z p sine qui est spes venie. Et dr spe venie. qd si alia de causa aperiat peccatu non est confessio. na si aperit causa consilij est consultatio. Si ex lasciuia vel lenitate e dissolutio. Si vo ad aliquem sine malu est malignatio. Et ex his ptz qd peccatuz qd dicit no spe venie no pot dici dictu in pessione nec tenet sacerdos illud secretum tenere fm Ray. Intelligit tanq dictu in confessione sacramentali. vt infra dicitur. Et pro huius declaratione. quero quida fuit confessus sacerdoti q inten debat interficere semprouu vel aliud maleficiuz comittere et q non poterat abstinere. nunqd sacerdos peccet reuelando. Respondeo Inno. in. c. omnis de pe. z re. vt recitat panoz. ibi. dicit qd hoc peccatuz non dicit detectu in penitencia. tum quia peccatu est committendu non commissum. tu quia no habet contritionem. Unde sacerdos qtu cautius potest. debz peccatu reuelare vt peccatu impediat. z tene semp hoc dictu menti. qd peccatu committendu z no commissum non dicit dictu in penitencia qd intelligit panoz. qm iste dicit se omnino commissuru. Secus si peniteret de voluntate pterita. nam tunc est peccatum commissum respectu voluntatis. hec panoz. Monal. autem clarius declarat di. qd si quis habz firmu proposituz aliquid nequiter ppetrandi. nec ab illo vult cessare. tunc hoc non dicit dictu in confessione. Secus de illo qui confitet se tentari super aliquo flagitio z se aliquado consentire z aliquando dissentire z in hoc casu non debet reuelari. Et fm eundem Monal. casu quo peccator diceret se omnino tale flagituz velle comittere. sacerdos debet eidem prestari qd tale negociu non recipit nec intendit nec tenet recipere sub sigillo confessionis z hoc ad euitandu scandalu.

Infert etiam Panoz. ad aliam. q. Done q vn? reuelat peccatu amico. z dicit qd hoc vult sibi dicere in penitencia. Nunqd ille amicus adductus in testem teneat illud reuelare: vel si reuelat dicat reuelare confessionem. Inno. dicit qd non. tum quia ille non est sacerdos. tum quia non dixit sibi tanq

ministro dei cum non peteret absolutione a peccato sed sibi reuelauit tanq amico. Si tamem ille amicus esset sacerdos. debet omnino abstinere a reuelatione ne sit causa mali exepi. Quod intellige nisi producat in testem. Et quod dictum est de laico intellige qd laico non dicitur aliquid in pntia nisi assumatur loco sacerdotis in necessitate. Et fiat et vera confessio sicut sacerdoti. tunc enim non debet reuelare etia tanq testis als puniretur. hec Panoz. Quod autem dicit Inno. qd quando est peccatum committendu: qd sacerdos eo casu potest reuelare. intellige quando tale peccatu vergeret in piculum comunitatis: vel alterius tunc potest reuelare et q potest prodesse et non obesse. Secus si non vergeret in periculum aliorum. sed supius tui. nam tunc peccaret mortaliter illud reuelando etiam per obedientiam sui superioris requisitus. fm Den. de gan quolibeto. ix. vbi concludit qd subditus qui recipit ab alio aliquid in secreto non vergens in damnu cuiusq non tenetur illud reuelare prelato suo penitenti vt ei reuelat. Et sic posset intelligi. S. Boni. in. iij. distinc. vicesima pma. qd in dicto casu debet celare nisi veritas vel obediencia aliud exigat. z hoc vt dictum est quando vergeret in damnu cuiusq Et vbi non vergeret in damnum comunitatis vel alterius si quis motu proprio talia diceret que essent in infamiam illius peccaret mortaliter.

Que sunt condiciones quas debet habere confessio. Respon. Sunt sedecim que his versibus continentur. Sit simplex humilis confessio pura fidelis. Atq; frequens nuda: discreta: libens: verecunda. Integra: secreta: lachrymabilis: accelerata. Fortis et accusans z sit parere parata. Simplex. scz vt non recitet in confessione nisi qd ad quantitate peccati ptnet. Humilis. vt se miseruz cofiteat. Pura vt recta sit confidentis intentio. Fidelis. id est vera z sine fallitate atq; frequens. istud est ad bene esse. Audax vt non inuoluat obscuritatem verborum discreta scilicet vt maiora cum maiori pondere confiteatur.

Libens. i. spontanea non coacta. Verecunda. vt scilicet erubescat. z se non iactet de peccatis. Integra. vt scilicet non subtrahat aliquid de his que manifestantia sunt. Secreta. scilicet qd tum ad conditionem fori. in quo de occultis conscientie agit. Lachrymabilis quo ad dolorem de peccato commissio. Accelerata vt scz non differat de die in die. Fortis. vt scz nil. ppter verecundia dimittat. z accusans seipsum z non alium. Et sit parere parata. scz sacerdoti.

Utrum confessio facta sine contritione valeat vt puta aliquis confitet integre peccata. h. ab omnibus vel ab aliquo mortaliu disponit no abstinere. Respondeo. S. Boni. in. iij. dist. xvij. dicit qd talis confessio no valet. immo tenet iteruz confiteri eadem peccata nisi forte rediret ad eundem confessore qui adhuc haberet in memoria peccata sua. tunc enim non tenetur iterare confessione in speciali. sed sufficit dicere culpam suam de fictione et de peccatis suis confessis eidem in generali. Si autem confiteatur nouo confessori. aut etiam primo si oblitus

Confessio sacramentalis

est eius peccata debet iterum confiteri totum. **I**dem tenet Ray. et **H**o. nec valet ratio **T**ho. nec eius similitudo in alijs sacris vtruta in sacro baptismi. q. in sacro baptismi impletur character q. est immediata dispositio ad gratiam baptismalem sicut organizatio corporis ad aie susceptionem. Et ideo recedente fictione in suscipiente baptismum subintrat gratia baptismalis per quam remittuntur peccata. secus autem est in sacro penitentiae. Absolutio enim aliquam indelibilem dispositionem ad gratiam non implet nec characterem. Et ideo non est simile de sacro baptismi ad sacramentum penitentiae. **V**ide tamen quod notat ar. flo. fm pe. q. si quis confitetur eidem confessori in casu predicto non tenet iterare confessionem post factam etiam si ipse sacerdos non recoleret peccata nisi sibi dicta. q. nec quia confessio est integra et non ficta. q. recolat actu vsq. ad finem. maxime q. hoc sufficit. i. absolvere ab omnibus et iniungere penitentiam per fictionem et pro alijs. Et facit vna regula generalis singularis q. in omnibus casibus in quibus tenet quis reiterare confessionem si confitetur eidem non tenet reiterare peccata explicita. s. solum implicita. dicendo peccavi in illis quae alias vobis dixi sicut si nulla fuisset absolutio de facto. Dilata enim absolutio per multos dies fieri potest etiam si ipse confessor oblitus fuerit. dum tamen penitentiam ei post iniunctam. q. si non taxasset penitentiam. tunc oportet ad memoriam reducere ut moderetur iuste. propter quod remittens ad episcopum si non absoluat de penitentiam ei innotescere quaz post reditum absolvens iniungat de facias quod tibi dixi q. ligare non debuit antequam absolueret. hec **D**e. v. v. etiam dicit q. penitentiam non requirit tantam continuitatem agendorum et dicendorum sicut alia sacramenta. s. in vno die potest fieri per confessionem et in alia die altera vel in vna die confessio audiri et in alia impendi absolutio et penitentia peccatorum.

Utrum liceat in confessione dicere aliena peccata. **R**espondeo. **R**i. in. iij. di. xij. dicit q. expressio persone aut est necessaria ad expressionem peccatorum aut non. Si tenet ea exprimere. unde mulieri cuius concubuit frater eius non sufficeret dicere q. vnus vir concubuit cum ea sed etiam exprimere q. ille est frater eius. Et si non habeat nisi vnum fratrem tunc scit sacerdos quis est ille. Et si est religiosus deo exprimere q. est religiosus. Et si est coniugatus. idem tenet. Si autem expressio persone non est necessaria ad expressionem quantitatis peccati tunc distinguitur. q. aut est utilis ad correctionem illius vel preservationem a recidivo. Aut non. Si sic tunc credo q. penitens bene facit si extra confessionem hoc dicit alii cui persone quae illi peccatori possit et velit prodesset et non obesse s. per illa causa noiare ipsum in confessione non expedit nec oportet. q. per talem notationem confessor non debet procedere ad correctionem illius. Si autem illa notatio non est utilis ad illius correctionem tunc subdistinguo. q. aut potest esse utilis ad preservationem penitentem a recidivo. aut non. Si sic tunc bonum est et expedit penitenti q. illa personam exprimat confessori. potest enim contingere q. confessor per cognitionem persone sciret iniungere penitenti penitentiaz tales et talia dare documenta per que melius et securius penitens poterit preservari a recidivo. Si autem nominatio persone non est utilis ad magnitudinis peccati expressionem nec ad eius correctionem nec ad preservationem

dum a recidivo penitentem. tunc credo q. penitens teneat illam personam celare. hec **R**i. Et addit **D**e. q. etiam quae circumstantia est necessaria et non potest exprimi sine periculo alterius omittenda est. Et sufficit peccatum dicere sine huiusmodi circumstantia. **V**ide notabile dictum Ray. fm Arch. flo. in sum. sua q. si confessor non debeat interrogare specificationem personae nisi quantum est necessaria dicit. tamen si quis interrogat non ex curiositate. s. ex charitate ut pudeat. puta. quia est platus non credo q. malefaciat non tamen debet cogere illum ad dicendum si non vult. **I**dem monal. ut sacerdos oret pro ea aut secreto laboret ad correctionem eius non peccat immo meretur.

Utrum liceat confessionem dividere. **R**espondeo fm **R**i. e. li. di. xvij. ar. ij. q. vj. q. aut tempore confessionis penitens adhibuit debitam diligentiam prout de lege communi humana permittit fragilitas ut memoriam haberet omnium peccatorum mortalium. **Q**uae diligentia fm **S**co. in. iij. dist. xvij. in. ij. ar. tanta esse debet quantum quis apponere potest circa aliquid multum arduum et quod sibi multum esset cordi. tanta ergo debet apponere circa peccata omnia mortalia reducenda ad memoriam et ita omnia reducta ad memoriam debet eidem confiteri non dividendo confessionem. Et tunc licet aliqua obliuiscatur confiteri si postea de aliquibus recordetur non tenet ea de necessitate eidem confessori confiteri. Tenet tamen illud peccatum confiteri prout vel alij sacerdoti quibus de illo fuerit absolutus quantum ad iudicium ecclesiae triumphantis et militantis. quia sacerdos absolvere potest de confessis et de predicto modo oblitis. tamen quae absolutio de oblitis debet intelligi sub hac conditione ut. s. quae reducta fuerint ad memoriam dicantur illi sacerdoti in confessione qui ab illis potest absolueri tenet illud confiteri post eius remotam obliuionem. Si autem non adhibuit debitam diligentiam sed fuit in ignorantia affectata seu crassa. tunc illud peccatum confiteatur eidem sacerdoti si illum comode potest inuenire. et non sit illi sacerdoti interdicta postea absolventi potestas aut predictum peccatum et omnia alia peccata alteri sacerdoti confiteatur.

Utrum liceat confiteri per interpretem vel per scripturam. **R**espondeo fm **S**co. vbi supra. et **R**i. di. xvij. ar. ij. q. iij. et. v. q. ille qui non potest loqui debet confiteri signo vel nutu. Confiteri autem per interpretem non tenet nisi in quantum non posset sacerdoti ostendere per signa. Confiteri enim per interpretem nullo iure nec diuino nec positivo est constitutum: cum sic confiteri sit multum difficile nec videtur tunc plus artare confessionem quam artetur per ius diuinum vel posituum nec quis tenet confiteri sacerdoti absenti per scripturam. quia imminerent multa pericula. ne videlicet esset defectus in examinatione peccatorum. Aut de peccatorum penitentis revelatione. **L**icere enim facillime ut quae contingit possent periri. Aut per nuncium maliciose aperiri: aut per nuncium ignorantem traditi: cui non mittunt qui eas aperiret. Aut sacerdos si esset maliciosus posset radere verbum confessionis et contra penitentem per manum suam probare talia probatione probabili absque eo q. in hominis possit

iudicio de pben di. Et hec vltima ratio etiã concludit q sacerdoti pñenti penitens qui nec verbo nec nutu posset confiteri non teneret tentione necessitatis confiteri p scriptũ. Vnde si hoc faceret non esset necessitatis h superogationis. Idẽ dicenduz fm Seo. de barbaro vel hmoi q nullo mō p interptem vel scriptũ confiteri tenet. Idẽ dicendũ videtur de muto accidẽtaliter nō surdo q sciret scribere q talis nō tenet ex necessitate confiteri p scripturã. h confiteat p nutus. z si confiteat p scripturaz esset superogationis.

¶ Sed nunqđ sufficit si aliquo penitẽte pñente coram sacerdote q alius dicat pctã eius in pñtia ei? Rñdeo fm Donal. q nō. q p seipm dictũ est nō p aliũ nec p nunciũ nec p scriptũ debet qđ confiteri de pe. di. j. quẽ penitet. Si tñ sacerdos interroget peccatorẽ z ille ad interrogata rñdeat sufficit qñtũ ad ea de qbus interrogat nisi sit talis q potius dimitteret confiteri q ore. pñuo confiteret pctã suam de pe. di. v. c. j.

¶ Sed nunqđ plures simul possint sacerdoti confiteri. Rñdeo fm Ri. in. iij. di. xvij. ar. iij. q in casu necessitatis plures pñt vni confiteri. i. qñ mois ita immineret de ppinquo q vnus post aliũ confiteri nō posset. tunc em licet nec euacuatur sacri virtutẽ. Similit pñt dici q in casu in quo videret penitentẽ ex magno seruoze. z vt magis tranquillare tur pñcia sua. ppter collationẽ duoz in cõsulendo. licitũ esset eis penitentẽ audire z absoluerẽ. z talis absolutus a pluribz sacerdotibz recipit sacrm penitentie. Modus em expmendi psonã absoluentẽ vel absolutionis actum in singulari vel plurali de necessitate non requirit ad essentiam sacramenti. hec Ri.

¶ Vtrũ quis possit confiteri publice peccata sua. Rñdeo fm Job. an. q si vult publice confiteri ex magna contritione vel hmoi q pñt nec ob. verbũ solus. quia illud fuit appositum. vt liberius qđ ad conf. sionẽ accedat.

¶ Vtrũ cũ quis dubitat de aliquo peccato an sit mortale teneat illud confiteri. Rñdeo fm Tho. tenet: alis periculo se cõmittit z mortaliter peccat. Sicut etiã q aliqđ cõmittit vel omittit in quo dubitat esse mortale. Notandũ tñ fm logicos q differentia est inter sciam: opinionẽ z dubitationem. Scire em est aliqđ firmiter credere sine aliq̃ hesitatione alterius ptis. Opinari vō est assensus ad aliqũ rẽ. tñ cũ aliqũ formidine alterius ptis. Dubitare vō. pñe dñ qñ quis ad aliquã rẽ q ad assensuz est indifferẽs z in equi liba. ita q nō magis mouetur ad vnã partẽ q ad aliã. Et in casu nro qñ qđ est in dubio de mortali tenet pñtiteri. Secus aut si esset in opinione q nō esset mortale. lz cuz aliquali formidine z scrupulo.

¶ Vtrũ p confessionẽ generalẽ deleanẽ venialia. Rñdeo fm Ri. q p confessionẽ generalẽ sacralem factã sacerdoti de pctis venialibz etiãz de generibz singuloz nō de singulis genex remittunt venialia p modũ meriti. Inqñtũ excitat motũ voluntatis et seruoze charitatis p q sit venialiũ remissio. Et ex vi sacri. i. p absolutionẽ sacerdoti. Per aliã vō con

fessionẽ. i. non sacrales non fit venia tñ remissio ex vi sacri. h tantũmodo p modũ meriti qđ pñcipalẽ consistit in cõtritione ad quã habendã iunã hō p cõfessionẽ generalẽ et orõnẽ sacerdotale. Rñ autẽ qre ad remissionẽ venialiũ nō est necessaria pñtio spãlis nec cõfessio est: q nō auertunt a deo. z simul stant cũ charitate.

¶ Vtrũ p generalẽ cõfessionẽ deleanẽ mortalia oblita. Rñdeo fm Ri. q p cõfessionẽ generalẽ cũ generali pñtione remittunt mortalia oblita. De em ab hoie nō requirit vltra id qđ pñt. De oblitis aut qđ diu oblita sit: hō in spãli nō pñt cõteri nec cõfiteri. tenet tñ hō facere qđ in se est vt oia sua pctã mortalia ad memoriã in spãli renocet. z si de oblitũ postea memo: fuerit. tenet postea de illis in specia li conteri et confiteri.

¶ Vtrũ requirat cõfessio vel pñia de peccatũ ante baptismũ. Rñdeo fm Ri. di. xvj. i. iij. q pñia pñ accipi vel inqñtũ est virtus vel inqñtũ est sacrm. Seco mō nō est necessaria pñia de mortalibz pcedentibz baptismũ. Pñmo mō pñt pñiderari inqñtũ formata. z sic etiã nō est necessaria de pcedentibus baptismũ. vel pñt pñiderari inqñtũ informis. i. quedã pcti detestatio cũ. pñposito emẽdãdi qñis nō oino sufficẽs ad expulsionem peccati. z hec ad min? e necessaria de oibz pctis actualibz mortalibz pcedentibz baptismũ tanqđ causa remouens. phibens susceptionẽ diuine grẽ que in baptismõ dat illis in quibz remota sunt impedimẽta. phibentia susceptionẽ diuine gratie.

Confessio. ij. qualiter

teneamur ad eã. Vtrũ sit de necessitate salutis. z an sit de iure diuino vel positiuo. Canoniste in. c. ois de pe. z re. videt tenere q sit de iure positiuo. Et ad hoc est glo. de pe. dist. v. in summa q vult q cõfessio sit instituta a quadã vniuersali traditione ecclesie. Et ideo infert q infideles nō tenent ad hanc confessionẽ. Seco infert q greci non tenent ad confessionẽ ex quo non acceptauerunt hmoi constitutionẽ sicut nec votum castitatis. Sed theo. tenet expse q est de iure diuino. Et p p. S. Boni. Ri. z Seo. in. iij. di. xvij. Et q xpũ pcepit implicite Math. viij. in figura cũ dixit leproso vade ostẽ te sacerdoti. Et pcludit Seo. q tenendũ est vel q cõfessio sit de iure diuino. pñmulgato p euangelũ: vel si hoc non sufficit. necesse est dicere q est de iure diuino promulgato p xpũ apostolis z p apostolos ecclesie absq̃ omni scriptura sicut multa alia tenet ecclesia oreten? sibi p apostolos. pñmulgata sine scriptura cui? fundamentũ est Jo. xx. Multa quidẽ rẽ. et habet extra de cele. mil. c. cum marthe. Et fm hanc opinionẽ que videtur securior infideles et greci tenentur ad confessionem.

¶ An autẽ homies existẽtes in lege nature aut in lege mosayca teneant ad confessionẽ. Rñdeo fm Ri. in. iij. di. xvij. ar. ij. q duplex e pñfessio. i. mẽta lis q sit soli deo. z hec est de iure nature. z ad hanc omnes tenebantur obnoxij peccato mortali. Alia vero est confessio sacramentalis que fit sacerdoti.

De modo q penitens
c. b. c. R. Et addit De q
necesse est non potest
ins vniuersa est. Et suffi
nō cõmittit. Sed nō
Rñ. si nō sum. ita q h
rogare pñtione q h
dia. tamẽ si quis inter
charitate vt pñdeat. pu
redo q malicia non ta
dicendum si non vult
s. o. c. p. ea aut secreto la
s non peccat immo m

Confessio. ij.

Et ad hanc non tenebant homines in lege veteri sed in speciali et distincte profiteri. Et in generali et indistincte ad quam tenebant per determinationem sacrificii omnium. Et vide quod notat Ar. flo. in sum. ti. de negligentia sacrorum quod penitentia lapsa in mortali post baptismum necessaria est actu si potest. i. vocali professione aliter. propositum eius sufficit si peritus est. Et quantum est de iure divino sufficit quicumque ante mortem. Luce. xiiij. Nisi penitentiam egeritis: omnes simul peribitis. Similitudinem et sumptio eucharistie actu vel propositum haberi versus rationis. necessaria est de iure divino ante mortem. Job. vi. Nisi manducaveritis car. fi. bovis etc. Sed hoc non sufficeret quantum est de iure positivo.

Unde papa possit cum aliquo dispensare ne profiteatur. Rudeo secundum Ri. ubi dicitur quod confiteri sacerdoti est de iure divino. sed observantia eius circumstantiatio est de iure pure positivo. Cum ergo papa sit subditus iuri divino et sit omne ius positivum dispensare non potest cum aliquo quod non teneat profiteri. Sed quod non teneat confiteri eo modo quod determinatum est a concilio generali. in hoc papa potest dispensare: quia illa circumstantiatio est de iure pure positivo.

Unde autem papa teneat confiteri. Panor. in. d. c. ois dicit quod aut confessio est de iure divino. et tunc indubie tenet confiteri. ar. c. sunt quidam. xxv. q. j. Sed non ligat verbis huiusmodi rationis ut teneat profiteri tunc ibi deputato cum ipse non sit alicui subiectus et par in parem non habet imperium. Aut confessio est de iure positivo. etiam si ex dicto Jaco. v. confitemini alterutrum etc.

Et tunc papa non artaret. quia maiore parte habet papam quam habuit Jacobus cum ille non fuerit papa. et esto quod fuisset papa: tamen par in parem etc. Sed ex alio putat panor. papam indubie teneri. quia hec confessio saltem est inducta ex generali traditione ecclesie et concernit universaliter statum ecclesie: quod papa non potest. cum ab omnibus summis pontificibus sicut ab alijs christianiis latinis hec institutio fuerit recepta contra hoc. i. q. vij. Et si illa. Item per hoc decoloraretur status ecclesie quod facere non potest per no. in. c. propositum de pcel. pben.

Dis fidelis saltem semel in anno tenetur ex precepto postquam ad annos discretionis venerit confiteri omnia peccata sua. ut in. d. c. ois. Non tamen ex vi precepti. d. c. ois. tenetur peccata ad confessionem tunc paschali. sed quicumque tempore anni confiteatur. satisfactum est precepto ecclesie. Secus de condone. Et nota. secundum panor. in. d. c. ois quod tres sunt gradus annorum discretionis. Primum est: cum est dolus capax. Et hoc requiritur ad confessionem. et secundum Sco. in. iij. di. xvij. quod ad confessionem quis debet habere annos discretionis quibus quis instructus et interrogatus ordinate percipit distincte quod iustum. et quod iniustum in lege divina. quod potest facilius videri: si ad ordinatas interrogaciones ordinate respondeat. Et hoc secundum glo. in. c. j. de delic. pu. doli capax dicitur puer vel puella. vij. annorum. Intellegitur in pluribus. Nam magis accelerat in vno quam in alio: ut legitur in dialogo Grego. de puero. v. annorum quod blasphemavit deum. et arreptus a demonio expiravit. Et sicut in alijs accelerat. ita in aliquibus tardat quod ad confessionem non obligant. ex quo non sunt dolus capaces: nec in annis discretionis. Sed gradus est. cum est pubes. et ista etas requiritur ad matrimonium et ad ingressum religionis. de despon. impu. c. ij. et c.

de regula. c. j. li. vij. Et hec etiam etas regulariter requiritur in sacro eucharistie quod est. xiiij. annorum in puero. et xij. in puella. de hoc tamen non potest regula generalis dari: ut dictum est de tunc confessionis. quoniam multi reperiuntur in etate. x. vel. xj. annorum maioris discretionis quam aliqui alij. xiiij. vel. xv. annorum. Et ideo stabit arbitrio confessionis vel parentum. Tertius gradus est quo ad administrationem bonorum. Et talis dicitur esse in annis discretionis post. xxv. annum. ff. de mino. p. totum. Diverso ergo respectu consideratur ista discretio.

Unde teneamur confiteri peccata que manifesta sunt. Rudeo non sufficit aliquid esse notum iudici: nisi sit ei notum in forma iudicij. Et ideo quibus peccata manifesta: nota sunt sacerdoti. quia tamen non in forma iudicij oportet ea confiteri.

Unde homo statim teneat profiteri. Rudeo secundum Ri. in. iij. q. cum istud preceptum de confitendo sit affirmativum non obligat ad semper sed ad aliquum. sed ad tempus determinatum quod ecclesia determinavit ad semel confitendum in anno. Et sic regulariter non tenet quis statim confiteri: nisi in quatuor casibus. Unus est ratio sacri. scilicet qui vult coiccare vel celebrare. Dicit tamen Ri. in hoc casu quod si forte de proprio expectet alium. cui devotus et securus profiteatur: nullo iure coiccare prohibetur: si vere penitet. Sed est ratio periculi: ut qui est in notabili et imminente periculo mortis. Tertius ratio scilicet quod conscientia dicitur quod statim teneat profiteri. Quatuor ratio dubij. scilicet qui probabiliter videt se amplius anno illo copiam confessionis habere non posse quam ipsi possit absolvere. Sed nunquam quod religiosi teneant statim confiteri: Rudeo. aliqui dicunt quod sic: si mortaliter peccaverunt et peribiteri copiam habeant. et intelligunt statim. sicut dicitur recta ratio. Ri. tamen dicit quod religiosi ratio suorum statutorum et sui statum tenent confiteri frequentius quam statuat concilium generale. nec tamen propter hoc sequitur quod teneant statim profiteri habita confessionis opportunitate nisi adsit dies quo secundum statutum religionis sue tenentur confiteri. Videndum tamen in hoc esset si huiusmodi statuta religiosorum obligent ad peccatum mortale vel ne.

Unde teneamur confiteri circumstantias peccatorum. Rudeo secundum doc. quod circumstantiarum quedam sunt trahentes in aliam speciem peccati. Et iste sunt necessario confitende. Verbi gratia. Alienum accipere est illicitum. sed speciali prohibitionem prohibetur accipere de loco sacro. Et ideo speciale peccatum sacrilegij per hanc circumstantiam constituitur. Illicitum est non sua cognoscere. sed si. propter quod speciali prohibitionem prohibetur. Et ideo speciale peccatum per hanc circumstantiam determinatur. scilicet incestus. Item coire cum muliere coniugata et huiusmodi. Frequenter etiam est circumstantia ponens aliud peccatum. quia quilibet vice committitur novum peccatum. Ideo necessario confitenda. et numerus peccatorum si ad memoriam reduci possit. Quilibet enim numerus adiunctus alteri numero constituit novam speciem secundum philosophum. Et ideo aliqui dicunt quod numerus non est circumstantia. quia non est unum. sed multa. Advertite tamen quod non solum petende sunt circumstantie trahentes ad aliud genus peccati. de peccatis commissis in opere. verum

etiā oris et cogitatiois quā quidē eius cogitatio fuit deliberatus plenius ad mortale. Item circumstantia festi est necessaria. imo Alex. de ales in. iij. dicit: qd est duplex peccatū: sicut cū quis vno actu coit? opprimeret puellā. et ex illo actu moxeret: committit tunc duo peccata mortalia. et sic fm cū ibiē vnus actus et duo reatus. In casu tñ quo quis simplex et rudis nesciret numerū peccatorū: specificare posset teneri ad deoneratōnez pscientie p fessorū opinio Archi. et directioe vt sufficiat dicere se multo tiens peccasse: vel se tanto tpe in tali peccato pdu rasse. vtputa p annū tenuisse pcurinā. vel hmoi. Circūstantie necessariō cōfite de et trabentes ad aliam spēm peccati fm doc. sunt octo. vtz conditio rei: modus peccandi: locus: tps: numerus: qualitas: inductio et accidens. Quedā vō sunt circumstantie aggravante et in eadē spē: sicut scientia: ingratitudo: et hmoi: s has circumstantias fm doct. lz bonum esset confiteri: tñ nō est necessariū. Quedam vō sunt circumstantie alleviantes: et has nō ē necesse cōfiteri: nec bonū. Per accidens tñ ne cōfessor scandalizetur: vel etiā vt eius inquisitōni satisfaciatur: vel si rātū demiat qd sit in genere venial: qd tenet dicere genus peccati. Bonū est illas confiteri: vtsi quis comedat carnes i quadragesima et dispensatōe et cā.

Vtrum homo teneatur p fiteri peccata venialia? Rūdeo fm: Seco. in. iij. d. xviij. qd nullus tenet confiteri venialia: sed solum mortalia. lz quidam dicant qd si habet mortalia tenetur p fite ad cōfessionē illoz et nō venialiu. Si autē habet solum venialia propter pceptū ecclie: tenet in illo casu ad illoz cōfessionē. Sz hoc nō placet Seco. qd enz in d. c. omnis dicatur omnia peccata sua aut fit distributio p peccatis venialibus: aut nō. Si sic ergo habens mortalia virtute illius pcepti: tenet ad confessionē illoz venialiu. Si non: ergo nō hñs mortalia sed venialia nō tenetur ad cōfessionē et sic pcludit qd et statuto ecclie qd si tenet ad p fessionē venialiu in quocūq; casu: nec in hoc ecclia specificavit pceptū de cōfessione: et rōnabiliter: quia ipa vtitur sacramento penitētie tanq; secūda tabula cōtra naufragiū. quod nō est in venialibus. Nā per peccatū veniale nullus piclatur extra nauem ecclie: qd peccatū veniale stat cum charitate que est nauis saluans. Nec aliquis tenetur ad aliquam contritiōem de venialibus. immo in actuali voluntate vel in actu venialis mouens saluabit. vapulabit tñ. Nō videt autē qd aliquis teneatur ad confessionē de eo de quo non tenetur hñe attritiōem vel p tritiōem. et tali exñi sine mortali: sufficeret dicere sacerdoti. Dñe regratio: deo: qd ex quo fui vltimo cōfessus: nō habeo cōscientiaz de mortali: da mihi eucharistiā. et fm Seco. de taliū meritis thesaurus ecclie cōgregatur.

Vtrum in aliquo casu teneat quis cōfessionē iterare. Rūdeo qd cōfessio vere et legitime facta nō est iteranda: nec tenet quis obedire pipienti vt iterū confiteatur. Et fm De. de pal. papa nō posset condere legem in hoc. Aliqui tñ sunt casus: in quibus necesse est cōfessionē reiterare. Primus quī

confitetur ei qui non potuit absoluerē. Secundus quī cōfiteatur scienter illi qd nescit discernere inter peccata mortalia et venialia. Tercius quī quis fite cōfiteatur: vt dñi est s. cōfessio. j. Quartus quī qd nō confitetur integre oia peccata mortalia: de quibus nō est legitime cōfessus: s; scienter vel ex ignorantia crassa vel notabili negligentia omittit aliquod peccatū mortale: aut circumstantiaz que trahat ad aliud peccatū: aut etiā omittit confiteri peccatū de quo dubitat: an sit mortale. In oibus his teneat reiterare confessionē. et quo ad diligentia adhibēdam Rich. n. iij. d. xvij. ar. ij. q. vj. dicit qd si penitens nō fecit diligentē pparatōnem: sed fuit in ignorantia affectata vel crassa: seu ex obliuione pcedente a propria notabili culpa que equipat dolo tenetur iterum confiteri. Et nota hic. qd si p m p fessor: habebat auctoritatē absoluen di ab omni ex cōicatione et casibus: si intendebat absoluerē quā cum eo p fessus fuit: lz peccatū oblitum eēt casus reseruatus vel ex cōicatione poterit nihilominus secūdus p fessor eū absoluerē: qd nō ā plus ē casus reseruatus vel ex cōicatione: s; solūmō ē peccatū simplex. et tō Donal. et Rod. p hñt qd si qd a p p vel legato absoluit vel hmoi hñ fac. si de oib; ex cōicationib; et peccatis de qib; etiā nō recordat fac se absolui. et d' irregularitatib; secū dispēari. qd si postea de aliq; alijs recordaret nō tenet iterū absolūtōz q rere. lz de pctō teneat si mortale fuerit cōfiteri. et hec faciunt p religiosi q in visitatōnib; suoz p latoz absoluit ab ex cōicationib; et alijs censuris et irregularitatib; vt amplius eū p dicta venerint ad noticiam non teneant cōfiteri. s; de pctō sic. qd nota. Quintus quī quis omisit scienter ex pemptu seu negligentia notabili facere pñiam sibi iniunctaz p mortali. secus p veniali. nā tunc peccat mortali. qd facit pceptū vicarij dei et etiā ecclie. vt in. d. c. ois. Si tñ recordaret pñie iniuncte: et iplere vellet nō opz eā iterare. et Seco. in. iij. limitat hoc si penitens eā acceptet. nā fm cū penitēs nō tenet acceptare aliquā pñiam. s; sufficit qd habeat. ppositū acceptādi: hic vel in purgatorio. et iste pp hoc nō dē eē in malo statu imo in bono ex qd ex seruoze charitatis magis intendit puniri in purgatorio. vbi illō ge intensi pñiet qd hic et sufficit qd satisfaciatur in ope hic vel in voluntate in purgatorio.

Sz pone qd penitens nihil dicat qd velit facere pñiam in purgatorio: queritur an teneat recipere et explere pñiaz sibi iniunctā a sacerdote. Rūdeo fm Rich. in. iij. d. xvij. qd sacerdos aut iniungit penitētiā rōnabilē. et discretā. aut irrōnabilem et indidcretam. Si secūdo mō. penitens nō tenet eam recipere: qd sacerdos talē pñiam iniungendo abuti tur clare potentie et scientie. Si primo mō. dico qd penitens tenetur tentōe necessitatis eam recipere. et p vrb; explere: qd talē pñiam iniungendo claudib; vtitur rege. Et si penitens ex deliberatōe et absq; legitima cā omisit explere. mortali peccauit. Si tñ penitēs sentiat pñiaz sibi iniunctaz graue. et ad obseruandū piculosam: sua infirmitate persata. dz ad eundē p fessorē: vlt ad aliū si illū hñe nō pōt recurrere. Et dicit ibi Ri. qd et p fessor p t inē-

et hoc tñ non reglant requi
ita qd est in. iij. anno: in pue
hoc tñ non pōt regula gene
de rē cōfessionis. quomā
tate. et v. ij. anno: maicus
i. ali. viij. vel. xv. anno. Et
confessio vel pñiam. Et
ad administratōem bonoz
animis dilectionis pōt. et
tñ. Huiusmodi qd pñiam conti
niter peccata q manifestā
et aliqd esse notū in dicitō
icij. Et dō qd pñiam mani
t. quia tñ non in forma iudici
at pñiam. Rūdeo fm Ri.
et cōfessio sit affirmatiua
id aliqd. Et ad ipō deterni
nam ad sēd cōfessionē
ē non tenet qd statim con
fiteatur. Rūdeo fm Ri. hoc
neq; expectet. tñ cū venet
mō iure cōicare pñiam: vō
tōne pñiam: vt qd in nota
do mōis. Tercius rōne pñit
q statim teneat pñiam. Quā
peccatū videt ē amplē. Anō
tōne non posse qd pñiam posse
religiosi teneant statim cō
fiteant qd sicū mortalit pec
catis habeant. et intelligunt
qd. Ri. tñ dicit qd religiosi
i stat' tenent confiteri bre
clia generale. nec tñ ppter
ratum pñiam habita cōfessio
ad illa dies quo fm statim
et confiteri. Dicitur tamen
arata religiosoz obligat ad
te.
confiteri circumstantias pecca
doc. qd circumstantiaz quodam
tam pñiam pñiam. Et dicitur
pñiam qd. Item ut accipere
oblatione pñiam accipere de
ille peccatū laicilogi qd hanc
ē. Aliqui est non ius cognō
tali pñiam. pñiam: et
p hanc circumstantia deterni
tōne cū muliere coniugata
m est circumstantia penitē
bet vix cōmittitur. non
so confitenda. et numerus
notā reduci possit. Quā
actua alteri numero con
pñiam. Et idē ali
on est circumstantia. qui nō
dante tamen qd non tam
tam tē abentes ad aliqd
as cōmittis in opre. tñ

Confessio. iij.

dicere familiaritate aliquarum personarum si videt propter huiusmodi conversationem vel aliam causam venire in preiudicium anime illius, vel pro honore dei, et penitentem tenetur hanc penitentiam recipere et obsequare. hec Ric. Quoties ad penitentiam iniungenda cautius faciet confessor: quod penitenti penitentiam iniungat quam statim in statu gratie possit agere, et postea aliam adiungere quam non intendat per penitentiam sacramentali imponere. Sexto quod penitens est excommunicatus quo casu si absolutus est a peccatis excommunicatio manente, tunc necesse est ut iterum confiteatur ex quo illa absolutio fuit nulla ut infra dicitur Confessor: primo.

Quod si secundus confessor possit commutare penitentiam iniunctam ab alio confessore: Rudeo. Donal. i. sum. dicit quod si pena est iniuncta in casu reservato superior non potest inferior relaxare vel commutare sine licentia eius qui iniunxit nisi vigeat necessitas vel sua debeat utilitas. Dum. n. est interpretari quod superior in his casibus peccaverit inferioribus potentiam commutandi vel relaxandi. Si autem non erat casus reservatus superior: sed talis erat de quo ab initio potuisset inferior penitentiam iniungere, inferior relaxare vel commutare poterit nisi certum sit quod superior reservaverit sibi relaxationem vel commutationem.

Quod si ingratitude quod incurrit propter quodlibet peccatum mortale debeat confiteri. Dic. fm. doct. quod ingratitude peccatis quibus est speciale peccatum, quibus est circumstantia generalis sequens omne peccatum mortale. Peccatum. n. spem recipit ex intentione peccantis fm. phm. Ille enim qui mechatur ut furem magis est fur quam mechus. Si igitur aliquis peccator in contemptum dei et suscepti beneficii aliquid peccatum committat illud peccatum trahitur ad spem ingratitude et hec ingratitude est speciale peccatum et tunc necesse est confiteri: quia tunc non est circumstantia sed peccatum per se. Quod autem est circumstantia tunc non est necessaria ad confessionem sed optimum sit in omni confessione dicere culpam suam de ingratitude quae habuit ad offendendum deum. Idem dicendum est de negligentia: quae forte visum sunt in recogitando peccata.

Quod si recidivans teneatur confiteri priora peccata. Rudeo fm. Tho. in quarto directe quidem recidivans peccata dimissa nullo modo tenetur nec in generali nec in speciali cuiusque confiteri: sed in directe sicut illud sine quo sciri non potest debitus satisfactoris modus tenet recidivans notificare peccata dimissa quantum sufficit ad hoc ut sciatur quod satisfactoris ei congrue possit iniungi, ut si ipse frequenter lapsus carnis passus est ex aliqua occasione illa occasio per satisfactionem praedatur. Et sicut de alijs peccatis, et ad hoc videtur sufficere confessio dimissorum peccatorum in generali. Tamen quibus ad alia specialia oportet descendere fm. quod confitens vident oportuna. Ad. n. pnt. in his aliqua certa mensura praefigi. et in c. ois. de pe. et re. sentit quod recidivans tenetur confessionem iterare ratione ingratitude: tamen hoc confiteri non tenetur nisi ut dictum est.

Quod si liceat confiteri peccata que quis non commisit. Rudeo quod non. talis. n. si non est peccator: mentiendo efficeretur peccator.

Quod si autem omne mendacium dictum in confessione sit mortale: Rudeo quod non solum illud quod est penitentium: puta pro fama sua vel alterius vel contra illud quod necessario habet confiteri. Unde si taceret vel negaret aliquod peccatum quod fecit, et de quo non est legitime confessus peccaret mortaliter. Secundo si alius esset confessus. Et praedicta intellige nisi ex aliqua rationabili causa taceret: ut quod forte timet probabiliter quod confessor renelaret confessionem: vel quod sollicitaret eum ad malum et huiusmodi in quibus casibus posset utriusque verbis palleatis.

Quid si prohibitus sacerdos sciat vel credat impedimentum esse perpetuum in matrimonio aliquorum suorum prohibitorum, nunquid tenetur renelare in foro penitenti vel est. Rudeo fm. Donal. quod aut scit aut probabiliter credit quod illud impedimentum possit probari an non. Primo casu debet eis renelare ut ipsi percurent divortium vel se habeant ut frater et soror, vel ipse sacerdos denunciaret hoc superioribus et subministraret probatores si oporteat, quod cum sit prelatus tenetur ad illud preceptum: Si peccaverit in te etc. Si autem scit aut probabiliter credit quod probari non possit non tenetur eis dicere nisi credat quod super hoc laborant crassa ignorantia in quo casu debet eis dicere Idem si probabiliter credit quod par sit super hoc acquiescere consilio bonorum aliter eis non tenetur dicere.

Confessio. iij. Cui. s. sit confitens

Quod si regulariter quilibet debet sacerdoti confiteri Jo. xx. Quorum remisit etc. Quod si necesse sit confiteri proprio sacerdoti. Rudeo fm. Rich. an. iij. dist. xvij. quod proprius sacerdos dicit tripliciter vel ex iurisdictione ordinaria, ut sacerdos prohibitus episcopus vel papa vel ex iurisdictione delegata ut ille cui committitur praesens audiendi ab aliquo istorum trium vel a legato, d. pape: vel a iurisdictione a iure concessa sine premissa. Sic dicunt proprii sacerdotes illi quos episcopi vel abbates exempti in suos eligunt confessores, extra de pe. et re. ne per dila. etc. Sic etiam est proprius sacerdos presbyter quicumque illius quod audit constituitur in articulo necessitatis si proprius sacerdos aliquo praedictorum modorum non potest habere, hoc etiam modo est proprius sacerdos vagabundorum quicumque presbyter prohibitus in cuius provincia voluerint confiteri, quod tales nullam habent domicilium. Sic etiam est proprius sacerdos peregrinorum ad sancta loca quicumque prohibitus presbyter cui voluerint confiteri de commissis postquam recesserunt a iurisdictione illius in cuius praesentia sunt domicilium. Sed de hoc infra. Accipiendo autem proprium sacerdotem per sacerdotem habere iurisdictionem aliquo praedictorum modorum non est confessio facienda nisi proprio sacerdoti, ad hoc ut homo non transgrediat preceptum et persequatur confessionis effectum, sumendo vero proprium sacerdotem primo modo: ut puta illum qui habet iurisdictionem ordinariam sed sit ei regulariter facienda confessio. In multis tamen casibus non oportet ut infra ostendat. Et vide panos. i. d. c. ois. ubi dicit quod proprius sacerdos appellari potest presbyter prohibitus. Episcopi loci legatus in provincia et ipsorum penitentiarius. Inter vicarij generalis episcopi. Item

Confessio. iij.

potestas eligendi p̄fessores nō dependet a voluntate ordinarioꝝ: sed fratruꝝ. Et ideo ip̄i ministri et custodes possunt hoc facere sine alia requisitione. Sufficit ergo quo ad substātiaia seruet forma. s. in p̄fessione licētē sup̄ audiēdis cōfessionibꝝ. Illa aut̄ tria substātiaia q̄ peti debent sunt hec. s. p̄fessiones audire: penitētiā imponē: ac b̄ficiū absolutiōis impendere. Et ideo petēdo illa tria seruat̄ est forma. d. de. et nihil aliud requirit̄ fm̄ Mat. et Zen.

Secūdo quero in eo q̄ hāc potestate p̄ntandi fratres p̄mittit aliquibꝝ p̄latis ibi nominatis. s. ministri et custodibꝝ quo ad minores. An liceat alijs puta guardianis. Glo. in verbo custodes dicit q̄ nō: licz̄ p̄dicti ministri et custodes possunt p̄ se p̄ferre ad p̄sentā p̄latorꝝ ac etiā p̄ alios. et ita mittere possent guardianū. licz̄ ip̄e guardianus sua auctoritate hoc facere nō p̄sser̄.

Tercio an ministri et custodes possint p̄sentare p̄fessores p̄ alios: dic̄ q̄ sic p̄ ter. ibi representent vel faciāt p̄sentari. Et ideo q̄ non dicit p̄ quem fieri potest p̄ quēcumq̄.

Quarto quero de quibꝝ p̄latis loquit̄ ibi p̄latorū eorūdem: Rn̄. fm̄ Lar. vbi s̄. q̄ p̄lati: quibus debent tales p̄ntari intelligunt̄ illi qui in loco habent iurisdictionē ep̄alem vel quasi. Ita q̄ nll̄i diocefano subsint ip̄i nec eozꝝ subditi. et hoc tenet etiā pau. Et sic quo ad tales nō sufficeret licentia diocefani.

Quinto quero an licentia possit peti a p̄lato extra territorū: Pau. dicit q̄ sic: cum sit voluntarie iurisdictionis.

Sexto quid si vacat sedes: Pau. dicit q̄ prius petetur a capitulo.

Septimo q̄d si nō p̄t b̄i copia p̄lati vel est excommunicatꝝ: suspēsus: vel interdictus: Pau. dicit q̄ prius petet̄ a suo vicario in sp̄ialibꝝ si habz̄. de tem. or. in. vj. c. cum nullus. s. ep̄o. Si nō habet et maliciose hoc fecit forte possunt eligere sine licētia dicit̄ tū tutius adire papā vel sup̄iorem eius. ix. q. iij. cum simus. Secūdo casu cum p̄latus est excommunicatꝝ: dicit Pau. q̄ adhibē is q̄ habet sup̄plere defectū ad hoc de cōce. p̄. q̄ diuersitatē.

Octauro an huiusmodi fratres electi debeant p̄sonaliter p̄sentari. An v̄o sufficiat q̄ verbaliter vel per aliū p̄sentet̄: Glo. in. d. de. vult q̄ requiratur p̄sonalis p̄sentatio. Et intellige quādo p̄lati hoc petunt. Et hoc videt̄ innuere ter. in. §. numerus ibi q̄ si forte. et vbi habet̄ q̄ dicti p̄lati possunt huiusmodi p̄fessores refutare. Et si hoc ergo necessaria est p̄ntia corporalis. nō em̄ possunt eos reprobare nisi eos videāt et examinet de sex qualitatibꝝ que ponunt̄ in ter. Si tū sine causa rōnabili nollent admittere vel dare licentia fm̄ zen. tunc fratres auctoritate p̄p̄a possunt audire p̄fessōes dicit̄ em̄ istos sine causa non posse repelli. nam q̄ causam p̄dicendi nō habet debet haberi. p̄ volente de ap. suggestum.

Nonno quero infra quātū t̄p̄s a die p̄sentationis p̄t p̄latus aliquē deputatū repellere. So. p̄stitutio Inter cūctas dicebat̄ intra triidū quod

erat rationabile. sed cū sit sublata. Land. dicit hoc esse arbitrariū de offi. dele. de causis.

Decimo quero si vno remoro alius subrogat̄ qui etiam reicit̄. Glo. soluit q̄ etiam ex causa p̄t sine causa non.

Undecimo si p̄lati cum isti offerunt̄ r̄ndēt q̄ nolunt admittere dicētes non p̄sentens: q̄ nolumus admittere. videt̄ q̄ sine alia p̄sentatōe possunt p̄ntandi p̄ q̄s nō stetit p̄fessōes audire.

Duodecimo q̄ro si om̄issa p̄ma oblatōe de q̄ s̄. ibi generales. et veniūt p̄sidentes cū fratribꝝ corā p̄latis et petant eos admittere. Land. tenet q̄ teneat p̄. c. causam de rescri. p̄ hoc ista littera que nihil exigit nisi q̄ p̄sentent̄.

Tercio decimo. Quid si p̄lati nō recusant dare licentia: s̄ nec p̄cedūt. Glo. dicit q̄ post trinam requisitionē locū hz̄ p̄slegiū de q̄ hic.

Quartodecimo q̄ro in hoc q̄d dicit. q̄ possunt audire p̄fessiones sibi p̄fiteri volentiū et sic omniū volentiū cum generalit̄ loquat̄. cū tū sint aliq̄ religiosi qui fm̄ statuta suorū ordinū p̄fiteri non possunt nisi suis p̄latis. Glo. soluit q̄ p̄ hanc p̄fessionē nō p̄bendunt̄ illi. Sed Land. dicit q̄ audire possunt p̄fessiones quorūcūq̄ in casibꝝ in quibus absolui possent a suis curatis. Et hoc etiam si sunt religiosi exempti. scholastici vel nō. q̄ hec est quedam gratuita et specialis p̄uilegio quā papa in fauorem aiaz ex plenitudine potestatis ordinat que in nullo subiacet vel dependet ab alijs formis seu p̄uisionibꝝ cōmunibꝝ statutis. Sed car. dicit verū esse q̄d dicit glo. quam tenet Pau. di. q̄ in religiosis non habet locū p̄stitutio dicte de. si statuta religiosozꝝ eis. p̄hibent cōfiteri alijs q̄ suis p̄latis: q̄ non habent velle de elec. si religiosus. li. vj. Non possunt ergo dici volentes.

Quintodecimo q̄d si ep̄us p̄tendit cum fratribꝝ sup̄ numero quē dicit excedere. Glo. dicit q̄ ep̄us p̄t reijcere si vltra modū soliti p̄ntent nec hoc erigit populi multitudo. Recipiet̄ q̄ ep̄s numerū q̄ sibi videt̄ de reliq̄s recurrat ad arbitriū boni viri. i. iudicis q̄ dz̄ esse medi⁹ fm̄ Lar.

Sextodecimo nūquid fratres p̄ntati p̄latis v̄t s̄. possint audire p̄fessiones subditiū extra ciuitates vel dioceses. talis p̄latorū: Rn̄. fm̄ Lar. q̄ nō p̄ ter. ibi. extra ciuitates et dioceses. in quibꝝ fuerint deputati p̄ quas eos volumus et non per puincias deputari p̄fessōes nullaten⁹ audituri. Et sic intra ciuitates et dioceses deputati possunt sine aliqua limitatōe qui sic deputati vbi licz̄ audire p̄nt p̄fessiones etiam in domibꝝ seculariū cōtradictentiū etiā sacerdotibꝝ parochialibꝝ. naz ex quo p̄hibet̄ extra p̄mittit̄ intra. ar. j. q. j. extra catholica. nā quicq̄d est intra limites cedit limitato de le. iij. l. patron⁹. §. Sempromio.

Decimosextimo nūquid ministri p̄ se vel per alios possint p̄sentare fratres p̄fessores cōmorantes extra dioceses. Glo. dicit q̄ sic. dū modo ip̄ozū locus sit vicinus diocesi. Exemplificat glo. dicēs. dato q̄ fratres non haberēt locū mutine possent tū p̄lati ab ep̄o mutine petere licentia et p̄ ip̄a diocesi elect. onem facere.

[Marginal notes on the right side of the page, partially visible and partially obscured.]

Vigesimo octavo an fr̄es cōfessores audire valeāt sine hm̄di p̄nitatiōe: dic q̄ sic. si fr̄es vel illi qui vo- lunt cōfiteri h̄nt licentiā a p̄prio sacerdote: q̄ tales tunc sunt in dispositione. c. ois de pe. r. re. q̄ nō est sublata nec correctā p̄ de. dudum.

Vigesimo nono nūquid postq̄ plati cōcesserunt licentiā fr̄atibz p̄nitatis audiēdi p̄fessiones possint renouare: R̄n̄. Glo. a. dicit q̄ sine cā renouare non possunt. Idem Pau. r. Zen. r. Car.

Vigesimo an talis cōcessio expiret p̄ mortē con- cedētis. vtrū sit ep̄alis vel papalis: R̄n̄. fm̄ Dir. li. j. ti. xv. q̄ p̄ mortē concedētis non expirat. q̄ pa- palis q̄ talia durare facit ar. extra de trāsac. veniēs r. q̄ iure cōi approbata. Et iō sequit̄ q̄ potius sint papales r. ap̄lici quasi vrentes p̄tate ep̄i p̄ papam fr̄atibz concessa p̄. d. de. Nec ob. d. de. in. §. statui- mus. q̄ illud sit. p̄pter quandā reuerentiā r. hono- rem qui ep̄is impēdit in recōpensationē relaxare sup̄ hoc subiectionis ab eis. Et q̄li in memoriā na- turalis vinculi. r. p̄pter vestigiā r. reliquias que ad- huc remanēt petiū potius concessio ista ab ep̄is q̄ p̄ p̄ter aliud. Et si plati nō concederēt nihilominus hoc haberēt. Et sic p̄bent nudū ministeriū in con- cedendo sicut minister in baptizando.

Vigesimo primo q̄ro quid sit dyocesis: Dic fm̄ Car. q̄ d̄ diuisio q̄ termini ep̄atus diuidunt.

Vigesimo secundo quero an fr̄es p̄nitati in audi- endis cōfessionibz debeant h̄re licentiā sacerdotis parochialis. Glo. in verbo libere dicit q̄ nō est ne- cesse licentiā sacerdotis h̄re. Idem Pau. Idē Car. l. glo. in. d. c. ois teneat cōtrariū. Sed Jo. an. put recitat Panoz. in. d. c. ois dicit q̄ p̄riū glose est ter- minatū p̄ extrauagantē Jo. xxi. q̄ incipit. Vas ele- ctionis. p̄dicta etiā glo. p̄ Clementē quartū. tanq̄ oino falsa fuit damnata p̄ extrauagantē q̄ incipit. Quidam temere.

Vigesimo tercio. vtrū p̄fessi dictis fr̄atibz tene- ant iterū p̄fiteri p̄prio sacerdoti. Glo. dicit q̄ nō. Et ita determinat̄ p̄. d. extrauagantē. Vas electionis

Vigesimo quarto an p̄nitatio facta p̄ ministros valeat q̄ ad confessores qui post talē p̄nitatiōē ele- cti sunt: Dic q̄ in hoc debet attendi forma petitiōis et cōcessionis. Si enī petatur ab ordinarijs vt pla- cet habitare quoscuq̄ confessores p̄ntes r. futu- ros. q̄s dicti fr̄es elegerint ad audiēdas confessi- ones in dyocesi sua. Sic dico q̄ valebit quo ad oēs Secus aut̄ si peteret solū licentiā quo ad cōfessores actu cōfiteētes: vel hm̄di.

Vtrum in aliquo casu possit quis confiteri alte- ri q̄ p̄prio sacerdoti: R̄n̄. Hosti. ponit octo casus in quibz p̄t quis audire cōfessionē alterius paro- chialis. Primus q̄si p̄rius sacerdos est oino in di- scretus r. ignarus de pe. di. vj. placuit. nā qui vult confiteri d̄z querere sacerdotē qui sciat soluere r. li- gare: de pe. di. vj. qui vult. Hoc t̄n̄ d̄z fieri cū licen- tia: vt in. d. ca. ois. vbi dicit Panoz. c. sacerdos: de pe. di. vj. reducendum ad terminos. d. c. ois. vt sic vna l̄ra suppleat̄ p̄ alia vt sit sensus q̄ d̄z obtinere licentiā si p̄t: vt in. d. c. ois vel adeat alienū: vt in d. c. sacerdos. Et sic si neget̄ licentiā r. nō adsit sup̄io- nis copia sufficit̄ licentiā petita. licet nō obtēta extra

de regula. licet. Si t̄n̄ confitēa p̄uidens esset r. cōt- fessorē instrueret. put sue cōfessionī expediret si- bi sufficeret. Secūs q̄si parochianus transtulit do- miciliū suū. nam tunc ille ad quē transit iam nō est alienus. sed p̄rius extra. de paro. c. fi. Tertius q̄si quis est vagabundus. ff. de iudic. l. heres absens. Quartus q̄si quis querit domiciliū q̄ se transferat nam r. is sine domicilio est. ff. ad municip. l. labeo. r. l. eius. §. celsus. Quintus q̄si quis deliquit in ali- ena parochia: extra de rap. c. j. Iste t̄n̄ casus nō est simplr̄ verus nisi forte q̄ ad forū contentiosum: vel vbi talī delicto esset annexa aliqua censura ab hoīe Secūs ergo q̄ ad forū p̄niale. Tertus rōne stu- dij vt q̄si clerici de platorū suorū licentiā vel alijs stu- dentes accedūt ad studia. nam tunc efficiunt̄ de fo- ro illius ad quē accedūt dum ibi manēt. ar. ff. de iu- di. l. si longius. §. j. Septimus tēpe necessitatis. vt q̄ infirmat̄ ad mortē: vel d̄z intrare iustū bellū seu nauigaturus vel transiturus p̄ loca piculosa: vt d̄i- ctum est s̄. Absolutio primo in fi. Octauus si pe- nit spem in ratihabitōe p̄rii sacerdotis. sed iste ca- sus cōiter nō tenet. q̄ ratihabitio in talibz non ha- bet locū: extra de reg. iur. actus. li. vj. dicit̄ t̄n̄ Ho. p̄t intelligi q̄ ista ratihabitio non refert̄ ad futu- rum. l. si platus p̄fiteētis p̄tentabit. sed si de p̄nti cō- tentat̄ vt p̄t extimari ex aliquibus coniecturis ex quibz elicit̄ ipsius plati tacitus cōsensu. vtputa si talis curatus est sub d̄itio confiteri volentis. Aut eius valde familiaris: vel socius vel hm̄di.

Vtrum peregrini: romipete negociatores r. alijs viatores possint cōfiteri alieno sacerdoti: R̄n̄. fm̄ v̄v. q̄ si non habent licentiā a suis curatis vel sine eorum licentiā iter arripiūt non p̄nt ab alijs absolui nisi in articulo necessitatis. Si aut̄ de licentiā eorum p̄fecti sunt eo ipso habēt interpretatiuā licentiā con- fitendi cum sine confessione digne pegrinari non queant. ar. de off. del. p̄terea. Si etiā veniet pascha cōicari possunt p̄pter eandē licentiā implicitā. r. de casu ep̄ali absolui. q̄ ep̄s non retinendo sibi aucto- ritatem licentiandi pegrinos et hoc ipso videt̄ eis dare cōfiteēdi licentiā de casibz ep̄alibz sicut cura- tus de parochialibz. De mercatoribus aut̄ si nusq̄ habent domiciliū nisi sequendo semp̄ nundinas. Idem est q̄ de vagabundis. Et idem est si in loco suo tenēt hospitiiū. sed nō declinat̄ illuc in pascha te cōiter. non enī tunc videt̄ ibi habere domiciliū quo ad facta. Idem dic de familia principis vel ba- lniū qui nunq̄ in eodem statu p̄manent. licet alicu- bi teneant hospitiiū ex quo illuc non redeūt nisi ad bozam. Idem Arch. flo.

Vtrum peregrinans qui habet crimen. cuius absolutionē retinuerat sibi ep̄s in pegrinatiōe pos- sit absolui a simplici sacerdote: R̄n̄. v̄v. dicit q̄ p̄t absolui maxime si instat tēpus generalis cōiomis: vt in pascha. Sed hoc dictum cōiter non tenet a- doc. nisi esset casus necessitatis. Aliqui t̄n̄ dicūt q̄ si aliquo iusto impedimento p̄tenderet̄ eius pere- grinatio p̄ annum efficacē forū illius loci r. ibi pos- set recipere facta. Per p̄uilegium t̄n̄ concessum per S. d. papam Sixtum quartū. indulget̄ q̄ omnes confessores ordinis minorum de obseruātia nun- s 4

causam. L. dicit hoc
si in momento animi laborat
Sic solent q̄ man ex causa p̄t
Plac̄ cum illi offerat. videt̄ q̄
dicentes non p̄t. q̄ nolu-
det q̄ sine illi p̄nitatiōe pos-
nō fieri p̄fessiones audire.
o si omnia p̄na oblatione de q̄
reniūt p̄fidentes cū fr̄atibz
ut eos admittat. L. dicit t̄n̄ q̄
er. cr. p̄ hoc ista littera que
emittit.
Dicit si plati nō recitant de
ut. Glo. dicit q̄ post trinan-
regū de q̄ dicit.
in hoc q̄ dicit. q̄ possit
p̄ntem volentē r. sic omniū
et loquat̄. cū t̄n̄ sint aliq̄ reli-
quos. vobis p̄nti non pos-
Sic solent q̄ p̄ hanc concessio-
li. Sed L. dicit q̄ dicit q̄ videt̄
quoscuq̄ in talibz quibus
suis curatis. Et hoc enī si sint
sibi soluti vel nō. q̄ hoc est que-
reatis. pulis quā papa in suo
videt̄ poterat. dicit q̄ in
rependit ad animi seruitutē p̄
fr̄atibz. Sed car. dicit verū
r. extra Pau. de q̄ in religio-
t̄n̄ dicit de si statuta reli-
fiteri alijs q̄ suis platis: q̄
et si religio sine. l. v. Non
ntes.
si ep̄s p̄ntia cum fr̄atibz
dicit excedere. Glo. dicit q̄
era modū soluti p̄ntent nec
licetudo. Recipit l̄ ep̄s nu-
re q̄s recurrit ad arbitriū
d̄z esse medi fm̄ Car.
in quid fr̄es p̄ntat p̄latiā
p̄fessiones subdono extra a-
a talibz platis: R̄n̄ fm̄ L. ar.
a curatis r. dyocesis in quibz
quas eos volumus r. non per
p̄fessiones nullates audiri.
es r. dyocesis deputati possunt
de que sic deputati vbi l̄cy au-
entiam in domibz secularibz cō-
cedendū parochialibz. nā et
munit̄ extra. ar. j. q̄. extra ca-
et extra limites cedit luminu
L. Emp̄ono.
in quid ministri p̄ se redde-
re fr̄atres p̄fessores cōmuni-
do. dicit q̄ sic. d̄m modo p̄
cessi. Et replicat glo. dicit
haberet locū mutine possit
ne petere licentiā r. p̄prio

Confessio. iij.

cupati presentes et futuri possint absolvere omnes et quoscumque undecumque venientes et ad loca eorum accedentes etiam quocumque tempore cum ea tunc auctoritate quam habet ab episcopo dyocesis in qua audiunt confessiones.

¶ **Q**uod unus sacerdos parochialis possit audire et absolvere alium sacerdotem: **R**esponsum. **F**ine **S**unt. non potest sine licentia superioris generali vel specialiter expressa vel tacita. nam si episcopus sciat confiteri sic fieri et tolerat eo ipso presumendum est tacite approbare.

¶ **A**n auctoritate liceat confiteri in necessitate sacerdoti heretico vel schismatico: **R**esponsum. **P**anor. in. c. non est. de spon. dicit quod nullo modo debet his confiteri ne ad ducerent penitentem in errorem. Et etiam in necessitate penitentem non refert si permittit omnis confessio: ut in. c. que penitet. de pe. dist. j. et in glo. in. c. pastoralis de offi. or. **A**licet glo. in. d. c. non est. dicit quod in necessitate penitentia potest recipi ab heretico. Quod intelligi potest quia non esset periculum subversionis: ut quia penitens erat doctus et astutus.

¶ **Q**uod sacerdos parochialis debeat credere subdito dicenti se confessum alteri ut sic ei det eucharistiam: **R**esponsum. **F**ine **L**eo. **I**n foro iudiciali creditur homini contra se et non pro se. **I**n foro autem penitentiali creditur homini pro se contra se. **S**i ergo sit impedimentum eucharistie tale quod ad forum iudiciale pertinet: puta excommunicatio: non tenet sacerdos credere subdito. quem excommunicatum novit nisi ei de absolutione constet. **S**i autem sit impedimentum quod ad forum penitentiale. scilicet peccatum: tunc tenet credere. et iniuste agit si eucharistiam denegat: **C**occor. **P**er. et **H**ostia. **E**t hec vera ubi non agatur de iudicio tertij.

¶ **C**ui debent confiteri curiales: **R**esponsum. **F**ine **P**anor. in. c. ne pro dilatione: de pe. et re. quod de iure ceteri nullus prelatatus quantumcumque maximus potest sibi eligere confessorem. **R**atio. quia nemo potest ligari vel absolvi nisi a suo iudice: ut in. c. omnis et quod antequam de pe. et re. **O**portet ergo quod prelatatus vadat ad superiorem suum. **D**e iure ergo episcopus debet confiteri archiepiscopo. **A**rchiepiscopus patriarche: patriarcha pape: papa autem potest sibi eligere quemcumque vult. **C**ardinalis absens causa delegationis eodem modo potest sibi eligere. **A**r. d. c. ne pro dilatione. **R**atio autem istius confessionis fuit propter nimiam distantiam. quia isti prelati confiteri habent superiores numerum distantes. **T**amen **P**anor. dicit quod distantia locorum non est causa sufficiens: ut subditus possit sibi eligere confessorem. propria auctoritate. nam ibi opus fuit privilegio pape. **Q**uod intelligi nisi immineret necessitas magna. **I**ta quod non possit haberi recursus ad superiorem. quia tunc potest quisque sibi eligere confessorem: ut in. c. quem penitet. de pe. dist. j. et in. c. pastoralis. de of. or. **N**unc autem ex privilegio. d. c. ne pro dilatione episcopi et superioris etiam sine suorum superiorum licentia possunt sibi eligere confessorem. **Q**uid autem de inferioribus prelatibus citra episcopos. **H**ic **F**ine **P**anor. ubi dicit quod in istis inferioribus ad hoc ut possint sibi eligere confessores duo requiruntur. scilicet ut sint prelati. et sint exempti. **E**t credit quod verbum prelati ibi capiatur large et comprehendat etiam rectores parochiales ecclesiarum qui largo modo dicuntur prelati. nam prelati stricte loquendo illi dicuntur qui habent iurisdictionem fori contentiosi. **C**apellani vero

et ceteri curiales qui sunt de familia pape confiteantur penitentiario et non alijs. **S**i sunt cum cardinalibus possunt de licentia domini sui cui curam eorum habet de consuetudine curie etiam alij confiteri. **S**ed et penitentiario pape possunt omnes sine aliqua licentia confiteri. **D**ecanus vero prepositus: thesaurarius et quilibet canonicus et sacerdotes parochiales. familia episcopi debent confiteri episcopo vel alteri de eius licentia.

¶ **Q**uod auctoritate vigore consuetudinis possit quis eligere confessorem sicut vigore privilegij. **P**anor. ubi dicit quod non pro tempore in. c. ij. de pe. et re. li. vj. **N**on potest ergo tantum consuetudo sicut privilegium.

¶ **C**ui debent reges et alij seculares domini confiteri: **R**esponsum. **F**ine **H**ostia. **S**i rex habet domicilium principale in aliqua civitate illi episcopo confiteri debet vel sacerdoti nisi super hoc haberet privilegia. **I**dem dicendum de duce **M**archione et omnibus habentibus latas iurisdictiones in diversis episcopatibus. **S**ed si habent domicilia in diversis locis. et non apparet quod sit principaliter possunt confiteri ei in cuius parochia morantur vel quod tutius est de licentia episcopi eligant sibi confessorem. aut si loca sunt in diversis episcopatibus. de licentia utriusque episcopi. **I**mperator autem et imperatrix de antiquissima consuetudine confitentur capellanis suis qui habent curam animarum suarum. **T**utior tamen via est omnibus predictis. ut pro se et familia impetrent a papa licentiam eligendi confessorem. **I**lli tamen principes qui nunquam in eodem loco permanent. licet alicubi retineant domicilium: ubicumque se repererint poterunt confiteri. **V**xor vero filij et familia sunt eiusdem parochie parochiani cuius est maritus et paterfamilias. ff. ad municip. l. filij.

¶ **Q**uid de his qui pro parte anni manent in una parochia. et pro parte anni manent in alia: **S**ede. de le. pro huius evidentia dicit. quod ille est parochianus alicuius qui habitat in parochia. **I**ta quod ibi est tractatus. licet non habeat ibi domicilium. seu animam habitandi ibi perpetuo. quia iura in hoc parochiale iure non ponderant domicilium. sed habitationem: ut in. c. questi. xvj. q. j. **U**nde glo. in. d. j. de privilegij. et **I**nno. in. c. omnis: de pe. et re. voluerunt quod ille dicatur parochialis vel curatus vel ecclesia parochialis scholarium vel mercenariorum ubi habitant quod habeant animum redeundi ad patriam vel forte eligendi domum anno sequenti in alia parochia. **E**t pro hoc dicit unum satis mirabile. quod si scholaris. cuius cupiens esse cum alijs scholaribus transfert se ad aliam parochiam retento prioris domicilio. illa ecclesia ubi habitat est sua parochialis et non ubi habitat domicilium. **I**dem videtur velle in infantibus qui sepe deferunt ad aliam parochiam. hec **S**ede. licet **P**anor. in. c. in nostra. de sepul. aliquantulum deviet a predictis tamen pro opinione **S**ede. facit quod quidam dicunt. quod habitatio annalis videtur quoddam domicilium quo ad sacrorum receptionem. d. c. questi. vel quod deliberat habitare parum minus quam pro anno. vel quod sic se habet consuetudo. quod in talibus confert iurisdictionem. **E**t si cuius vel nobilis equaliter vel quasi dividit suam mansionem in civitate et villa. puta tempore hyemali manet in civitate et tempore estivali manet in villa. ut domini ianuarii. utriusque plene erit parochianus

Confessio. iij. **¶** **Q**uod sacerdos parochialis debeat credere subdito dicenti se confessum alteri ut sic ei det eucharistiam: **R**esponsum. **F**ine **L**eo. **I**n foro iudiciali creditur homini contra se et non pro se. **I**n foro autem penitentiali creditur homini pro se contra se. **S**i ergo sit impedimentum eucharistie tale quod ad forum iudiciale pertinet: puta excommunicatio: non tenet sacerdos credere subdito. quem excommunicatum novit nisi ei de absolutione constet. **S**i autem sit impedimentum quod ad forum penitentiale. scilicet peccatum: tunc tenet credere. et iniuste agit si eucharistiam denegat: **C**occor. **P**er. et **H**ostia. **E**t hec vera ubi non agatur de iudicio tertij.

¶ **C**ui debent confiteri curiales: **R**esponsum. **F**ine **P**anor. in. c. ne pro dilatione: de pe. et re. quod de iure ceteri nullus prelatatus quantumcumque maximus potest sibi eligere confessorem. **R**atio. quia nemo potest ligari vel absolvi nisi a suo iudice: ut in. c. omnis et quod antequam de pe. et re. **O**portet ergo quod prelatatus vadat ad superiorem suum. **D**e iure ergo episcopus debet confiteri archiepiscopo. **A**rchiepiscopus patriarche: patriarcha pape: papa autem potest sibi eligere quemcumque vult. **C**ardinalis absens causa delegationis eodem modo potest sibi eligere. **A**r. d. c. ne pro dilatione. **R**atio autem istius confessionis fuit propter nimiam distantiam. quia isti prelati confiteri habent superiores numerum distantes. **T**amen **P**anor. dicit quod distantia locorum non est causa sufficiens: ut subditus possit sibi eligere confessorem. propria auctoritate. nam ibi opus fuit privilegio pape. **Q**uod intelligi nisi immineret necessitas magna. **I**ta quod non possit haberi recursus ad superiorem. quia tunc potest quisque sibi eligere confessorem: ut in. c. quem penitet. de pe. dist. j. et in. c. pastoralis. de of. or. **N**unc autem ex privilegio. d. c. ne pro dilatione episcopi et superioris etiam sine suorum superiorum licentia possunt sibi eligere confessorem. **Q**uid autem de inferioribus prelatibus citra episcopos. **H**ic **F**ine **P**anor. ubi dicit quod in istis inferioribus ad hoc ut possint sibi eligere confessores duo requiruntur. scilicet ut sint prelati. et sint exempti. **E**t credit quod verbum prelati ibi capiatur large et comprehendat etiam rectores parochiales ecclesiarum qui largo modo dicuntur prelati. nam prelati stricte loquendo illi dicuntur qui habent iurisdictionem fori contentiosi. **C**apellani vero

fm **A**rebi. flo. z vtrobiq; sortit forū nō simul: sed
successiue fm q; habitat ibi z ibi: vt tūc ibi recipi-
at sacramēta vel hic qm̄ hic bitat.

Quid de p̄fessione facta sacerdoti q; de iure nō
tenebat beneficiū: **Ri.** Panor. in. c. nihil. de elec.
p̄dicti dubij declaratiōe ponit tres casus. **Pr-**
mus est qm̄ talis gerebat se pro prelato: tamē non
erat in possessione. puta de iure: q; non cum auto-
ritate superioris licz de facto se intrusisset in benefi-
cio vel possessione. z tunc indubitatē non valent
gesta p̄ eum. nec hoc casu cōmunis error sustine-
ret gesta ex quo deficit possessio iuridica. ad hoc. l.
barbarius. ff. de offi. p̄. que se fundat super cōmu-
ni errore z super auctoritate superioris. nam iste ser-
uus qui putabat liber habuit officium a superio-
re z sic p̄currebant ibi duo. s. auctoritas superioris
z cōmunis error. **Secus** autēz vbi adesset vnum
tm̄: vt tenet **Inno.** **Secū**ndus casus est cum quis
gerit se pro prelato. z habuit confirmationē a superio-
re: sed ex aliquo defectu non tenuit confirma-
tio vel electio. et tunc gesta per istum non debent
retractari ex quo als̄ alta legitime gesta sunt cum
hic concurrat auctoritas superioris et cōmunis er-
ror. vnde sumus in casu dicta. l. barbarius. **Ter-**
cius casus p̄ncipalis est is qui gerebat se p̄ prelato
fuit electus z p̄firmatus p̄ superiorem tamē postea
aliquid egit. p̄pter qd̄ fuit p̄uatiō ip̄o facto p̄latu-
ra. puta q; incidit in heresim. **Et** tunc si ista p̄uati-
tio fuit occulta tenet omnia gesta. **Et** idem videt
qm̄ dubitat de p̄uatiōe. nam ex quo tolerabat in
officio debent tenere omnia acta interim gesta: vt
in. c. nōne. viij. q. iij. **Sed** si suspensio vel p̄uatiō
esset notoria vel inhibitiō superioris p̄cessisset: tunc
non tenent gesta: vt in. c. veritatis de do. z p̄u.
hec Panor. **Et** per p̄dicta habes q; si p̄fessor excō-
municat tm̄ occultus et toleratus audiat confes-
siones: q; p̄fessiones facte cum eo valent: nec sunt
iterandē: postea sup̄ueniente scientia. **Alii** autē qui
ignoziter p̄fiterit intrusis vel huiusmodi q; nun-
q; habuerit institutiōē a superiore. saluant. p̄pter
fidē sacramēt. **Si** tamē ante mortē hoc sciret. ite-
rum tenent p̄fiteri.

Confessionis celatio.

Quid si p̄fessor in omni casu teneat ce-
lare p̄fessionē: **Ri.** fm **Tho.** in. iij. di.
xij. q; sic. nam in sacramētis illud qd̄ gerit exteri⁹
est signū eius qd̄ gerit interius. **Unde** sicut deus
peccatū tegit interius. sic p̄fessor debet tegere exte-
rius. **Et** ideo tanq; violator sacramētis peccat qui
reuelat. per celationē etiā homines magis ad p̄fessi-
onem attrahuntur z simplicius p̄fiterentur. vnde etiā
si aliquod piculū futurū imineret: z hoc sciret solū
p̄ p̄fessionem: vt de heretico qui corrumperet fidem
vl̄ de matrimonio illicito qd̄ aliqui vellent facere
vel aliquo magno damno tp̄ali: non p̄pter hoc re-
uelare debet: s; potius eos qui p̄fiterent monere: vt
obuēt z desistat et prelato dicere q; vigilet sup̄ gre-
gem z huiusmodi sine vlla reuelatiōe: de peni. di.
vi. sacerdos: z extra de pe. z re. omnis. **Idem** fm
asteū. si sacerdos sciat p̄ p̄fessionē q; aliq; dormi-

uit i ecclesia cū muliere: nō debet p̄pter hoc ep̄o re-
uelare: nec ob. q; ecclesia semie polluta ē recōclauda
quia illud intelligi potest qm̄ est diffamatiū. als̄ po-
test p̄ byter ille salua p̄fetiā celebrare. **Aliqui** tm̄
dicunt tutius esse q; ep̄o reuelat in genere dicendo
talis ecclesia reconclatione eget. ar. de adul. signi-
ficasti.

Quid si abbas vel alius p̄latus p̄ p̄fessionem
scit aliquē subditum suoz vt male officio suo. vel
etiā scit p̄ p̄fessionē alicui⁹ p̄onis sibi subiecti pec-
catū cui⁹ occasio inducit eū ad ruinā nūquid euz
remouere potest: **Ri.** fm **Ri.** in. iij. q; nō: q; p̄lat⁹
remouēdo ab officio subditū illū: z si faciat vnltra-
tem eius. facitē damnū cōitari: q; alij p̄ reuelatēz
remoti ab officio. scientes q; p̄ sua p̄fessioē remo-
tus esset a suo officio: redderent p̄niores ad non
p̄fendum z ille idē minus reuerent cōfessionem
z p̄nior esset ad pctōz suoz celationē. nā sine lesi-
one p̄scie potest p̄latus dimittere pctm̄ impunituz:
qd̄ scit vt deus. **In** casu tm̄ p̄dicto potest eū monere
q; officio resignet vel saltē q; bñ se habeat: z huius-
modi. **Si** tamē superior posset eū ab officio remouē
sine hoc q; ille vel quicūq; alius suspicari posset eū
p̄ bis que dixit in p̄fessioē ab illo officio remotum
esset: licet superior vt dicunt aliqui ipsum ab offi-
cio remouere.

Quid si q; p̄ p̄fessionē alicui⁹ quē audit p̄scie-
tia acq̄rat q; sit indign⁹ p̄latiōe: nūquid si interfit
p̄mōtionē eius teneat p̄dicere: z videtur q; nō. q; p̄-
tradictio videt d̄ pctō suspitionē inducere: et sic
quodamō p̄fessionē reuelare. **Sed** asteū. fm **tho.**
dicat q; multis alijs de causis est aliq; indignus
p̄latiōe q; ex pctō: vt ex defectu scie. etatis. vel hu-
iusmodi. **Et** ideo qui p̄dicat: nec de crimie suspiti-
onē generat. nec p̄fessionē reuelat.

Quid si dicat p̄fessor aliquē sibi p̄fessum esse d̄
pctis magnis z multis z huiusmodi: **Ri.** asteū.
q; talis ē reuelator p̄fessiois. **Si** tm̄ dicat aliquem
sibi esse p̄fessum d̄ peccatis suis: cum p̄prie p̄fessio
non sit nisi de peccatis. nihil manifestat quod est
occultum.

Quid si p̄sbyter haberet aliq; pctm̄ mortale
de quo p̄fiteri nō posset nisi p̄fessionē sibi factā re-
uelaret: **Ri.** asteū. post **Ri.** z **Seco.** q; non debet
cōfiteri illud peccatū. durate em̄ tali casu sibi suffi-
ceret de illo peccato cōteri cū p̄posito illud p̄fiten-
di quādo posset hoc facere sine reuelatione p̄sone
sibi confesse z sine p̄iudicio quocūq; sigilli cōfessi-
onis. **Fortiori** em̄ vinculo ligat cōfessor ad celatū
q; penitēs ad cōfitemdum.

Quid si aliqui cōdixerint interficere p̄sbyte-
rum cū eis euntem in nemus quoz vnus an̄ ne-
moris ingressum penitet z cōfitef illi: nūquid ille
p̄sbyter nemus ingredit̄ videt q; sic: q; nō ingre-
diendo videt reuelare factō p̄fessionē istius p̄fessi-
alijs socijs n̄ penitētibz: **Ri.** potest dici q; sacerdos
iste multiplicē occasiōē hie potest nō intrādi nem⁹
aliā ab ista p̄latronē sibi detecta: et ad minus potest
dicere corā illis. s. volo hoc vel illud facere. **Ad** illū
vel ad aliū locū declinare anteq; p̄cedā vterius.
Et si ex tali occasiōe allegata videat diuertere. tūc

Confessionis celatio

nec verbo nec facto reuelat confessionem. Si autem non possit ex alia occasione diuertere: quoniam appareat illis alijs quod propter confessionem diuertit. et in hoc facto reuelat confessionem. dicitur quidam quod dicitur intrare nemus et exponat se morti: ut seruet legem dei de sigillo confessionis. et si mori martyr est. Aliiter dici potest quod non dicitur reputari reuelator confessionis nisi faciat aliquid quod ex natura sua p[ro]dat peccatum confessum: si diuertere a nemore: non est huiusmodi ergo etc. Et generaliter dicitur potest quod signum quod de se est indifferens ad significandum tale peccatum fuisse confessum vel non fuisse. licet aliquibus sit signum magis determinatum ex aliquo pre-supposito: non tamen est ex se signum reuelationis confessionis: nec per se simpliciter illicitum confessioni. hec Seco.

¶ Vtrum liceat confessioni reuelare peccatum in genere detectum in confessione? R[ati]o. Panor. in. d. c. ois dicit quod sacerdos incurrit penam de qua ibi non solum reuelando peccatorum sed etiam peccatum sibi in confessione detectum: quod est sine eius simpliciter asserentes peccatum posse impune reuelari. Sed in secundo est Seco. in. iij. et videtur communis opinio doctorum: nec obstat tex. in dicto c. omnis. in. vbo. Qui peccatum: super quo se fundat Panor. quod dicitur intelligi quod tale peccatum refertur ad peccatorum: vel quando esset ductum in noticiam peccatoris. aliter secus.

¶ Que sit pena reuelatis confessionibus? R[ati]o. de iure antiquo dicitur deponi et omnibus diebus vite sue ignominiosus peregrinari de pe. di. vj. sacerdos. Sed sine decre. omnis vtriusque sexus. dicitur deponi: et ad agendum perpetua penitentia in artu[m] monasterii detrudi.

¶ Quid si presbyter compelleret dicere: vtrum de aliquo peccato sibi confessum iudicasset aliquid crimine? R[ati]o. In casu isto tenet dicere se nunquam audiuisset et se de hoc nihil scire. et verum dicit quod subintelligit: ut homo. vel nihil scit quod sit reuelandum. Immo etiam si papa preceperet confessioni quod reuelaret confessionem: non tenet ei obedire etiam si ei preceperet sub pena excommunicationis late sententie: quod celare confessionem non tamen est de precepto ecclesie: sed etiam de iure nature et diuino super que iura non est papa.

¶ Vtrum autem confessor de licetia penitentis possit reuelare confessionem? R[ati]o. sine atheni. illud quod presbyter scit tamen per confessionem: nullo modo debet dicere. Sed confitens ei per alium modum intimare potest: quod facit dando ei licentiam ut dicat nihilominus debet scandalum evitare. propter duo enim tenet confessor celare confessionem. scilicet propter vitandum scandalum: et propter sacramentum: quod quasi de essentia sacramenti est celatio confessionis: et hoc tollit per licentiam confitentis. Sed primum remanet. Et ideo vbi timetur scandalum: non debet vti tali licetia tunc autem potest scandalum timeri quod probabiliter potest conuincere quod presbyter confessionem reuelat. unde si dicat ei confitens quod peccatum suum referat alij: presbyter debet ipsum confitentem nuncium suum constituere non se internuncium facere. et sic vitabit scandalum. et intelligat hoc cum illa suppositione generali quod peccatum alicui nulli est manifestandum: nisi ei qui p[ro]desse possit et non obesse. Intelligat etiam hoc de proprijs peccatis non de alienis. Idem Bon. pe. et tho. Idem tenet panor. in. c. significasti d. adul. et in. c. mathe. de sy. nam ibi quidam cardinalis habuit

quoddam peccatum in penitentia: quod reuelauit pape secreto. et tamen propter hoc dictus cardinalis non fuit reprehensus a papa. hoc tamen fecit ut dicit Panor. de licentia ipsius penitentis. et reuelauit pape. ut dictum est quod poterat p[ro]desse et non obesse.

¶ Vtrum sciens aliquid per confessionem et per aliam viam teneatur illud celare? Respondet Asten. quod si quis sciat aliquid per viam confessionis et per aliam viam: ut quod audiuit vel vidit eo modo quo scit per confessionem omnimode et semper debet celare. quia sic nouit ut deus. Et modo vero quo scit per aliam viam potest et debet reuelare. si cogat ut quod per superiores ei precipit vel veritati iudicium generat nec tamen oportet tunc dicere quod hoc audiuit in confessione. si tamen sic ego hoc vidi vel audiui. nec vnum potest dicere hoc audiui in confessione: quia tunc semper esset peccatum mortale.

¶ Quero. Pone quod confessus dicat sacerdotem reuelasse suam confessionem: sacerdos vero confitetur se dixisse delictum illius. si negat illud habuisse in confessione cui incumbit probatio? R[ati]o. quidam dicunt: ut recitat Panor. in. c. ois de pe. et re. sacerdotem absoluentem quod non est magis credendum illi quam sacerdoti. Mo. dicit quod nisi sacerdos doceat alium de illud habuisse presumendum est illud habuisse in confessione: non tamen sacerdos punietur pena ordinaria dicto. c. omnis. si pena arbitraria quod aperte non conuincat de delicto. Idem R[ati]o. in quarto.

¶ An autem confessus super confessionem credat simpliciter vbo sine iuramento. Inno. dicit quod sic: quod gerit vicem dei. de offi. or. si sacerdos. nam sicut a deo non erit gerit iuramentum ita nec ab eius vicario. Dicit tamen Mo. aliquos dicere primum: quod licet in foro confessionis gerat vicem dei. in penitens vero in quo producit in teste secus ad hoc de testi. nup. Jo. an. dicit quod primum equum? secundum verum? quod placet Panor. in. c. testimonium de testi. Et ex hoc notat casum in quo creditur vni testi. et hoc propter qualitatem facti: quia confessio fit in secreto.

¶ Vtrum sub sigillo confessionis cadat persona: cum qua penitens confitetur se peccasse? R[ati]o. deo sine R[ati]o. in iij. di. xij. quod accipiendo cadere sub sigillo confessionis id quod non est licitum reuelare. Sic persona cum qua penitens confitetur se peccasse cadit sub sigillo confessionis quod p[ro]datur sic. Sacerdos tenet celare omne id sibi dictum in confessione quo confitens posset prodi vel mala suspitio in cordibus aliorum generari. Sed quoniam detegendo personam cum qua penitens confitetur se peccasse proderet confitens: quod si detegeret filiam concubuisse cum patre. p[ro]deret pater quod confessus est se concubuisse cum ea. p[ro]bat etiam: quod esset occasio retrahendi homines a confessionibus. Non solum autem persona predicta celari dicitur: sed etiam peccata ipsius confitentis. Nam peccata ipsius penitentis in relatione ad ipsum cadunt sub sigillo confessionis de necessitate et absolute. Et primo et directe et explicitate. et ex omnibus causis. persona autem cum qua penitens confitetur se peccasse cadit sub sigillo confessionis de necessitate et absolute non primo. sed ex consequenti et indirecte et implicite nec ex omnibus causis. sed aliquibus. Peccata autem ipsius penitentis non referendo ea ad determinatam personam. Sicut

cum aliquis dicit. ego audiui tale quid qd tamen non audiuit nisi in confessione. cadunt sub sigillo confessionis de necessitate non tamen absolute. Sed sub conditione. s. si ex. platione talium verborum posset per se; vel per accidens directe vel indirecte aliqua verecundia vel confusio vel suspitio mala vel aliqd aliud nocumentu illi q confessus est. puenire. Et vo qui penitens interfert in sua confessione que non sunt peccata nec circumstantie peccati nec potentes deducere in manifestatione confitentis. vtrpote si interfert q in tali terra sunt bona blada vel aliqd simile non cadit sub sigillo confessionis nisi de congruitate si in dicendo illa non dat intelligere p fessori q talia velit celari: vel fm Sco. res esset de se talis nature q merito deberet celari: q in scandalu alterius vel huiusmodi. tunc dato q confitens non dicat ei q habeat sub secreto tamen confessor in tali casu tenet tenere secretum: alis peccat mortaliter. Et fm Bon. in. iij. nullo modo licet reuelare sigillum secreti nisi in duobus casib. Prmo qm veritas id exigit. puta: q vergit in periculu alioz. Secundus si obediencia cogit. Et contra ista duo iuramentum vel promissio non valent. de hoc tamen dic vt dictum est s. confessio primo in principio. Adde tamen qd notat Panor. in dicto. c. omnis. q h iiste qui assumit in teste teneat reuelare in casu p dicto non tamen tenet denunciare. quia aliud est testimoniu dicere aliud denunciare. nam denunciare non tenetur quis quod probare non potest. vj. q. ij. placuit.

Quid si aliquis in confessione reuelat debita. credita vel deposita et postea fit publica inquisitio de p dictis: Rudeo fm v. q. si qd hoc mo reuelat sacerdoti id qd habuit p furtu: vel als cu peccato sacerdos tenet celare. Si vo absolute dixit ea que debet vel sibi debent. et sub sigillo confessionis non debet recipere: si si recepit. et fiat in qntio p epm vel aliu q habet sup hoc potestate tenet veritatez dicere: q qui sic recepit de hoc casu non cogitavit vel si cogitasset et pmississet: sen etia iurasset non reuelare illicitu esset pmissum vel iuramentu nec obseruandu in p iudiciu iur. alieni. Secus si inique et p tyrannide requireret: q tunc subterfugere dz tacendo vel sophistice loquedo.

Utrum non sacerdotes qui interdum sunt interpretes confitentis teneant celare confessiones? Rudeo fm Ri. in. iij. di. xvij. et. xxj. q. qm pceptum de celando confessione. pmo et directe et explicite liget confessorum: tamen ex pnti et implicite ligat quecuqz peccata confitentis audient: et sic ligat interprete. q in tali casu interpretes et sacerdotes pro vna psona reputant. Idem de illo q a. pposito vel casu audiuit peccata confitentis sacerdoti. Idem qm in casu necessitatis non sacerdos audiuit confessione alicuius etia laicus tenet celare. Idem fm Tho. de illo cui reuelatur confessio deficientia confitentis nisi forte peccator velit q ille absolute et libere sciat. et hoc est contra multos qui credunt illa peccata libere posse reuelare. Idem fm Ri. de illo cui confessor reuelavit confessionem alicuius siue a proposito siue a casu. Unde prelato precipi sibi vt di-

cat ei si scit aliquod malum de illa persona cuius confessio reuelata est non debet sibi dicere: quod non.

Utrum penitens possit reuelare penitentiaz sibi iniuncta a sacerdote? Rudeo fm Ri. in. iij. dist. xxij. Quod penitens non potest manifestare penitentia sibi iniunctam a sacerdote vbi veniat in p iudiciu fame proprie absqz vtilitate alia. Aut veniet in p iudiciu confessioni: quia forte talem iniunxit penitentia que si sciret q iniunxisset eam incurreret alicuius maliuolentia: vtrpote: quia iniunxit alicui mulieri vt abstineat a familiaritate alicuius viri. cuius familiaritas erat sue castitatis piculum. Vel aliquid aliud iniunxit p quod offenderetur contra p fessores si hoc sciret. Aut penitens manifestando penitentia nec fame proprie nec confessioni nec alicui p iudiciu generaret: et hoc casu non tenet secreta tenere.

Confessor. j. Quos et a quibus potest absoluer. Querit ergo primo a quibus possit absoluer simplex sacerdos et qui sunt casus episcopales. Benedict. xj. i decretali que incipit. Inter cunctas declarauit q quatuor sunt casus episcopales de iure et quinqz de psuetudine. Et licet dicta decretalis per probationu sexti fuerit reuocata: tamen totus mundus videtur eos approbare. Prmus de iure est peccatu ratione cuius irregularitas est contracta in clerico: vbi dispensatio requirit fm Hosti. et Sof. Et licet glo. Ray. intelligat qm ad irregularitatem et non quo ad absolutione a peccato. tamen dicitur Benedictus intelligebat quo ad peccatum. Et multos casus in quibz clericus incurrit irregularitatem vide s. Clericus. iij. in fi. et infra. c. Dispensatio. Et in hoc aduertant confessores. Secundus est de incendiariis. xxij. q. vlti. si quis mēbroz. et c. se. Qui autem dicant incendiarij vide supra. Absolutio primo et infra Incendiarius. vbi multa d bis. Tercius vbi esset indicenda penitentia solennis. et ista penitentia indicenda est p graui delicto qd totam comouit ciuitatem vel locum. l. dist. in capite. et. xxvj. q. vj. c. fi. Et inter alia peccata pro quibz indicenda est penitentia solennis est blasphemia dei vel sanctorum publice perpetrata: extra de male. c. statuimus. Et glo. in. c. ij. de peni. et remis. li. vj. dicit huiusmodi casum de iure esse reservatu episcopis. Et panor. in dicto. c. statuimus. querit qm dicatur qd publice blasphemare. vt sit locus dispositioni dicto. c. statuimus. Et Ri. fm Host. q quando blasphemia est notoria de iure: vt q conuictus vel confessus in iudicio vel facto: vt quia publice palam pluribus astantibus blasphemiam intulit extra de coh. de. questu. Item dicitur publice quando coram pluribus personis blasphemauerit hoc referentibus postea episcopo. Et licet alii qui velint restringere istam casum esse episcopale duntaxat dum est blasphemia notoria et cum hoc q referatur episcopo. als non. hoc tamen totaliter videt irrationabile: et nullo iure probatur. Et doc. posuerit hoc casu exempli. Exempla aut non re-

penitentia: qd reuelant p ppe
hoc dicitur cardinalis non fuit
et non reuelant pape. vbi dicit
et non dicit.
mid p confessione et piam
celare: Respondet dicit q
ver vnam confessionem qd alia
et videt eo modo quod licet per
e et semper debet celare. quia
modo vo quo licet p alia vid
e. si cogat vt q p p p p p p
dicit general nec in opoz
erat in confessione. h m sic
u. nec vni p p dicitur hoc
na tunc temp est peccatu
fessus dicit sacerdotem re
sacerdos vo confit se dicit
et illud habuit in confessione
Ri. quid dicit vt reat
e. et re. sacerdoti absolventia
m dicit illi q sacerdoti. Do. de
sacerdoti absolventia dicitur
sacerdoti in confessione non tamen
ena ordinaria dicit c. omnia. h
aperte no conuincit de delicto.
sing confessione credit simpli
fimo. dicit q sic qd gent vi
erdos. n. licet a deo non exi
et ab eius vicario. dicit tū
m: q licet in foro p fessio
olo vo in quo producit in
fi. nup. Jo. an. dicit q p
q placet Panor. in. c. te
p hoc notat casum i quo ce
per qualitate facti: quia co
confessione cadit psona cum
peccat: Rudeo fm Ri. in
ido cadere sub sigillo p fessio
celare. Sic psona cum qua pe
ccat cadit sub sigillo p fessio
sacerdos tenet celare omne id sibi
quod confitens possit prod. vel
ad alioz generat. Sed qm q
qua penitens confit se peccasse
q si detrahet filia cocubuisse
q confessione se peccasse cu
in sacro retrahedi homines
u tunc psona p fessio celari de
s confitentis. Na peccata ipi
ad ipm cadunt sub sigillo co
fessionis et absoluit. Et pmo et in
multo casu. psona ante q
car se peccasse cadit sub sig
fessionis et absoluit non p fessio
re et implicite nec et omnia
peccata ante q ipm p fessio
ad determinata p fessio dicit

Confessor. 1.

stringunt regulā. Immo plus dicit Panoz. ibi qd hic accipit publicū: put est species distincta a notario. Et sic licet nō transierit in notariū satis est qd pbari possit. Et p declaratiōe huius materie Panoz. in. c. quesitū. de pe. 7 re. ponit notabile trātibz distinctōez: qd aut delictū ē graue 7 scādalis totā vrbē. 7 tūc laico imponet penitētia publica et solēnis dicto. c. in capite. et. d. c. fi. Aut ē graue: sed nō generat scādaliū. 7 tūc aut ē occultū: 7 nō imponet penitētia: nec solēnis: nec publica: siue sit clericus: siue laic⁹: vt i dicto. c. in capite. Aut ē publicū s̄ nō scādaliū. 7 tūc imponet pnia publica sed nō solēnis. d. c. fi. Idē tenet ipse Panoz. in. c. fi. de his qui si. oc. Et p illum tex. in fi. vbi interfectōibus filioz nō imponit pnia publica nec solēnis: s̄ penitētia secreta. scz triū annoz quoz vnū pagāt in pane 7 aqua. Panoz. dicit qd hoc ē ptra p̄uetudinē quorūdā locoꝝ: vbi in hoc casu publica imponit penitētia 7 solēnis qd fieri nō debet. Nam illa penitētia imponi nō debet nisi crimē adeo graue sit qd pmoueat totā vrbē. hoc tū intellige fm cōmunē vsū loquēdi: sicut dicit qd tota ciuitas vadit ad spectaculū. 7 tamē maior pars remanet domi. Et hoc etiam videtur ptra dictam panoz. mite supra vbi dicit qd in dicto. c. statumus: accipit ibi publicum pro eo quod probari potest. 7 tamē nūc dictum est p dictū. c. in capite: 7 dicto. c. fi. saltē requiritur qd magna pars ciuitatis vel loci scandalizetur. Potest dici saluando dictum Panoz. mite qd bene stant simul qd tū duo vel tres sciant p qd pbari poterit. 7 tamē ciuitas vel locus ex fama et auditu erit repleta 7 scādaliata.

¶ Quid si calore iracundie vel ebrietatis aliquis philiuit in blasfemiā. Dicit Hof. qd non habz locū hec pena p verbū p̄sumpserit positū in dicto. c. statumus. Sed panoz. dicit qd hoc dictū sibi placet i ebrio. Sed in accenso calore iracūdie: forte nō procederet nisi maxim⁹ esset calor iracūdie et iusta cā puocatus. Secus autē si ex iniusta causa: vtputa ex amissione facta in ludo: facit. xv. q. j. inebriauerūt. hoc idē tenet Hosti. put dicit directoria li. j. ti. xv. Nam ptra peccatores deū vel xpm cum ira quotidie blasfemātes hec pena specialiter est indicta: nec aliquis deū blasfema: defacili nisi irat⁹: vt tū inter iracūdiā 7 iracūdiā distinguas: qd tanta posset esse iracūdia qd demētie equiparet. 7 tūc potest habere locū: qd dicit Hof. Item dicit directoria qd si quis iurat p caput vel corpus vel p capillum dei. Si hoc facit detestādo vel vitupando habet locum hec pena. Secus si hoc dicit affirmādo vel iurando.

¶ An autē hoc capitulum habeat locum in clerico blasfemante. Panoz. dicit fm cōter doct. qd nō qd clericus non agit publicam penitentiā. l. dis. ex penitentibus.

¶ An autē indistincte repellat omnis dispensatio. in his penis. Hosti. dicit qd sic: nisi ex magna causa dispense: vt si est honorabilis psona quam nō decet publice penitere. Et vult illam redimere elemosynis: qd satis est equū fm Panoz. S̄ casu quo taliter delinquens non vult pagere peniten-

tiam p̄dictam impositā ab episcopo: nec luere in corpus: debet priuari moriens ecclesiastica sepultura: vt in dicto. c. statumus. vbi vltra alias penas: etiaz imponit pena pecuniaria: ex quo infert Panoz. qd obligatus ad penam pecuniariā ex maleficio. Si est imporēs ad soluēdum: debet luere i corpus. Et sic dare finem litibz. Secus vbi est obligatus ex contractu vel quali: qd tūc expectat donec puenerit ad pinguiorem fortunā vt in. c. odoardus de so. P̄mū tamē quidā limitat vey vbi agitur ratiōe comodi publici. Secus vbi ratiōe comodi priuati. Quart⁹ est excoicatio maior: put vult etiā glo. in dicto. c. ij. Idē tenet glo. in de. attēdentes de sta. re. Idem glo. in de. j. de re. do. Idē in de. vnica de p̄sang. 7 affi. Idem tenet fede. de se. Idem panoz. in multis locis: p̄sertim in. c. monachi. et. c. mulieres. de sen. excō. Idē tenet Berengarius in suo opusculo: qui fuit vnus de p̄positoibus lib. vj. 7 dicit qd loci sui idem sentiebant etiaz papa Bonifacius. licet Inno. et Hosti. put recitat Dir. lib. iij. ti. iij. dicit qd papa sibi multos casus reseruauit. Episcopis autē solum duo casus excoicationū sunt reseruati. P̄mū est de iniectiōe manū in clericū violenter: leuiter tū. Secūdus est in fratribz minoribz recipientibz fratres d̄tercio ordine tpe interditi ad diuina: vt in de. cū ex eo. de sen. excō. Ista tamē excoicatio hodie per S. d. Sixtū papā quartū est sublata. Et sic tenendo istam opinionē: vna sola excoicatio esset reseruata ep̄is. In ceteris nō reseruatis pape: inferiores possunt absoluere. P̄mā tū opinio est cōmuniō: approbata p tot glo. 7 doct. Item declarauit qd quinq; sunt casus ep̄ales de p̄uetudine approbata. P̄mū est homicidiū voluntariū vel mutilatio mēbroꝝ. Nam p hoc peccato ab illo videt penitētia danda: qui eandē debet incendiario dare. 7 nec mutilās: nec mutilationē fieri mandans nec p̄sentens debet absolui nisi satisfactōe p̄missa xxij. q. viij. si q̄s mēbroꝝ. Secūdus falsarij. 7 falsarius in strictissimo significato: ex quo sumus in materia penali dicit qd crimie falsi tenet. Qui autē teneant. crimie falsi. dic fm notata p doc. in. c. j. de cri. fal. qd nō solū dicit ille falsari⁹ qui falsat literas vel scripturas: sed etiā testis falsus. 7 tenet de falso: non solum qd dicit mendaciū: sed etiā qd oculi taut veritatē. Et hoc intellige fm Panoz. ibi qd interrogat sup aliquo articulo 7 dicit se nihil scire vel qd iurauit dicere parā 7 merā veritatē: multa subtrahit: als secus. Itē si testis recepit pecuniam vt nō diceret testimoniū vel vt dicat verum testimoniū. nam puniet crimine falsi: vt in. l. j. ff. eo. et ibi Bar. dicit glo. tenere qd si testis accipit pecuniam: vt dicat testimoniū verum: tenet pena falsi Sicut dicimus in iudice: qui accepit pecuniaz vt veram sententiā det: vt. l. ij. ff. de cōdi. ob tur. causam. Ratio fm Bar. est quia testes debēt facere gratis. Itē notarius vel aduocatus vel pcurator qd instrumēta vnus p̄ns ostendit alteri p̄ti. tenet crimie falsi p. S. qui deposita in. d. l. j. Terci⁹ violatores ecclesiastice libertatis. s. q̄ iniuste psonas seu res ecclesiasticas grauāt. hodie tamē p processum

enrie sunt ex cōdicati. Quartus violatores ecclesiasti-
ce immunitatis. hoc est qui in ecclesia siue loco sa-
cro: vel in spacio p̄uilegiato in circuitu ecclesie p̄-
rimum in persona seu rebus offendit. xvij. q. iij. si
quis inuentus: vel aliter eius immunitatem ledit
Et sic omne sacrilegium videt̄ casus ep̄alis. Quin-
tus sortilegi & diuinatores. xxvj. q. j. c. j. Et no. Pa-
nor. m. c. j. de sortil. q. sortilegia oīno p̄hibent. siue
fiant p̄ inuocationem demonum. siue fiant in co-
diabus. sicut faciunt pleriq; dicentes versus psal-
terij. Et faciunt illud uoluerē. siue fiant in tabulis
quia fiunt ibi quedam puncta. Item dicit q. om-
nis diuiniatio in quacūq; re p̄hibita est. & exercē-
tes sortilegia & diuinationes sunt infames & repe-
lunt̄ a testimonio. & ab accusatione. iij. q. v. consti-
tutus. & ij. q. viij. quisquis. Item p̄hibitum est
subjicere se fortune p̄ breuia vel ludendo cum taril-
lis: vt extra de sortil. c. fi. de hac materia vide infra
sortilegium. Et nota fm De. de pal. q. ista reserva-
tio casuum ep̄alium est de actibus exterioribus cū
effectu & nō de interioribus. vnde si quis desidera-
uit vel quesit̄ occidere hominem. Istud homici-
dium cordis nō est de casibus reservatis ep̄is. Di-
cit etiā idem De. q. incestus qui cōmittit̄ a pueris
qui nō habet vsuz rōnis: nō est de reservatis ep̄is.
q. non p̄ hoc tollit̄ uirginitas nec causat̄ affinitas.
hec Petrus.

Quero a quib⁹ casibus possunt absoluere fra-
tres p̄uilegiati. p̄ de. dudum. de sepult. Et videt̄
dicendum q. ordinarij possunt sibi retinere quo ad
p̄dictos soluz casus de iure sibi reservados. Et hoc
p̄t̄z p̄ d. de. dudū i. §. p̄hu in smodi. vbi dicit. Per
huiusmodi autem concessionem nequaquā intendi-
mus p̄sonis seu fratribus ipsis ad id taliter depu-
tatis potestatem in hoc impendere ampliozem: q̄
in eo curatis seu parochialibus sacerdotibus est a
iure concessa. hec ibi. Et nota ibi a iure concessa et
p̄ consequens exceptis casibus de iure: p̄dicti fra-
tres ab omnibus alijs absoluere possunt. hoc idēz
tenet Panor. in. c. si. ne cler. vel mo. vbi ponit que-
stionem glo. in. d. de. dudum. sez an ep̄o restringē-
te potestatem parochialium. videat̄ p̄ consequen-
tiam restricta potestas fratru. & determinat̄ ibi glo.
q. sic. Sed Panor. tenet oppositum p̄ verba illius
de. vbi papa dat potestatem fratribus tantā quan-
ta est a iure cōcessa curatis sacerdotibus. vnde pō-
dera verbum a iure & t̄p̄us concessionis. Veniūt
ergo omnes casus p̄ter illos quos ius sp̄aliter refer-
nauit ep̄is. Papa autem nō habuit ibi respectum
ad constitutiones ep̄orum que variant̄ fm loca et
tp̄a: & in facto consistunt. ar. de consti. c. j. li. vj. Idē
tenet Dir. nec consuetudo que ep̄is aliquos casus
reseruat: dicit̄ fratrib⁹ p̄iudicat. cum consuetudi-
nes p̄dictis cōtrarie penitus reuocent̄ p̄ d. de. du-
dam in. §. nos & em̄.

Quid agēdum cum quis habet aliqua peccata
a quib⁹ ille qui confitē nō potest absoluere? Rñ.
fm Tho. Sacerdos nō absoluit aliquem: nisi qui
diuinitus credit̄ absolutus. Sed postq̄ a deo est
absolutus: tenet̄ adhuc ecclesie confiteri. & quia di-
spensatio absolutionis nō est tota cōmissa minor:

tenet̄ totū cōfiteri ei: et ipse debet absoluere ab his
a quib⁹ pōt. deinde tenet̄ remittere eum ad supio-
rem de residuo absoluentem. & talis supior absol-
uens p̄ficiat & cōfirmat qd̄ ceptum erat. Et sic dicit̄
eadem confessio nec dimidiata.

Utrum sacerdos absoluens aliquem de facto a
peccatis a quib⁹ nō potest eum absoluere de iure:
peccet mortaliter? Rñ. fm Rich. in. iij. dist. xvij.
q. absoluens. aut hoc facit ex ignorantia iuris. Aut
sciens ius quo hoc facere sibi nō licet. Si scdo mo-
do & ex deliberatione hoc faciat peccat mortaliter.
Si aut̄ hoc facit ex ignorantia iuris. & si est affectata
adhuc peccat mortaliter. Si autem est ignorantia
crassa: adhuc mortaliter peccat. Sacerdotibus em̄
officium suum ignorare nō licet. De sic autem ab-
soluente & absoluto tali absolutōni inuitenti nisi per
ignorantiam inuincibilem seu p̄babiles excusent̄
dici pōt. Si cecus ceco tē. nec ille p̄ ignorantia ex-
cusat̄: qui magis sollicitus est querere cōsiliū p̄-
emptione vnus equi vel vnus bone robe q̄ pro-
salute aie sue.

Quid aut̄ de confessore qui ex verecundia vel se-
stinatione vel ex ignorantia absoluit vbi nō pot-
it. Et confessor postea experit̄ se errasse. nunquid
tenet̄ hoc penitenti dicere? Rñ. Arch. flo. in sum-
ma q. secularis excusatus est. & coram deo absolu-
tus inferni q. nescit. sed confessor nō. Quid ergo
facit? Collatio fuit facta de hoc cum multis nota-
bilibus doc. theologie in concilio Basiliensi. Qui-
dam dixerunt q. debet auctoritatem a supiori in-
petrare & si sine magno scandalo fieri potest voca-
re nō absolutū & sibi dicere. ac eum absoluere post
auditum in cōfessione: vel si magnū scandalum ti-
meret̄: absentē absoluat. si ab vltima cōfessione spe-
rat̄ adhuc esse in gratia. Aut et alijs placuit si ma-
gnū timeret̄ & notabile scandalū: summo sacerdo-
ti deo cōmittat: p̄nam solam cōdignā sacerdos p̄
negligentia agens p̄fertim qm̄ multitudo sic est ne-
glecta: vel multi eorum multū distant a loco vbi re-
lidet̄ confessor.

Quid est sentiendū de illo qui cōfiteat̄ & cōfessor
enim nō intelligit: aut ex dormitōe vel impitia lin-
gue: aut ex distractōe nimia vlt̄ hmoi? Rñ. Arch.
flo. fm Jo. de catabrig. antiquū doc. q. sacralis ab-
solutio periguit cōfessiones. Confessio vō importat
oris reuelationē: q. nō pōt esse sine relatiōe vnus
et p̄ceptōe alterius. Cum ergo alterū istorū. s. p̄-
prio sacerdotis deficiat in casu p̄dicto: credo de il-
lo peccato nō esse confessionē & p̄ p̄ns nec impendi
absolutionem.

Utrum sacerdos parochial. a teneat̄ audire cō-
fessiones suozū parochianozū quocienscūq; volue-
rint eodē anno cōfiteri? Rñ. fm Rich. in. iij. dist.
xvij. q. de necessitate nō tenet̄ ordinarie sacerdos
audire cōfessiones suozū parochianozū: nisi qm̄ illi
de necessitate tenent̄ p̄fiteri: qd̄ est semel in anno. &
qm̄ sunt in infirmitate graui cōstitutū vel imminet
eis piculū mortis. Si tñ pluries voluerint p̄fiteri:
& sacerdos curatus eos absoluere noluerit: tñ libe-
re pōt subditi aliū sacerdotē adire & eidē cōfiteri: &
ille pōt eos absoluere: nisi prius eozū sacerdos qui

Confessor. 1.

eos audire noluit ad aliquem determinatum sacerdotem illos miserit. quia si audire non vult eos. nec ad aliquem sacerdotem mittere. implicite. licentia uti ut illa vice confiteantur cuiuslibet sacerdoti voluerint.

¶ Quid si confitens sit excoicatus et non possit absolui a suo confessore. nunquid absoluet eum a peccatis? **Rñ.** quidam dicunt. ut refert **Ri.** anglicus in suo quolibet. qd si non statim ipsum penitentem quin absoluat. nec est in mora petende absolutionis. nec timet qd negligetio fiat ad petendum absolutionem. poterit enim confessor absolueri a peccatis. Sed contra hoc arguit idem **Ri.** qd cum p excoicationem p̄sertim maiorē: quis sit p̄natus p̄cipatōe sacrorum. non video qualiter excoicato possit absolutionis bñficiū impartiri. Licet enim in contritione ois culpa dimittat. non tñ ois pena. Quia igit excoicatio sepat a p̄cipatōe sacrorum: non video qualiter excoicatus possit esse capax virtutis alicuius sacri. sicut etiā de baptismo qui est ianna sacrorum. qd igit virtute absolutionis sacralis aliquid de pena tpali dimittit: in qua virtute contritionis cōmutata est eterna. non video qualiter penatiter legatus ab efficacia ois sacri possit illud bñficiū recipere. Idem tenet **Ri.** in. iij. Vbi tenet indubitanter qd excoicatus siue in se: siue in iuste: siue stet per eum qd non est ab excoicatione absolutus: siue non: non p̄t absolui a peccatis. excoicatōe manente. Idem tenet **Do.** de castronouo. in. iij. Idem **Jo.** de no to in. iij. Idem **Donal.** in sum. dicens. qd licet alia opinio sit benignior. tñ ista est securior. et qd hoc habet generalis consuetudo. Idem **Directoria.** Idem tenet **Arch.** floi. Nec cōtritiō. nec bona dispositio confitentis aliquid facit ad hoc. quinimmo etiā si esset optime et summe contritus adhuc excoicatio neimane: non posset absolui a peccatis ut dicitur est. Et hoc puenit ex natura ipsius excoicationis q̄ est tante malignitatis. qd non nisi ea remota. quo ad ecclesiam remitti non p̄nt peccata. et de hoc videt casus in. c. a vobis el. ij. de sen. ex. vbi habet qd licet quis sit deo reconciliatus p contritiōem: necesse est tñ ut postmodū reconciliet ecclesie. q̄ reconciliatio nullo modo fieri p̄t regulariter nisi p confessionē et absolutionē prius a censura si qua erat. Nec ob. qd dicit qd excoicatus pluribus excoicationibus potest absolui ab vna altera manente: extra de sen. ex. cuz p eā. ergo est p̄iceps absolutionis. Dico qd hoc argumentum nihil facit ad p̄positum et equiuocat de absolutione. qd licet excoicatus possit absolui ab excoicatione altera manente: non sic est de peccatis. qd absolutio ab excoicatione respicit forum extrinsecum. et sic p̄t absolui. Absolutio autē a peccatis respicit forum p̄nie. et sic non p̄t absolui a peccatis excoicatione manente. immo **Mola** in de. religiosi: de p̄uul. dicit qd si quis scienter admittit excoicatū ante absolutionē ad sacm̄ p̄nie incurrit excoicationem minorez ex participio. Et multi confessores non ignari solent excoicatū p̄ prius absolueri si possunt anteq̄ eum audiāt de peccatis. Et hoc videt laudabile.

¶ Quid si vnus audiat confessionē. sicut faciebant

aliqui fatui monachi sciētes qd absoluere non poterant. remittebāt curato. ut absolueret de casibus qd non audierat: **Rñ.** Directoria qd hoc fieri non p̄t.

¶ Quero: pone qd duorum p̄byterorum: quorum vterq̄ est p̄byter in solidum eiusdem parochie. vnus a casu vel a p̄posito audiat confessionē alicuius parochiani sui confitētis socio suo qui mox facta confessione anteq̄ absoluat penitentē. nūquid ille qui sic audiuit eius confessionē poterit eum absolueri? **Rñ.** qd nō. Ad sacm̄ enim p̄nie. necessaria est intentio. et ex pte confitētis et ex pte absolūētis. Cum ergo confitēs vnus: nullo modo intēdat confiteri alteri. alter nullo modo pōt eum absolueri vel ligare p confessionē facta alteri.

¶ Si ep̄s cōmittit vicario suo vel alteri. et in mandato aliquid exp̄ssit de his q̄ requirūt sp̄ale mada tum secuta generali clausula. et oia alia q̄ p nos possumus etiā si mandatū exigat sp̄ale fm̄ **Do.** satis videt qd talis etiā possit sp̄alia ad instar pcuratoris. Secus si de sp̄alibus non fuisset ibi aliquid exp̄ssum p regulā. In generali de re. iur. li. vj. et p. c. ij. de pe. et re. eo. li. qd tñ videt intelligēdū quantum est de virtute verborū et in foro contentioso. nam in foro conscie si aliter constaret de intentōe conferētis auctatē. qd ille intēderit hoc etiā si non exp̄ssisset aliquid. In generali concessione intelligētē sp̄alia. xxij. q. v. humane aures. Et hoc idēz dicit p̄t de auctate data ab ep̄o confessoribus. qd dicēdo: do vobis auctatē meā in confessionibus. non intelligit p̄pter hoc concessisse casus suos. nisi aliter cōstaret qd p hec verba generalia intēdat casus suos cōcedere. Sed dicēdo istū vel illū et oēs alios meos casus tunc intelligit totū dedisse. Item nota fm̄ **Arch.** floi. qd ex hoc qd papa daret alicui licentiā qd possit sibi eligere quēcumq̄ etiā religiosum p audiendo confessiones. vel p p̄dicatione. tñ hoc non p̄t sine licentiā suorum p̄latorum: extra de iude. q̄ sit. Si tñ in dicto casu audiret religiosus confessionē sine licentiā sui p̄lati simpli: teneret absolutio. Ita qd nō esset reitāreda talis confessio licet maleficeret. Idē **De.** de pal.

¶ An officialis ep̄i habeat auctatē in penitentis casu ep̄alium? **Rñ.** fm̄ **Do.** qd non. nisi si exp̄sse pateat qd hoc voluerit ep̄us. Et si habet. et non est sacerdos d̄z alteri delegare. Et fm̄ **Panoz.** in de. j. de p̄uul. iste officialis ep̄i h̄z solū iurisdictionē in foro p̄tentioso. nec d̄z se impedire in sp̄alibus ut in. c. l3 de offi. vi. li. vj. hoc intelligit: ut dictū est nisi aliud ex gr̄a habuerit ab ep̄o. Secus tñ videt dicendū de vicario generali ep̄i in sp̄alibus. exp̄tētia teste. de his vicariis. vide. j. c. vicarius.

¶ In articulo mortis omnibus sacerdotibus de oibus peccatis et sententiis concedit absolutio. Vide s. de hoc diffuse. Absolutio primo in fi.

¶ Quid si aliquis excoicatus in q̄ indicia fuerunt p̄nie manifesta. nec p eum stetit quominus recōciliaret. nō suscepto bñficio absolutionis deceffit an. p absoluto ab ecclesia sit h̄ndus? **Rñ.** qd tali defuncto bñficiū absolutionis impēdat. Sic tñ ut illi mortui absolutio a sede applica requirat: qui cum viueret ab ea fuerat absolūendus.

Confessor. 1.
Zna fm̄ al. dicitur in
ita dicitur in...
nō potest absolueri...
confessor...
et cetera...

Confessor. ij. De eius scientia.

Tria fm al. debent esse in p̄fessore. s. sc̄ia
 ena discernendi inter peccata. In q̄s̄itio
 de eis cauta & discreta penitētie seu satisfactōis in
 iunctio: nec sacerdos tenet scire discernere nisi in
 cōmuni: que. s. sint capitalia: et q̄ mortalia cōmu
 nia: & q̄ venialia ex genere. Et sciens hec sufficiens
 reputat pro t̄pis hui⁹ necessitate ad p̄fessōes au
 diendas. Est t̄m piculosum audire p̄fessiones non
 habēti cōpetente noticiā casuum pape & ep̄oz: vt
 in de. religiosi de p̄uul. Quo vō ad casus ep̄ales
 synodales vel archiep̄ales non sic tenet scire fm
 dir. li. iij. n. ij. vbi dicit q̄ religiosus pbabiliter p̄t
 ignorare talia statuta: q̄ in facto p̄sistunt: & maxi
 me cū talis non teneat ire ad cōcilia ep̄alia vel ar
 chiep̄alia. Ideo excusat fm v̄b. Ad hoc etiāz for
 tius obligat q̄ se offert sponte tali officio: vel se in
 gerit. Talis enī tenet de omni exacta diligētia. ar.
 ff. depo. l. j. s. sepe. vbi dicit q̄ qui obrulit se depo
 sito tenet etiā de leuissima culpa. vbi al̄s non tene
 retur nisi de dolo & lata culpa. Qui autē nō ingerit
 se: sed requisit⁹ exerceat ex charitate: satis videt q̄
 non teneat nisi in quātū scit v̄l potest comode sci
 re. Et q̄ hic agit ad merā vtilitatē alterius: sicut &
 de deposito. Si q̄s vō p̄fessor dubitat de sua p̄pe
 tenti p̄t sc̄ia seu exp̄ientia vel etiā dubitat
 si alius p̄not reperiat qui hoc possit & velit: excu
 satur obedientia p̄clati. xxiij. q. j. quid culpa. Itē
 in p̄fessore requirit̄ p̄scientia magis q̄ scientia. de
 pe. di. vj. qui vult. Et ideo existens in mortali au
 diendo p̄fessiones mortaliter peccat: fm quosdāz
 Nam fm Tbo. & Al. existēs in mortali quicunqz
 i aliquo actu exhibet se vt ministrū ecclie mortalit̄
 peccat: & tōcēs mortalit̄ peccat quotiēs h̄mōi actū
 facit. hoc t̄m intellige: nisi i tali actu saltem cōterat̄.
 Secus t̄m in sacramēto eucharistie vbi vltra cōtri
 tionē requirit̄ p̄fessio regularit̄ quo ad suscipiētē
 Idem posset dici in suscipiēte alia sacramēta: vt
 sufficit p̄tritis. In adm̄nistratē autē huiusmodi
 sacramēta cū solēnitatē forte aliud esset dicendū.

Sed an possit fieri cōfessio existenti in peccato
 mortali? R̄. fm Tbo. q̄ licz subditus teneatur
 recipere sacramēta a ministro ecclie etiā existēti i
 mortali quousqz ab ecclia tolerat̄: quia adhuc ei
 obligat̄. tamen excepto casu necessitatis non foret
 tutum huiusmodi inducere ad executionē alicui⁹
 spectantis ad suum ordinem: durante cōscientia
 q̄ dictus minister sit in mortali: quam cōscientiā
 potest deponere: quia in instanti potest ex diuina
 gratia se emendare. tamē hoc modificatū est p̄ cō
 stitutiōē basiliensem: quā habes infra Excōmu
 nicatio. vj.

An interrogatiōes sint faciende in cōfessione?
 R̄. fm Ray. q̄ sic: d̄mōdo discrete fiant de
 pe. dist. v. c. j. & di. vj. qui vult. Et debēt interro
 gationes esse p̄ncipaliter de. vij. vicij capitalibz: de
 articulis fidei: de p̄ceptis decalogi. de sacramētis
 ecclie & de circūstantijs eoz: que sunt. Quis: qd
 vbi: p̄ quos: quotiēs: cur: quō: q̄. Et si p̄fessor scit
 vel habet pbabilem opinionē de aliquo pecca

tis que penitens nō p̄fiteatur debet ei ad memoriā
 reducere: quia timere potest q̄ cōfitemus super hoc
 laboret crassa ignōtia vel q̄ non adhibuerit de
 bitam diligentia.

Sz qd si p̄fessor occurrit aliqd de quo dubitat
 qd agere debeat? R̄. p̄sulat p̄tos.

Quid si sacerdos habeat al. quos parochianos
 surdos: cecos: mutos: vel furiosos: vel demonia
 eos & silēs quos scit esse in peccato mortali. Quid
 faciet? R̄. ideo fm Ray. debet facere posse sumi
 vt inducat eos ad penitētiā fm q̄ est possibile q̄
 si nō p̄t: oriet & faciet orari p̄ eis.

Vtrū sacerdos possit absoluerē illam cum qua
 peccauit? R̄. ideo fm v̄b. nō debet: q̄ tollit cru
 bescencia. Si tamē absoluit. tenet absolutio. Nec
 obstat q̄ ep̄us non potest dispensare in symonia
 cum eo cōmissa: q̄ dispensatio est dignitatis abso
 lutio necessitatis. Et ideo nō tāfacile amittit quis
 potestare absoluēdi sicut dispēsan di.

Vtrū sacerdos debeat p̄mo absoluerē q̄ peni
 tentiā imponere. Sic fm glo. in de. dudum de sep
 pul. q̄ p̄mo audiat p̄fessio. secūdo imponat peni
 tentia. tercio fiat absolutio. Nō ergo p̄cedat abso
 lutio impositionē penitētie: vt sic absolutiōne p̄e
 cedat cōtritiō cordis: cōfessio oris: satisfactio op̄is
 saltem in p̄posito. hec ibi. Et hoc regulariter sien
 dum. Si tamē q̄s post absolutiōne anteq̄ diuer
 tat ad extraneos act⁹ imponeret penitētiā posset
 excusari. nā qd sit incōtinētī: videt̄ in esse.

Confirmatio sacramē

Tri. Vtrū sac̄m p̄firmatiōis sit de neces
 sitate salutis? R̄. fm Ri. in. iij. dist.
 vij. q̄ susceptio sacramēti p̄firmationis paruulis
 baptizatis nō est necessaria ad salutē. sic intelligē
 do q̄ sine eius susceptiōe saluari non possint. Sic
 etiam loquēdo de necessario nō est necessaria per
 se adultis hui⁹ sac̄i susceptio q̄uis eis valeat ad
 maiorē victorie p̄fectiōz. Cōtemp̄t̄ t̄m hui⁹ sac̄i
 adult⁹ nisi peniteat ē dānabilis. tūc autē p̄t̄p̄tes
 reputari debēt q̄m h̄ita bona & sufficiētī oppor
 tunitate suscipiēdi hoc sac̄m: ip̄m suscipere renū
 ac notabilis & negligunt.

Que sunt de suba p̄firmatiōis? R̄. fm pe. v.
 Duo ex pte ip̄i sac̄i. s. materia ch̄ismatis et for
 ma v̄boz. Duo ex pte m̄stri. s. dignitas p̄tificat
 lis & intētio. Vnū ex pte suscipiētis. s. q̄ ch̄ismet̄
 i fronte. Nā q̄ i p̄firmatiōe p̄fert̄ audacia sp̄ualis
 euidētī fit in fronte. Ch̄isma autē dicit̄ oleū cui⁹
 balsamo ab ep̄o sanctificatū.

Quis est m̄ster p̄firmatiōis? R̄. sol⁹ ep̄us de
 ple. di. v. man⁹: & c. nouissime: & c. vt ieiuni.

Sz nū qd papa p̄t cōmittē alteri? R̄. fm panoz.
 in. c. quātō d̄ p̄sue. dicit q̄ nō solū sacerdotibz: s̄ et
 simplicia clerico d̄mō beat̄ istud sac̄m p̄m̄itē.
 Et i hac opiniōe residz glo. in. d. c. q̄ro. Alio. n̄ d̄
 cū q̄ etiā laico p̄t h̄ papa demā dare. d̄m̄o laic⁹
 recepit istud sac̄m. Et h̄c opi. v̄l approbare glo. i
 d. c. man⁹. In eo q̄ apponit regulā di. q̄ ex delega
 tiōe pape q̄libz p̄t cōferre sac̄m qd ip̄e recepit. Et
 sic laico h̄m̄i h̄ mōi sac̄m papa cōmittēre posset.

*Papa d̄m̄o laico
 confirmatio potest dare
 potestatem non firmā*

*si sc̄ia q̄ absoluerē non pote
 ram. vt absoluerē de casto q̄s
 i. d̄. v̄trū q̄ hoc tenet nō p̄t
 d̄m̄o istud sac̄m p̄m̄itē. v̄trū
 audiat cōfessionē alicui⁹ p̄
 t̄m socio suo qui mens facta cō
 suat penitētiā. nōquid ille qui
 fessioē poterit cum absoluerē
 m̄m̄ p̄nc. necessaria est unū
 s. & ex p̄p̄solūtiōis. Cum t̄m
 modo m̄t̄at cōfiteri alio
 p̄t cum absoluerē vel ligat
 teri.
 cario suo vel alteri. & in man
 e bis q̄ requirit̄ sp̄ale m̄da
 aulula. & oia alia q̄ p̄ nos pos
 t̄m exigit sp̄ale fm. Do. satis
 sit sp̄alia ad v̄trū p̄curato
 r̄ non t̄m h̄c d̄m̄o qd ep̄s
 memoria de. m. l. v. c. q̄. n̄
 t̄m videt̄ intelligētiā quātū est
 a & in suo cōtentiō. nam us lo
 cōntari de m̄t̄atē cōfiteris
 m̄t̄atē hoc t̄m i non exp̄sistē
 ai cōfessionē intelligēt̄ ip̄i
 v̄trū. Et hoc idē d̄m̄o p̄ de
 cōfessionē. q̄ d̄m̄o. do vo
 cōfessionē. non intelligēt̄
 alius suos. nisi aliter cōt̄at
 a m̄t̄atē casus suos cōcedē
 illi & ois alios meos casus
 disse. Item nota fm. Ri. d̄.
 daret alicui licentia q̄ possit
 nā religiozum p̄ audiēdo
 d̄m̄o. n̄ hoc non p̄t̄re
 m̄: extra de inde. q̄ sit. h̄m̄i
 & religiosus cōfessionē sine l̄
 v̄trū tenet absoluo. It̄ q̄ nō
 cōfessio licet m̄t̄atē. It̄*

accipiunt xpiane militie signum. **V**trū cōfirmatio possit iterari. Rñ. fm theo. non pōt. eo q̄ impmat effectū indelible de pse. di. v. dicitū. z. c. de homine. **V**trū cōfirmatio cōferri debeat ieiunis z a ieiunis. Rñ. sic. ppter reuerentiā sacri de cōse. di. v. vt epi. z. c. vt ieiuni. tū in necessitate. melius esset confirmari post prandium q̄ si ep̄o discedente z hmoi quis nō possit confirmari.

Consecratio. j. ecclesie vel reconciliatio eius. Ecclesia a solo ep̄o potest psecrari de cōse. di. j. nemo. Neq̄ ep̄s pōt alteri delegare: nisi ep̄o: sicut nec reconciliatōne extra de pse. ec. aqua. Et pōt cōsecrari tam dieb̄ dominicis q̄ p̄natis extra eo. tua. Neq̄ d̄z cōsecrari sine missa de cōse. di. j. c. ij. Non tamē est de substantia fm Ber. z No. in. c. q̄ sicut de elec. q̄ dicunt q̄ missa d̄z fm ecclesiā romanā dici a cōsecrante. tū si aliter fieret: teneret.

Presumiē ecclesia cōsecrata fm Inno. qñ apparet de hoc aliqua scriptura vel instrumentū donationis. vel in libris ecclesie vel in colūna vel in dicitijs. quod idem est. vel in tabula marmorea z hmoi. vel etiāz si appareat vnus testis de visu vel auditu fm quosdā. Nā hoc casu cū non tractetur de p̄iudicio alterius. suffiunt tales probationes. Et sic fac regulā q̄ sculptura in loco lapideo facta. vel vnus testis facit fidē. vbi non agit de p̄iudicio alterius.

Tres sunt casus in quibz ecclesia cōsecrata debz reconsecrari. **P**rimus si parietes ecclesie sunt combusti vel dirupti. seu notabiliter destructi in toto vel maiori pte. Secus si solū fuerit tectū exustum. extra. eo. lignis. Ratio fm panoz. in. c. p̄posuisti. eo. ti. quia psecratio ecclesie cōsistit in exteriori pte. fit em̄ delimitio seu inunctio cū crucibz in ipsis parietibus ecclesie in supficie muri. vnde violat ipsa cōsecratio ex cōbustione parietuz. licet parietes nō corrūant. de pse. di. j. ecclesijs. Scōs si parietes in toto. vel maiori pte corrūerūt. Si vō parietes successive fuerint reparati. ecclesia eadez intelligit fm quosdā. z nō indiget reconsecratione. Sicut dicitur de nauis. cui vna ps deficit z reficit cras: vna aliā ps corrūit. et cras reficit. et sic successive reficit etiā tota. Et tū eadē nauis d̄. vt in. l. q̄ in rez. de leg. p̄mo. Et idē dicit populus. licet aliqui moriantur. z aliqui de nouo nascant. vt in. l. p̄ponebat. ff. de iudi. Sed Inno. sup Rubrica eo. ti. refert alios tenere q̄ indigeat reconsecratione. Et hanc partē putat panoz. veriorē. nam in istis sp̄ialibus consideramus veritatē z nō fictionem. Sed in veritate non est illa ecclesia. ex quo ex toto vel maiori parte de nouo: licet successive: est refecta. nam negari nō potest: quin cōsecratio que cōsistebat in antiq̄s parietibus sit sublatā. Et iura cōtraria loquunt de fictione. Nec ob. si dicit. q̄ ex quo fuit refecta pars minor pars: maior pars traxit minorē partē ad naturam suā. Sicut de aqua benedicta z oleo consecrato. dico q̄ hoc non. p̄cedit in istis que cōmixtio ne nō confundunt. Tercius est quādo dubitatur

an ecclesia fuerit consecrata. nec apparet aliqua p. bano: de his q̄ dicta sunt s̄. Di tres casus notant in glo. d. c. p̄posuisti.

Sunt z alij casus in quibz ecclesia nō debet reconsecrari: h̄ reconciliari. **P**rimo ppter homicidiū cōmissum in ecclesia. d. c. p̄posuisti. Et q̄ tex. simpliciter facit mentionē de homicidio. z in hoc nō requirit sanguinis effusionē. Ideo sufficit homicidium esse sine sanguinis effusione: vt q̄ fuit laqueo suspensus vel strangulatus vel simile. Et hoc tenet glo. in. c. vnico. eo. ti. li. vj.

Quid si in ecclesia fiat homicidiū casuale. vtputa. homo cecidit de tecto ecclesie z mortuus est. vel aliq̄s se defendēdo occidit inuasorē. Rñ. panoz. in. d. c. p̄posuisti dicit q̄ non indiget reconciliatōne. quia textus ibi intelligit de homicidio violento: seu iniurioso.

Quid si occidatur sanctus vir in ecclesia. nunquā reconciliabitur. Respon. glo. in. d. c. vnico. dicit q̄ sic. quia iura indistincte loquuntur. z sceleratius est iustum occidere q̄ iniustum. Et licet ecclesia in dicto casu sit sanctificata: ex sanguinis effusi passio ne. ex ipsius tñ effusi actione bene polluit. Juxta illud. Actio displicuit: passio grata fuit. locū tñ sanguinis nō lauabunt.

Quid si quis occidat extra ecclesiam vel vulneretur. z post intrat cimiterium vel ecclesiam z ibi sanguinem spargat. Respon. glo. in. d. c. vnico. dicit q̄ non reconciliabitur: licet sanguis defluat ad terram. Secus fm Directoriam si sanguinis effusio facta fuerit violenta in ecclesia vel cimiterio. licet sanguinis non fluat ad terram. vtputa colligitur cum scutella.

Quid autē si supra tectū ecclesie. puta homo sagitta interficit. Rñ. d̄ glo. vbi supra fm Dug. q̄ nō est faciendā reconciliatio. quia extra ecclesiā videtur factum.

Quid si fiat vulnus in ecclesia vel cimiterio sine sanguinis effusione: an reconciliabit. Dic fm Panoz. in. d. c. p̄posuisti. z glo. in. d. c. vnico q̄ sic p̄ tex. d. c. p̄posuisti. vbi dicitur q̄ ppter homicidia z vulnera reconciliabit ecclesia. z nō dicit: an in eis fuerit sanguis effusio vel ne. licet Panoz. dicat q̄ vulnera nō fiant sine sanguinis effusione. Et idō alia iura faciunt mentionē de sanguinis effusione. vt extra eo. c. fi. z. d. c. vnico. Ex quo panozmi. inferit duo. **P**rimo q̄ ppter extractionem modici sanguinis non polluit ecclesia. q̄ denotat verbū. effusio nam illud verbū abundantia significat. Et hoc notabis ad statuta que quandoq̄ requirunt sanguinis effusionē. Secundo inferit q̄ ex alia iniuria corporali citra sanguinis effusionē non polluit ecclesia. vt necessario indigeat reconciliatōne. Scōs casus ppter adulteriū vel seminis effusionē. extra de adul. c. significasti. z de conse. dist. j. ecclesijs. Et intelligitur tñ de semine humano siue sit catholicus vel paganus.

Quid si est occultū. Rñ. q̄ ad hoc vt reconcilietur ex p̄dicto casu fm Alstē. requirit q̄ effusio sit notoria: magna z fomicaria. Ideo dixi. notoria. q̄ si esset occulta. non oportet reconciliari fm Jo. an.

ramento bano... aut p̄bano... Et in glo. dicit q̄... nō est p̄bano... delegato. vt in. c. lxx. q̄dam de... n̄ est. q̄d si p̄bano... Inno. refert quosdam mox... do formam. vel disponendo de... cōferenda sunt. vt no. in. c. de... spe est obedendum in istis sp̄... m̄to p̄culam anime. nisi illa... erdicta: vel sine d̄ fide. Et no... n̄ videt leg. No. in. c. quanto... etū Inno. sciendo dicit q̄... m̄ q̄ quam tollat p̄tatem ep̄s. z... p̄tate p̄tando aut simpliciter... rant. tunc p̄bano non im... nem caratens. Ita tamen In... um d̄olentū nūq̄ tradidit. inabili non est papa sustinendus... vel similia d̄ vnicōsalē ecclē... et bis istis duo. Inno. q̄ nō... amā rationabilis im̄ venire... um ecclē q̄ oportet q̄ causa sit... pondera q̄ non dicit papaz... sustinendum. quali dicit... p̄ r̄sultare pape. tamen ecclē... d̄t actus valere. Et panoz... as distinctionis Inno. Naz... auferendo p̄ legem p̄tatem... s̄ op̄o ad actum p̄batorum re... is. Sed quando simpl̄ p̄b... tatem: h̄ interdicit exortum... ap̄mū caratē non collatū... qua simpl̄ p̄batio non im... m̄ caratens in babente p̄tore... tione apponit cāusā d̄voti... co. confirmationis: Rñ. forma est... signo crucis: et confirmo te cōst... i nomine patris z filij z sp̄ritual...

Consecratio. j.

in. d. c. unico. quia ecclesia nō iudicat de occultis. s̄
tūc tunc: qm̄ est manifesta vel de ea fama publica.
als oporteret ep̄os cōtinuo discurre. Ideo etiaz
dixi. magna: quia ppter modicā humectationem
nō esset reconcilianda. Ideo autē addidi: fornicaria.
quia si vir somnando: vel vxorē cognoscendo
effundat semen: non ppter hoc est reconcilianda
fm̄ Joan. 7. Aug. in. d. c. ecclesijs. licet glo. in. d. c.
unico teneat contrariū. tamē p̄ma opinio videtur
cōmunior. Ad hoc facit de homine dormiente in
ecclesia si ei accidat pollutio: etiaz si esset manifesta
non debet reconciliari ecclesia. 7 tamen si homo ex
pposito peccaret h̄mōi emissionē. si esset manife-
stum indigeret reconciliatiōe fm̄ Directorā. vnde
hoc. non nisi ex hoc. quia p̄mū fuit sine peccato. se-
cundū cum peccato. Modo ad p̄positum q̄ vxor
reddat debitū viro in ecclesia: vel erigat. de se non
est peccatus. maxime credo q̄ ecclesia nō indigeret
reconciliatiōe in dicto casu: si inminēte necessitate
vxor redderet debitū viro: vel econtra in eccle-
sia. puta erant longo tempore reclusi. 7 erire nō po-
terant. Itē reconcilianda est ecclesia ppter vicium
sodomiticū. Tertius si excommunicatus fuit in ec-
clesia sepultus extra eo. consuluisti. 7 ista corpora si
discerni possunt sunt exhumanda 7 extra ecclesiaz
7 cymiteriū eicienda extra de sepul. sacris. Idē
etiā si in ea fuit sepultus paganus vel infidelis. tūc
enī corpora nō solū sunt extumulanda 7 eicienda.
s̄ 7 parietes radendi 7 tigna. Idē fm̄ Jo. an. in. d.
c. consuluisti qm̄ fuit sepultus excommunicatus. Idē
No. Sed p̄dicta quo ad rationē parietū non pla-
cent panoz. quia si raderent parietes violaret con-
secratio ecclesie. 7 sic esset reconsecranda: 7 nō reco-
cilianda. Nec ob. caplm̄. ecclesiā de cōse. dif. j. quia
loquit̄ in ecclesia nondū consecrata. 7 tunc seruari
potest qd̄ dicit Job. an. Quartus casus: si ecclesia:
vel altare vel cymiteriū ab ep̄o publice excommuni-
cato consecrent̄ vel benedicant̄ polluta sunt. nec
ante reconciliatiōē celebrari debent. nec alijs sepe-
liri. ar. d. c. consuluisti vbi hoc No. 7 Panoz. red-
dit rationē. quia si sepultura corporis excommuni-
cati polluit ip̄m locū. fortius qm̄ ipsa consecratio tran-
sit p̄ manū notorie excommunicati. Et in hoc facit re-
gulam q̄ omnia q̄ consistunt in exterioribz benedi-
ctionibus 7 cōsecrationibz nō debent exerceri per
fideles si gesta sunt p̄ notorie excommunicatus ante
reconciliatiōē. Secus in corpore chasti 7 alijs sa-
cramentis. nam illa sunt verissima in se. nec indi-
gent reconciliatiōe. licet excommunicatus consecrerit.
Quid de muliere p̄gnate mortua. Ber. 7 Hof.
dicunt q̄ sepeliet̄ in ecclesia. quia fetus est ps ven-
tris de conie. dif. iij. si qua. No. autē distinguit. q̄
aut certū est q̄ fetus mortuus est. 7 tunc nō incide-
tur mulier. s̄ cū partu sepeliet̄. Nec obstant iura q̄
volunt q̄ paganus nō sepeliat̄ in cymiterio. quia
intelligunt̄ quādo paganus sepatus est ab vtero
matris xp̄iane vel in vtero matris pagane ibi se-
pultus fuit. Secus si in vtero matris xp̄iane. quia
nec comode discerni potest. Et ideo non est exhu-
mandus. Si autē certū est q̄ p̄susvuit vel dubita-
tur. tūc oīno incidat. ff. de mor. inf. l. ij. Idē Dir.

V Sed q̄s potest ecclesiā reconciliare. Dic̄ q̄ ep̄us
pprius p̄ se vel p̄ alium ep̄m. 7 p̄t vnus aquā be-
nedicere. 7 alius reconciliare. Per simplices v̄o sa-
cerdotes non potest: etiam si sit consuetudo extra
eo. aqua.

V An autē papa possit cōmittere reconciliatiōē
simplici sacerdoti. Rñ. glo. in. d. c. aqua. 7 Panoz.
ibi dicunt q̄ sic. Et idē dicendū fm̄ Panoz. in om-
nibus que sunt iuris ep̄alis ex dispositione huma-
na. quia in illis papa habet plenitudinē potestatis.
vt in. c. p̄posuit de cōse. p̄. Sed ea q̄ ex dispositiōe
diuina sunt tributa certo ordini nō possunt cōmit-
ti illi ordini non habenti etiā p̄ papā vt vult glo.
in. c. puenit. xv. di. Et nota hanc regulā. De hoc
vide supra. c. primo.

V Quid si quis celebrat in ecclesia seminis vel san-
guinis effusione polluta: an efficiatur irregularis.
Rñ. q̄ etiā si scient in ea celebrat: nō est ppter hoc
irregularis de sen. ex. is q̄ li. vj.

V Quid fiet si ecclesia nō cōsecrata fuerit sanguis
vel seminis effusione polluta. Rñ. fm̄ Panoz. in
c. si. eo. ti. q̄ organa clericorū ibi suspendunt̄. Ita q̄
nedū missa. s̄ nullū officiū debet ibi celebrari ante
reconciliatiōē: que fieri potest p̄ simplici sacerdo-
tem: lauando ecclesiam aqua exorcizata que etiā sit
p̄ simplici sacerdotē. 7 non cū aqua benedicta cuius
vino 7 cinere: cū qua reconciliat̄ ecclesia cōsecrata.
7 non requirit̄ p̄sentia ep̄i. quia si exigeret̄ p̄sentia
ep̄i: nō posset immediate reconciliari. 7 tūc tex. dicit
q̄ p̄tius p̄t: consecret̄. Eadē rōne posset dici: q̄
nō requirat̄ licentia ep̄i p̄ tex. ibi q̄ debeat p̄tinus
lauari. qd̄ non fieret si oporteret mandatus ep̄isco-
pi expectare.

V Ecclesia p̄cipue consecrata vel oratoria: mona-
stera vel h̄mōi non debent cōverti ad secularē ha-
bitationē 7 p̄phanos vsus. xix. q. iij. que semel. 7. c.
quonia 7 extra de re. do. ad hec. Et quo infert̄ ibi
Panoz. q̄ male faciunt illi q̄ ex vestibis sacris: ve-
tustate consumptis faciunt vittas p̄ dominabus
seu burfas: seu quid simile. Et vide tex. in. c. ad nu-
ptiarum. de conse. dif. j. vbi dicit̄ q̄ vestes ecclesie
non debent accomodari ad ornatus nuptiarū. nec
ad alium vsum mundanum. Et ex illo tex. colligit̄
ibi glo. q̄ ex veste domine non debet fieri capsula.
seu aliud vestimentū ecclesie. licet contrariū obser-
uetur. Et ideo papa Sixtus quartus dedit licentiā
vt ex vestibis mulierū et seculariū possint fieri or-
namenta 7 paramēta ecclesie. Nota etiam p̄t̄ha
betur. de conse. di. j. c. ligna. q̄ ligna ecclesie cū fue-
rint vetustate consumpta nō debent reponi in lo-
co indecenti. vtputa in coquina vel latrina. nec etiā
in pastuandis vineis. s̄ in loco honesto. vt in clau-
stro vel refectorio vel h̄mōi vel igni cōburēda: nec
ad laicorū opera debent admitti.

Consecratio. ij. scz alta-
ris. Alia est consecratio ecclesie alia alta-
ris. Et ideo vna sine alia fieri potest ex-
tra eo. c. j.

V Altaria sine reliquijs consecrari non debent de
conse. di. j. placuit. 7. c. nō oportet. Et potest ep̄s ut

eadem ecclesia simul plura altaria consecrare. extra eo. cum lis.

An autem deficientibus reliquijs possit apponi corpus xpi Jo. in. d. c. placuit dicit q sic. Aug. dicit non esse de substantia consecrationis. vt reliquie apponant. ea. di. c. nullus. Do. in sum. refert consiluisse Anno. sup illo dicto Jo. An licite ponatur corpus xpi loco reliquiar. Et dicit Anno. rudi disse de assistentiu consilio q no. Ro est fm Jo. an. qa corpus xpi est abus anime de conse. dist. ij. panis. nec debet cōseruari nisi causa infirmoz vel ex alia causa necessaria. vt in. c. j. de cu. eu. Fertur m q leo papa deficientibus reliquijs dedit partē corporalis z eucharistie in consecratione cuiusdā ecclesie.

Altare. an sit reconsecrandū. Rñ. q sic in quibusdam casibus. P̄missus si mensa: sine tabula altaris. i. superior: ps altaris fuerit mota. i. mutata fm locū. fm Do. extra eo. c. j. Et hoc intelligit de tabula affixa. fm Rod. Tabula enī consecrata q̄ non est affixa de loco ad locū transferri. nec tamen reconsecratur. dū tamē lapis superior: nō separē ab eo cui cōpaginat. vnde si mensa moueā cū coherentibus sibi nō oportet. p̄ter hoc altare reconsecrari. vt patet in altari portatili de conse. di. j. concedim. Secundus est si aliquis de lapidibus mensam tangentibus fuerit motus fm Ber. extra eo. c. j. q̄ intelligit Rod. de lapidibus principalibus. vt si sup q̄tuor colūnas fundata sit mensa altaris. z vna eaz fuerit mota. mēsa nūbilominus remanēte immota. Sec⁹ de lapidibus parietis vel de ipso pariete: cui latera liter compaginātū est altare in quibusdā ecclesijs. quia p̄pter motionē illius parietis vel lapidū eius non reconsecrabit altare: si maneat immotū. Tertius est si mensa fuerit enormiter fracta extra e. q̄ in dubijs. i. vltra medietatē fm Jo. vnde necesse ē fm Do. q̄ appareat deformitas. z putat q̄ sit ad arbitriū epi redigenda. vel etiā fm Rod. si in cornibus fuerit fracta. cū soleat ibi fieri p̄cipue consecratio altaris. Quartus est si lapis ille qui continet sigillum: siue reliquias. qui etiā dicit sigillū altaris quia cū eo reliquie sigillant: moueā vel frangatur vel enormiter diminuat. vnde si in altari viatico lapis continens sigillū reliquiar: moueā: altare reconsecrabitur fm Anno. z Hosti. extra eo. c. j. Si vō altare viaticū extrahat cū non adhereat ligno: sed lapidi ipsa consecratio. non credit Anno. illud esse reconsecrandū. Nota etiā fm Anno. q̄ in altari est quoddā foramen vbi reliquie ponunt z illud quāq̄ sit in parte superior: quāq̄ in latere altar. Si fiat p̄mo modo: clauditur quādoq̄ paruo lapide. quādoq̄ tabula magna altaris. Si secūdo modo clauditur triū lapide paruo. vnde siue ille puus lapis: siue tabula magna moueā: reconsecrari debz altare. Nota etiā si reliquie sublata sint z sunt sublata cum mense motione: debet reconsecrari altare Si autē sine eius motione: non debet reconsecrari de cōse. di. j. de fabrica in tex. z in glo. Quintus est quando tantū additur altari q̄ amittit formā quā habebat. quia forma dat esse rei. Vide tamē quod notat Panoz. in. c. ad bec. e. ti. q̄ quoddā est altare portatile q̄ portatur de loco ad locum z est puus

lapis ptinens in se foramen cū consecratione z sigillo supposito. z istud non excreat nisi moueā istud sigillum cōtinens consecrationē. Aliud vō est altare stabile. q̄ est firmū in loco. z istud excreat multis modis. Primo vbi cūq̄ violatur locus consecrationis. puta: quia cecidit aliquis de lapidibus tangentibus ipsam consecrationē: vel motū est ipsum sigillum vel si tota mensa est mota. licet ibi non sit foramen consecrationis. Ratio quia quā altare est firmū nō consecrat solū tabula s̄ totū altare. vnde si patitur enormē lesionē amittit formā suā. z dī excreatū ideo debet denuo consecrari.

Quero pro declaratione p̄dictoz: nunquid altare viaticū sit excreatū. si lapis remoueā a ligno. nam sepe altare viaticum sit ex lapide paruo inserto in ligno. Rñ. Ab. put refert Panoz. in. c. ligneis. e. ti. dicit q̄ nō. Et credit Panoz. q̄ velit arguere a similitudine. naz sicut corruente tecto ecclesie remanentibus parietibus nō sit reconsecratio. Ita sublata illa tabula a ligno. cui inherebat lapis. nō debet fieri reconsecratio. Jo. an. hoc fatet si sepulcrū sit in ipso lapide. Secus autē si in ligno esset sepulcrū seu foramen z ibi esset consecratio. z lapis esset loco sigilli. Et hoc est indubitātū. nā tunc violatur consecratio. Sed Panoz. dubitat etiā in prior casu: ponendo q̄ altare recipiat formā suā ex ligno z lapide. puta. quia lapis est ita paruus q̄ se non sufficeret ad formā altaris viatici. nā licet consecratio sit in ipso lapide tamen sublato ligno vō est dicere q̄ ipsum altare patitur enormē fracturā. z sic perdit suā formā. Idē dicendū de altari firmo. si ibi adesset lignum dans formam altari. Fertus casus est quando dubitatur. vtrum consecratum sit de conse. distinc. j. ecclesie.

Altaria in quibus degradati: bmoī celebrauerūt nō debent p̄ter hoc reconsecrari. nec reconciliari. cū hoc nō sit iure cautū.

Ornū in locis nō consecratis possit celebrari cū altari viatico. Rñ. Anno. in. c. j. e. ti. dicit q̄ sic. Dicit enī locū esse consecratū ex quo est ibi altare viaticum consecratū per episcopū. z sic non ob. c. missarum de conse. di. j. Sed panoz. sup Rubrica. eo. ij. dicit Archi. post aliquos antiquos tenere contrarium in. d. c. missar. vbi dicit q̄ nisi in ecclesijs consecratis nō potest celebrari etiā cum altari viatico: nisi concurrat licentia episcopi. in locis autem non consecratis z sine altari viatico non sufficit licentia episcopi. Et hanc opinionē Panoz. credit veriorē. pro hoc tex. in. c. fi. de p̄uul. li. vj. vbi de gratia est concessum episcopis vt possint celebrare vel facere coram se celebrari in itinere super altari viatico. Si enī hoc liceret de iure p̄muni. put sensu Anno. frustra concederetur p̄uilegium. Ad idē. c. vni cuiq̄. z. c. si quis de conse. di. j. Vbi dicit q̄ in oratorijs p̄uatis nō debet celebrari sine licentia episcopi. Vide tamē Ri. in. iij. di. xij. q̄ in casu magne necessitatis iura p̄mittunt celebrari in loco nō sacro. si tamen tabula sit consecrata. ceteraq̄ ad illud officium ptinentia ibi affuerint. sicut cū ecclesie p̄ime fuerint incense. vel cum homines sunt in itinere. z ecclesia defuerit. vt de conse. di. j. c. conce.

ecclesia reconsecrari. dicit q̄ episcopus...
possit cōtinere reconsecrationē...
Rñ. glo. in. d. c. aqua. z Panoz. dicit dicitur fm Panoz. in. om. nō episcopus et dicitur in om. nō habet plenitudinē potestatis. cōse. p̄. Sed ea q̄ et dicitur in certo casu nō possunt adhiberi etiā p̄ papa v̄ vult q̄. Et nota hanc regulā. De hoc...

cratio. ij. scz alti...
est consecratio ecclesie alia in...
deo vna sine alia fieri potest...
quāq̄ consecrari non debent...
z. c. nō oportet. Et postea...

Consecratio. iij.

Quibus casibus exceptis non licet celebrare in loco non sacro nisi de consensu episcopi per dictum. c. missarum. Nulla autem necessitate licet celebrare in mari vel super fluvium. Et secundum De. de pal. extra ecclesiam sine necessitate nunquam licet celebrare sine licentia episcopi. Sed non habentibus capellas licet potius celebrare in campo vel in domibus privatis. dummodo alia necessaria habeant. Et hoc ubi licentia episcopi haberi non possit. Et ideo a principio si comode licentia haberi potest: ab episcopo peti debet. In exercitu etiam christiana nonum idem sciendum.

Consecratio. iij. scilicet cimiterij. Alia est consecratio ecclesie. Alia cimiterij.

Cimiterium pollutum esse censetur quando ecclesia est polluta effusione sanguinis vel seminis. dico si sit contiguum ipsi ecclesie. et antequam reconciliatum sit. non debet in eo aliquis sepeliri. Secus si cimiterium ipsum esset remotum ab ecclesia. Sed contra pollutum cimiterium non est polluta ecclesia. ne minus dignum trahere videatur maius. Et non est cimiterium unum: sed plura quam paries est in medio. licet sit ibi porta in pariete.

Sed generaliter in c. vincto. e. ti. li. vi. querit. pone quod sint duo cimiteria. et sit paries in medio et porta in pariete. et in porta sit iniuriola sanguinis effusio. querit an utrumque cimiterium sit interdictum. Potest dici quod aut est commissa in porta. sed ex parte magis adherente vii. Et tunc illud est violatum. putat dicit de heremofodito. ff. de sta. ho. queritur. Aut facta fuit in medio porte. et tunc consideramus cuius causa fuerit factus paries et porta. ut dicit Jo. an. Aut est dubium: quia non potest apparere cuius causa sint facta. et tunc cum participet de utroque. dicimus utrumque violatum. Ita dicimus hic. Et in dubio videntur appositae ut faciant duo cimiteria principaliter. non autem accessorie ut vult dictus textus. Et per premissa idem dicit si in porta ecclesie fiat talis iniuria. Jo. an. et Jo. de Imola dicunt quod forte istud ultimum dictum est verum: quando intra clausuram ostij versus ecclesiam facta est pollutio. Secus si ex parte que est versus locum extra ecclesiam.

Si in cimiterio corpora fidelium defunctorum sepulta sunt ab excommunicatis: schismaticis: vel infidelibus et hereticis. non propter hoc debent exhumari. De sacra. non iterum a nobis.

Cimiteria non consecrata: in quibus corpora paganorum vel hereticorum vel excommunicatorum sepulta sunt. non debent consecrari de conse. di. j. ecclesia. Sed corpora ibi sepulta debent inde prius eici. et parietes et tigna radi. Et tunc si apta fuerint poterunt consecrari. d. c. ecclesiam. Si autem consecrata fuerint prius eodem modo corpora predicta inde eicienda sunt si discerni possunt. aliter non. extra de sepul. sacris. et ipsa cimiteria reconcilianda sunt. Sicut de ecclesijs dictum est. Sed in ecclesia consecrata parietes nullo modo radendi sunt. ut dictum est supra. consecratio primo. Quia tunc esset reconsecranda et non reconcilianda.

Corpora sanctorum nemo presumat transferre siue

licentia principis vel episcopi de conse. di. j. corpora. ubi dicit glo. quod per principem intelligitur papa. Et hoc verum si corpora tradita sunt perpetue sepulture. aliter sine auctoritate alicuius possunt transferri secundum glo. ibi. Idem videtur et de ossibus aliorum fidelium. ff. de re. et sumpt. fu. l. ossa.

Consecratio. iij. scilicet vestium. palliarum. et vasorum. Vestes sacerdotum et ministrorum. palee altaris. et vasa sacra. et omnia similia non debent converteri ad usus laicos. Et si quod sunt vetustate presumpta comburi debent. et cineres in ecclesia reponi. xx. q. iij. q. semel. et c. quod de conse. di. j. altaris.

An autem simplices sacerdotes possunt benedicere vestes sacerdotales. et alia ornamenta ecclesie. vel altaris. Respondeo. Archi. in c. degradatio. de pe. li. vi. Et multi alij in de. attendentes de sta. mo. dicunt quod non. Tamen per S. d. Sixtum papam quartum indultum est ut simplices sacerdotes ordinis minorum possint benedicere quocumque ornamenta ecclesie vel altaris. et vestes sacerdotales et alia. excepto corporali. Nota secundum De. de pal. putat recitat Arch. flo. in sum. quod de longo manipulo licet facere stolam vel e converso. et de brevi stola facere manipulum vel cingulum. quia omnia hec vna benedictione consecrantur. Et cum capsula. i. planeta est dupla. cum possit esse simpla. et super quolibet partem sit benedictio. in celebrando utriusque potest ex utraque parte. Et si vna pars amoveatur ab alia remanet benedicta. et potest in ea celebrari. Et similiter de dupla stola. Item secundum eundem De. quando vestimenta reparantur. propter paupertatem videtur distinguendum quod aut tanta pars amota fuit: quod sine illa non benediceretur vel celebraretur ut tota manica vel pars superior. et tunc desinit esse benedicta. Si autem modica particula. cuius defectus: nec benedictionem impediret: nec celebrationem. tunc licet celebrare. nec est hoc simile. sicut de oleo benedicto.

Conseruator. Require infra. Excommunicatione. xxviii.

Consilium tenetur quilibet inquirere ubi canetur a iure. Sed tamen non tenet illud sequi. tenet tamen expectare debito tempore donec consulat sapientem aliter non valeret: si fieret quod cum consilio fieri debet. querit enim consilium de iure: ut aptius consulens videat quid sit agendum extra de elec. ne pro defectu. ubi de hoc in glo. et c. cum in veteri eo. ti. et c. cum olim de arbi. ubi glo. querit. ad quid est petere consilium si non est necesse illud sequi. Respondit quod certe potest esse quod tale consilium sit vtile. quia potest mouere prelatum ad aliquid faciendum. quod forsitan per se non fecisset. quia quod a pluribus querit. facilius inuenitur. xx. di. de quibus. Et habito consilio deliberet: an expediat ei sequi consilium. Et ideo dicit Panor. in c. ad nostram de consue. quod est vtile in facto dubio exquirere consilium a pluribus tam literatis quam illiteratis sapientibus et insipientibus. Nam quandoque parum sapientes habent in certa re eleuati intel-

lectum et ingenium et acutius sciunt discutere unum casum quam omnes sapientes. Sicut narrat Jo. an. de fatuo piliensi: qui decidit quoniam modo in tabernarium et quendam pauperem: a quo tabernarius volebat extorquere pecuniam. quia comederat panem ad odorem assati. nam soluit ille ex sono unius denarii turonensis. quam quoniam non potuisset Catho melius decidere. Et dicitur quod Bar. qui debebat consulere super aliquo articulo conferebat de materia cum mercatoribus.

¶ An autem hoc sit verum ex propria significatione vocabuli quod quis affectus petere consilium non teneat illud sequi: si satis sit requirere. Do. dicit quod secundum propriam significationem vocabulorum precedit quod dictum est. Nam consilium ex proprio significato non obligat ad hoc. Sed quoniam sit impropriatio vigente materia subiecta. quod latius declarat panor. i. d. c. cum olim de mente Bar. in l. j. §. si plures. ff. de exerci. l. 3. querit. an consilium sapiat consensum. Aut enim consilium est impendendum ei qui non habet integrum iudicium rationis. et tunc consilium sapit consensum. ut l. in puberibus. ff. de sus. tu. unde si caueret statuto: ut pupillus certum quid faciat cum consilio duorum agnatorum. capitur ibi consilium per consensum. quia pupillus non habet discretum iudicium. Aut consilium est impendendum habenti integrum iudicium. Et tunc aut is qui habet impendere. est princeps illius officii. et tunc consilium sapit consensum. et iste est. proprius casus capituli. venerabili secundum unum intellectum de officio. dele. ubi dicitur quod platus cui datus est coadiutor: nihil debet facere sine consilio coadiutoris. Capitur ibi consilium per consensum. Aliis suum officium esset superuacuum. Aut non est princeps officii. et tunc consilium stat. proprie. unde satis est requirere. ut in d. c. cum olim. Donec exemplum. Statuto cauetur: ut mulier non possit testari sine consilio duorum consanguineorum. Certe hoc casu satis est requirere consilium: cum facultas testandi soli mulieri competat. et hoc teneas. Nec est faciendum differentia: si quis dicat de consilio vel cum consilio. put voluit Ly. in l. id quod pauperibus. l. de epi. et cle. Dicit enim quod si aliquis habet aliquid facere cum consilio alicuius. non tenetur consilium sequi. Secus si habet facere de consilio alicuius. Sed Jo. an. in regula. nullus. in mercu. hanc differentiam non approbat. nec etiam Bar. in loco pale. Secus secundum Jo. an. in loco pale. si dicatur iuxta vel secundum consilium talis: quod tunc tenet sequi. Ad de predictis quod notat Bar. in l. i. cum dorem. §. eo autem. ff. de ma. q. si consanguinei requisiti nolunt consentire quod ad iudicis officium spectat examinare causam contradictionis. et si quidem est iusta. bene quidem Aliis iudex permittit mulieri contrahere: aut testari. ut d. §. eo autem.

¶ Quid autem si ille cuius consilium requiritur: dedit malum consilium. nunquid excusentur facientes actum cum malo consilio. Respondeo. in c. cum in veteri de elec. de mente composit. dicit quod non excusantur. quia consilium non obligat. Et ideo si canonici elegissent scienter indignum cum consilio illorum in adissent in penam. c. cum in cunctis de elec. Idem sentit Bar. in l. j. §. si plures. ff. de exerci. ubi dicit quod si iudex tenetur pronuntiare cum consilio sapientis. non excusabitur

si fuit secutus malum consilium.

¶ Quid autem si ille qui habet impendere consilium non vult consulere vel est mortuus. an possit mandatarius preedere ad actus consummationem: consilio non habito. Dicitur. quem sequitur Jo. an. in c. j. ne se. va. in. vj. In effectu sic distinguit. Quia aut ille est mortuus. et tunc si expressio nomine proprio potestas consulendi fuit sibi attributa: expirat mandatum: ex quo non potuit seruari forma. si debet expectari secunda iussio. ar. in. c. cum dilecta de rescrip. Si vero fuit expressum nomen dignitatis debet successor expectari. ar. in. c. quoniam de offi. dele. Idem dicemus si est absens. Ita quod consilium non potest requiri. Si vero est presentis et non vult consulere: vel est absens. et non vult venire: seu consilium prestare: tunc potest mandatarius preedere sine consilio. De hoc bono tex. in. c. cum in veteri de elec. Sed contra primum membrum facit. d. c. j. ne se. va. ubi dicitur quod si capitulum habet conferre beneficia cum consilio episcopi: si episcopus est mortuus vel longe absens potest capitulum conferre beneficia. Do. dicit composit. quod aut consilium est requirendum ex forma mandati et procedit primum dictum. Aut statuto vel consuetudine et preedit tunc. d. c. primum. Et huius communis dicti quidam doc. antiquus ut refert Jo. de lig. assignabat duplicem rationem. Prima. quia fortius stringit mandatum hominis quam legis. Itaque potestas ordinaria est magis favorabilis quam delegata ut in. c. p. et g. de offi. del. habens ergo requirere consilium ex potestate ordinaria non ita stringit sicut habens potestatem delegatam unde in illo. c. j. capitulum precebat potestate ordinaria. Jo. de lig. videtur impugnare omnia predicta. quod etiam ubi potestatem ordinariam est consilium petendum. non valet actus consilio non habito. allegat bonum tex. in. c. nonit de his que fi. a pla. Et ad. c. j. allegatum respondet quod loquitur in collatione beneficiorum ne ex nimia dilacione imminet periculum. Ideo potest preedere consilio non habito. Do. an. tenet primum. quia cum habenti ordinariam mandatum ut cum consilio alicuius precebat. videtur potius quedam admonitio nisi adijciatur quod actus contrarius sit nullus. Dando. autem in. c. ex parte de cost. dicit quod hoc dictum non est simpliciter verum. nec opinio Jo. de lig. videtur preedere indistincte ad d. c. j. quia si bene consideret ratio illius. c. j. est generalis ad omne periculum imminens. nam secundum dispositionem rationis debet restringi et ampliari dispositio ut in. l. cum pater. §. dulcissimis de leg. ij. Et ideo videtur quod ubicumque ex dilacione proveniret periculum semper potest procedi consilio non habito. Et hanc opinionem legit Barto. in. d. §. si plures.

¶ An quod autem teneat actus si potest haberi consilium et non fuit petitum. Dicitur autem ex forma mandati erat requirendum. et non valet actus: ut in. d. c. cum in veteri. Aut ex dispositione legis. Et tunc aut lex a principio cum potestate tradidit mandavit consilium tertium requiri. et non valet actus ex defectu potestatis. Nam habuit potestatem modificatam. Sic intellige. d. c. nonit. Ita quod sine clausula decreti actus ille fuisset nullus. Aut habenti prius potestatem

episcopi de consilio di. i. compo- per pascapen intelligi papa. ca tradita sunt perone sepul- tate alicuius possunt transferri let et de offi. alioz. h. d. h. ff. sta. cratio. iij. scs. ve larum. et valor. Dicitur sicut ministror. pale altaris. et via s. debent conuerti ad vltimam stitute plumpca cobun deon. om. q. q. ij. q. semel. c. c. q. q. sacerdotes possunt benediv is. et alia ornamenta ecclesie. reb. in. c. degradano. de pe. le. attendentes de sta. mo. de p. d. Statum papa quar- simplices sacerdotes codimus medietate quoniam ornamenta. et veltis sacerdotes et alia. Nota fm. de. de. pal. que. reci. m. q. de longo manipulo lecta fuerit. et de decem stola facere ma- ulum. quia omnia bec vna bene f. Et cum capitula. plura est de sumpta. et super quibus par calculando vni petet ex vtra rs amoueat ab alia remouet ea celebrari. Et similit de du- de. De. quado vestimenta ratur videt distinguentium ea fuit. q. sine illa non bene- tur ut tota manica vel pars et esse benedicta. Et aut mo defectus: nec benedictionem adion. et tunc licet celebrare. nec de oleo benedicta. Requirit infra. Et in omnia

¶ An tenetur quilibet... de tenet illud sequi. tenet tamen deponere donec consilium sapientem habet quod cum consilio fieri debet. an de cur. ut aptus consulens vi- detur extra de dat. ne pro defectu. et cum in veteri eo. n. et c. cum q. q. q. ad quid est petere con- sile illud sequi. Respondeo quod tenetur consilium seruire. quia per mo- dum faciendum. quod fodit an pet- ed a plurius querit. factus est inibus. Et habito consilio debet equi consilium. Et ideo dicitur in de consue. q. est vltim. an- nuntium a plurius cum litem. q. et in suspensio. Nam quilibet habent in certa re dicitur

Consuetudo

mandavit superior. vt pcederet cum consilio sempronij. 7 tenet actus sine cōsilio licet ille veniat p̄mendus ar. optimū. in. c. dilect. ij. de p̄ben. vide etiā glo. singularē in de. j. de iur. patro. q̄ si mandatur alīs habenti potestātē vt aliqd faciat sub certa forma tenet actus: h̄ forma nō seruet p. d. c. dilect. Sed est alius tex. fm̄ panoz. de cōce. p. li. vj. in. c. si capitulo: vbi dicit q̄ si mandat canonicis alīs potestatem habentibz. vt conferat certuz beneficium dato executorē. vt illis negligentibz exequat p̄ solā s̄ra p̄sentationēz afficiunt manus canonicorū vt puilio alteri facta non valeat. nam ex quo superior transgredit potestātē in executorē ex defectu illorū quibz mandavit adimunt illis potestātē in casu contumacie.

¶ An autē in casibz in quibz debet peti consilium sufficiat vt petat post actū. Rūdeo. Panoz. in. d. c. cū in veteri dicit q̄ nō. Sed in ipso tractatu actus debet postulari. Et facit ad materiā ep̄oz q̄ tenentur negocia ecclesie regulariter p̄monere cū consilio capituli. debet etiā consiliuz req̄ri in actu 7 non post actū nec tenent canonici p̄cipitare responsuz: h̄ possunt petere t̄ps cōgruū ad deliberandū. Idē dicit in indice q̄ ex forma statuti tenet req̄rere consilium sapientis. Non etiā satisfiat statuto si p̄us scribit sententiā 7 postea petit cōsiliū vel si nō vult expectare cōsultorē debito t̄pe. ad hoc facit. c. licet de regula. vbi nō sufficit petere licentiā ex postfacto. Et ibi panoz. facit regulaz q̄ vbi in aliquo casu requirit licentiā nō sufficit petere ex postfacto. h̄ debet peti a p̄ncipio. Notat etiā panoz. in. d. c. cū in veteri. q̄ si is qui tenebat requirere consilium artauit se ad extremitatē actus sine consilio gestus nō valet. licet p̄pter extremitatē t̄pis nō potuerit habere consiliū. nā sibi est imputandū. Secus si debito t̄pe petijt 7 debito t̄pe expectauit responsū. nam tunc si consiliarij differūt plus debito respondere: vel nolunt impendere: consiliū p̄t. p̄cedi ad actū ipsorū consilio non expectato vt nota. in. d. c. cum in veteri.

¶ Quid autē si papa mandat canonicis alicui ecclesie vt eligant platum cū consilio aliquorū: ex quibus vnū volunt eligere in platum: an requirendū sit eius consiliū. Glo. in. d. c. cū in veteri dicit q̄ nō est necesse. quia cōsentiendo postea electioni. satis videtur consiliū p̄stare. Et si ille cōsentiret ante electionem deberet electio cassari p̄pter vicium ambitionis. vt in. c. cū post petitiā de elec. Jo. an. dicit q̄ q̄ h̄c opi. sit p̄babilis. tutius t̄m est vt etiā istius requirā consiliū vt sic satisfiat forme mandati. nā posset cōsulendo talē contingere q̄ p̄pter eius consiliū diuenterent a p̄posito. 7 alii eligerent meliorem: nec tenent requirere consiliū in sp̄e. h̄ satis est dicere in genere de quo vos consulitis 7c. Si autē consulerent in specie de p̄sona sua debet respondere fm̄ Hof. iudicio aliorūz hoc relinquo. Sed hoc vltimū nō placet Hof. quia notaretur ambitione. Sed cū bona conscia p̄t dicere nō eligatis me. q̄ nō sum dignus. Et si ipsum eligerent poterit postmodū cum bona cōscientia cōsentire. Et q̄ cōsiliū istius debeat requiri saltē in genere cōmuniter te-

netur per hoc. vt dicit panoz. in. d. c. cum in veteri. Quia consiliū debet p̄cedere electionē. ergo nō debet differri in t̄pus electionis. quia t̄pe non congruo peteret. Quid autē si papa mandat vt isti eligant cum consilio 7 cōsensu illoz. nunqd̄ possunt eligere vnū ex illis. Hof. dicit q̄ sic. qm̄ regula est vt ex tribus electis valeat cōsensus duoz. vnde satis est q̄ duo p̄beant cōsensum. dūmodo tercius nō contēnat. vt patet in arbitris 7 iudicibz simpliciter electis. In quibz valet sententiā maioris partē vt in. l. duo ex tribz. ff. de re iudi. Et nota singulariter hoc dictū: q̄ vbi cumq̄ eligunt simpliciter plures ad cōsulendū vel consentiendū sen ad aliquod officii etiā extra iudiciū exercendū valet quicquid facit maior pars: dūmodo minor pars nō contēnat. Nec panoz. in. d. c. cū in veteri.

¶ Quid autē si fuisset dictū q̄ eligerent cū consilio 7 concordī cōsensu illoz. triū. nunqd̄ possunt eligere aliquē ex his. Rū. Hof. putat recitat Panoz. vbi supra tenet q̄ non. quia nō potest aliquis consentire in seipsum anteq̄ eligatur. Notaretur etiā de ambitione.

¶ Et p̄dicta faciunt ad. q. Ex forma statuti. Mulier nō potest contrahere sine cōsensu duoz. p̄pinq̄uoz. contingit q̄ mulier vendidit aliqua bona vni ex p̄pinq̄uis cum cōsensu alterius p̄pinq̄ui. nunquid sit satisfiatū statuto. videt q̄ sic. quia p̄pinq̄uis emendo a muliere videtur consentire illi contractui. Nā satis est q̄ cōsensus intercedat in ipso contractu. Nec ob. de. j. de re. ec. quia consensus p̄pinq̄uoz. ibi non exigitur vt auctoritas. h̄ vt quedā solennitas. Facit etiā q̄ si statutū diceret filium nō posse litigare sine cōsensu patris: q̄ si pater 7 filius simul litigant. videat pater consentire. Facit q̄ notat Jo. an. in mercu. In regula. Qui tacet. Quod si statuto ep̄i cauet vt nulla locatio valeat facta de rebus ecclesie sine suo cōsensu. q̄ si locatio fit ep̄iscopo tenet: quia conducendo videtur consentire.

¶ Consuetudo est quod: dā ius moribz vrentiū approbatū: qd̄ p̄ lege suscipit cū deficit lex. di. j. cōsuetudo. Et ex hoc inferat ad. q. quotidiana. fuit cōpromissum in quosdā arbitros vt p̄nunciarent fm̄ iura. nunqd̄ poterunt p̄nunciare fm̄ cōsuetudines 7 statuta loci. Gui. de iura i. q. statutoz. dicit fuisse determinatū q̄ non: saltē fm̄ cōsuetudines 7 statuta iuri contraria. Douet. quia appellatione iuris intelligit de iure cōmuni romanorū. Insti. de iur. na. gen. 7 ci. Sed contrariuz tenet. d. an. in. c. q̄ntauall. de iure iur. qd̄ placet panoz. sup Rubrica de p̄suetudine. Primo quia cōsuetudo vt est dictum est quoddā ius non scriptū. Itē cum non simus in materia odiosa verba generalia debent verificari in quibet specie cōtenta sub genere. vt in. c. scicitatus de rescrip. Cū ergo statuta 7 cōsuetudines sint quedā iura vt dictum est: ergo veniunt appellatione iuris. Et ad rōnē contrariā all. 7 alia similia p̄t r̄ndē q̄ loquunt q̄ de vnico iure: dispositio est intelligenda. Secus autē quādo verbū

*consuetudo
prescripta*

generale potest verificari in quilibet sua specie. Sed aliter diffinitur Bar. consuetudine in l. de quibus ff. de leg. dicens q. consuetudo est ius non scriptum populi moribus et visibus eius vel maioris partis eius de recte initiatum. continuatum. introductum. habens vim legis. Dixi ius non scriptum. hoc probatur p. s. et non scripto. in situ. de iu. na. gen. et ci. Dixi moribus et visibus populi. quod probatur in d. l. de quibus. quia p. mores populi apprehendit sensus eius vel maioris partis ff. ad municip. l. quod maior. Dixi recte initiatum. quia si esset per errorem introducta non observaret. vt. l. quod non ratione. ff. de legi. Dixi continuatum. quod si non adesset diuturnitas temporis in observatione consuetudinis. ipsa non valeret vt. d. l. de quibus. Dixi habens vim legis quia pariter est potentia cum lege. vt. probatur in d. l. de quibus.

Quae autem effectum habeat consuetudo. Bar. in d. l. de quibus dicit quod aut consuetudo est secundum legem. Aut contra legem. Aut contra primo casu valet consuetudo. Et duobus modis potest esse secundum legem. Primo interpretando ipsam legem vt in c. cum dilectus. de consuetudine. Secundo confirmando ipsam legem. vt in c. soppite de censu. Secundo quando est pro lege. et valet consuetudo. vt in c. catholica. et c. in his. xj. dist. Tercio casu dicit quod aut est contra legem diuinam. et non valet. nisi precedat distinguendo. vt infra dicitur. Aut est contra legem naturalem. et tamen non valet. quia naturalia sunt immutabilia. Pone exemplum. Si habet consuetudo. vt filii non educantur a parentibus. nam de iure naturali sunt eis debita alimenta. di. j. ius naturale. Et facit ad. q. nunquid per statutum vel consuetudinem possit tolli vel diminui legitima debita filio. De hoc vide infra. c. Legitima. Aut est contra ius gentium. et non valet. quia ius gentium potest dici ius naturale. quia naturali ratione inducitur. vt in l. omnes populi. ff. de in. et iur. Et hoc intelligitur nisi consuetudo disponeret contra ius gentium distinguendo. nam ius positum potest ex causa disponere contra ius gentium. et ius naturale. vt inducendo seruitutem vt in c. ita quorundam de iudeis. Item privando quem dominio sue rei. vt de prescript. per totum. Ita consuetudo potest facere. cum sit quedam lex. Aut consuetudo est contra legem positam. et contra legem. seu canones. seu statuta. Et tunc. aut est contra libertatem ecclesie. et non valet. Aut pro utilitate publica et non valet quod sicut non valet lex. ita nec consuetudo. Aut est pro utilitate privata. Et tunc. aut precedit lex derogatoria ad consuetudinem. et non valet consuetudo sequens. vt. l. eos. c. de usur. Et ex hoc dicto panos. infert quod consuetudo semel reprobata a lege. non potest amplius induci. Sed panos. dicit esse glo. singularem in contrarium in de. statutum de elec. Et credit quod si best ratio noua. que non suberat tempore legis damnantis consuetudinem. quod tunc poterit de nouo induci. ar. optimum in l. si hominem. ff. mandati. et in c. non debet de consang. Aut non habet legem derogatam. Et tunc. aut lex precedit et sequitur consuetudo. Aut econtra. Primo casu. si consuetudo est generalis vincit legem generaliter et vniuersaliter. Intellige tamen secundum ius canonice

cum. dummodo sit rationabilis et prescripta. vt in c. si. de consue. Aut consuetudo est particularis. et tunc non vincit legem generaliter. vt in l. ij. c. que sit lon. consue. Sed solum vincit legem vbi consuetudo viget. vt. l. venditor. s. si constat. ff. eo. p. Secundo casu quando precessit consuetudo et lex contraria sequitur. Bar. tenet quod tunc consuetudo non vincit legem. immo tollitur per legem sequentem. allegat. l. ij. ff. de sep. vio. dicit tamen quod canonice tenent oppositum. Et videtur casus in contrarium in. c. j. de consti. li. vj. vbi dicit quod lex pape non tollit consuetudinem certi loci contrariam. nisi de ea fuerit facta mentio. quia papa non presumitur scire istas consuetudines. Et quo infero quod si ciuitas facit statutum contra suam consuetudinem tollitur consuetudo. licet de ea non faciat mentionem. quia ciuis presumitur scire suam consuetudinem. vt notat in d. l. omnes populi.

An autem consuetudo possit augere. diminueret et distinguere ius diuinum quemadmodum potest lex positua cum consuetudo non sit aliud quam lex non scripta. Respondeo. Panos. in d. c. fi. dicit quod ius posituum etiam ciuile quandoque distinguit ius diuinum. nam illa regula iuris diuini: in ore duorum et reperitur limitata per ius ciuile et canonicum. quia in multis casibus requiruntur plures testes. et in aliquibus pauciores. iij. q. iij. c. j. et in c. cum esses de testa. Ad hoc facit quod notat ipse Panos. in c. nup de testi. fm Inno. quod princeps potest statuere ex causa. privilegium conferendo vt vni testi credatur in certis casibus vel certa qualitate personarum inspecta. Et sic recedere ab illa regula in ore duorum et. Et ideo vbi ratio naturalis suadet ius diuinum distinguere et limitari. tunc transgressio non inducit peccatum. quia presumitur hoc voluisse ipsum deum cum noluerit omnes casus distinguere. Sed dedit regulas generales. Et postea tribuit vicarium suo generalem auctoritatem. vt quodcumque ligaueris etc. Sed vbi nulla ratio naturalis suggerit ipsum ius diuinum mutari seu limitari. tunc nec lex nec consuetudo valet. Puta si haberet consuetudo vt non liceat honorare patrem et matrem. Ideo etiam dicitur papam posse errare quando disponit contra ius diuinum sine causa. Sic intellige. xxv. q. j. Sunt quidam. Et per hoc saluari potest dictum Hostien. in eo quod dicit non valere statutum vel consuetudinem per quam homicida vel similis criminofus puniatur pecunialiter. vbi de iure diuino venit puniendus personaliter. nam talis consuetudo vel statutum inducit pronitatem peccandi. Et ideo notanter dicit Ab. in d. c. fi. non valere statutum vt liceat interficere interfectorem patris vel perententem in facie. Et nota hoc dictum: facit enim contra statuta que vigent in multis locis permittentia consanguineis vindicare mores seu iniuriam consanguineorum. hec enim statuta videntur illicita. quia quod debet fieri per viam iusticie: non debet exerceri cum rancore animi: maxime. quia prebent materiam peccandi et scandali. Sed Jo. an. in additionibus spec. videt hoc limitare. quando statutum dat

icit omni in d. c. cum in veteri. et pedere dicitur. ergo non de. is electionis. quia lege non con. d. aut si papa mandauit. vt isti di. r. consuetudo. non potest. Hostien. dicit quod si regula est. valet consuetudo. unde la. et consuetudinem. dicitur. unde la. et in arbitrio. r. iudicio. simpli. ibi valet sententia maioris parti. ff. de re iudi. Et nota longu. biam. q. eugent. simplicitate. et consuetudinem. seu ad aliquod. seu exercendo valet quicquid. solo minor pars non contrari. in veteri. dicitur quod eligent cum consilio. et tunc non potest eligere. Hostien. putat recitat Panos. n. quia non potest aliquis con. utiq. eligatur. Potestatur enim. in d. q. Et forma statuti. De. trahere ius consuetudinis. p. q. maior vendit aliquam bona. cum consensu alterius. p. p. acti statuti. videt quod sic. quia p. a muliere videtur consuetudine. is est quod consuetudo intercedat in. c. de p. de re. et. quia consue. s. exigitur. vt in c. q. h. vt. et etia. q. si statuti dicitur si. sine consensu patris. q. si pa. m. videt pater consuetudine. in mercu. in regula. Quia. pi. cauet vt nulla locum ve. dicitur sine suo consensu. q. si lo. quia conuocando videtur.

uetudo est quod. s. in c. de vitium approbati. ob. uolunt. cu. dicitur. d. i. q. con. et ad. q. quod dicitur. si ut copu. las arbitros vt p. uocarent fm. erant p. uocare fm. consuetudines. in de. l. i. q. statuti. dicit fuisse. non. q. fm. consuetudines. et ita. Hostien. quia appellatio. u. are. c. omni. romanorum. Hostien. de. sed. contrari. tenet. d. an. in. c. ut. q. placet. panos. sup. Rubeo. Primo quia consuetudo vt est. ius non scriptum. Item cum non. dicitur verba generalia debent. velle. c. dicitur. sub genere. vt. in. c. l. i. ergo statuta r. con. s. ad. rone. contrari. al. u. q. lo. quunt. q. de. vniuersal. genda. Secunda autem quod dicitur.

F. Consuetudo generalis vincit legem

b iij

Consuetudo

hanc facultatē. et ex rancore animi faciūt vindictā
Secus si dat. vt ministro legis vt faciat iusticiam.
q; statuti potest illos cōsanguineos ministros le-
gis facere. xxij. q. v. non est crudelis. Per predicta
etiā pōt solui q̄stio. nunq̄d valeat statuti: vt bāni-
tus possit impune occidi. Et dicēdū q; sic. si fiat ex
causa rōnabili vt q; bānitus est hostis ciuitatis de
quo p̄ Bar. in. d. l. oēs populi.

VAn autē valeat cōsuetudo aut statuta q̄ vident
in aliquib; ciuitatib; maxime florentie: vt bona fi-
liozum et vxoz. et etiā ipsi filij possint capi p̄ deli-
cto fallentie. s. q̄n pater fallit: seu cedit foro. Et idē
in similib; casib; nā amore cōiugis et filioz sepe ho-
mines retrahuntur ab illa fallentia. Illa tū statuta
fin Danor. in. c. ex pte. de consue. sunt iniqua. q̄n
ex necessitate quis inducit ad fallendū. Sed quia
multi fallunt ex pposito. ideo emanarūt illa statuta
An autē cessante rōne statuti sit obseruandū illud
statuti cū tanta iniquitate et damno filioz et vxoz-
rum. Danor. remittit se ad no. p̄ Inno. in. c. quia
pleriq; de imm. ec. Similis tū casus habet in. l. fi.
de p̄mipil. li. xij. vbi bona mulier sunt obnoxia
p̄ culpa mariti. et etiā bona filij etiam emancipati.
Et dicunt p̄mipilarij illi qui deferebant in bello
p̄ma pila. i. tela. et p̄pter magnū piculum qd̄ verte-
batur in eis cū erant p̄mi in bello fuit indicta ista
specialitas: vt si ipsi cōdēnati: q; se p̄raue gessissent
in officio. et non haberent vnde soluerent: poterit
man⁹ extendi ad bona vxoz et filioz. Et hoc fuit
statuti. quia p̄pter gemitus vxoz et filioz male ge-
rebant eoz officij.

Sed oritur questio pulchra: quare valet cōsuetudo
cōtra canones et nō statuti. Et quare seculari-
bus p̄sonis fuit indultū vt legē possint condere p̄
leges imperatoz. et nō sic fuit indultū viris ecclesi-
asticis: vt possint p̄ canones statuere. Rūdeo Pa-
nor. in. d. c. fi. dicit istā fuisse rōnē. quia ius civile fi-
naliter tendit in bonū publicū et vtilitatē pauato-
rum. vnde si populus vult sibi p̄iudicare legē p̄ra
condendo. Impator nō curabit. quia pōt popul⁹
in hoc renunciare fauori suo: vt in. c. ad apostolicā
de regula. Item quia mores hominū sunt diversi.
Ideo voluit imperator. vt quisq; populus possit
facere legē. non tū cōtra honestatē nec contra iura
reseruata principi. s. in p̄iudiciū duntaxat eoz. ad
hoc. d. l. om̄s populi. et qd̄ ibi notat Bar. Sed ius
canonicū principalit̄ intendit hominē dirigere in
deū vt veniat ad bonū publicū ecclesiasticū vnde
statuti contra editū ab inferiorib; p̄sumit temera-
rium et ambitiosum et fini eterno contrariū. Ideo
nō potest papa dare potestātē statuendi cōtra ca-
nones. Sed cōsuetudo tolerat. quia surgit ex taci-
to consensu: et non p̄sumit tanta ambitio. Dicit tū
Bal. vnū singulare dictū p. l. si hominē. ff. manda-
ti. q; ex causa videnti et verisimiliter nō p̄uisa a ca-
none potest fieri statuti contra canonē. et multum
bene facit illa lex. Ibi enī dicit q; si dedi mandatū
speciale alicui: vt manumittat aliquē seruum. certe
potest procurator generalis domini ex noua causa
interdicere procurator specialis. ne manumittat: q̄si
ex noua causa per dominū non considerata possit

procurator generalis venire cōtra mandatū specia-
le ipsius domini. Ita dicendum in inferioribus vt
possint ex noua et videnti causa statuti edere con-
tra speciale statuti superioris. Et p̄ hoc dictum et
illam legem: tene menti istud dictum singulare. q; ex
noua causa potest legatus generalis prohibere
delegato pape speciali: ne p̄cedat in causa sibi com-
missa. q; in illa causa delegatus specialis dicatur
maior legato generali. vt in. c. studuisti. de offi. le.
Sed hoc admittitur ex noua causa non considera-
ta per papam.

Que autē requirant ad consuetudinē inducen-
dam. Glo. in. c. fi. de cōsue. in principio enumerat
x. vel. xi. In si. tamē videt recedere a p̄dictis. et solū
exigere. duo. Primo q; sit rōnabilis. Secundo q; sit
p̄scripta. non tamē intelligendū vt consuetudo
p̄scribat: sine p̄scribat dominij alicuius rei. s. de-
bet esse p̄scripta. i. obtenta p̄ cursum t̄pis requisiti
ad p̄scriptionē.

Quantū vō t̄pis requirāt ad consuetudinē in-
ducendam. Danor. in. d. c. fi. dicit q; varie sunt opi-
niones. Sed concludit. q; aut querit de iure civili
aut canonico. Primo casu cōmuniter tenet vt suf-
ficiat t̄pus. x. annoz etiā si cōsuetudo sit p̄ra ius
quod p̄bant legisse hac rōne. Jura requirunt lon-
gum t̄pus ad inducendū cōsuetudinē. vt. L. que
lit lon. cōsue. in rubeo et nigro. Sed longū t̄pis dicitur
x. annoz. vt. L. de p̄s. lon. tē. per totū. De iure
vō canonico. dicit q; aut consuetudo est p̄ter ius. et
sufficit t̄pus. x. annoz. ad hoc glo. notabilis in. c.
fi. e. ti. li. vi. qd̄ videt limitandū nisi consuetudo ve-
niat ad detrahendū iuri alicuius ecclesie. quia tūc
sicut in p̄scriptione ecclesie requirit t̄pus. xl. anno-
rum. Ita in cōsuetudine. Et hoc est notabile dictū
Inno. in. c. cū dilectus. es. ti. qd̄ est bene notandū.
videtur tū Inno. restringere. quando consuetudo
est contra ecclesiā particulare. Secus si contra ec-
clesiā vniuersalem. Sed panor. dicit non videre
ad hoc bonā rōnem diuersitatis. quia nō debet eē
minus fauorabile totū corpus ecclesie: q; aliqd̄ mē-
brum ecclesie. Aut cōsuetudo est cōtra ius canonici-
cum. Et tūc requirit t̄pus. xl. annoz. et in hoc ca-
su requirit q; cōsuetudo sit p̄scripta. Et quare ma-
ius tempus requirāt q̄n est cōtra ius: q; quādo est
p̄ter. patet. Verūtāmē videt verissimū q; vbi con-
suetudo venit contra ea que sunt reseruata princi-
pi in signū sp̄alis p̄ulegi. tūc vtroq; iure requirit
t̄pis. de cui⁹ inicio nō est memoria. vt in. c. sup̄ qui-
busdam de verb. sig.

Quero quot actus vel vices requirant ad indu-
cendā consuetudinē. Rū. panor. vbi s. dicit q; de
hoc sunt multe opiniones. Sed cōmunis opinio
est q; requirunt tot actus. et ita notarij. vt verisimil-
trālerint in noticiā populi. Nā nō actus. s. tacit⁹
plensus ppli inducit cōsuetudinē. vñ vbiq; ex cō-
iecturis h̄r tacitus plensus populi. tūc nō curatur
de magna frequentia actū.

VAn autē vnicus actus notorius inducat cōsue-
tudinē. Quidā dixerūt q; sic. Sed Bar. contra. in
d. l. de quib; quia consuetudo introducit ex fre-
quentia morum. sed cessat frequentia. vbi est nisi

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

unicus actus. Itē est contra substantiā z signifi-
cationē vocabuli. nā consuetudo est q̄si cōmunis
assuetudo. Itē ex vnico actu q̄ntūcumq; notorio
nō potest dici cōsensus populi. quia forte p̄ errore
vel causa uitandi scandalū ppl̄s p̄ma vice nō con-
tradixit. Distingue t̄m: q̄ aut ille vnicus actus habet
cām successiuā. z sufficit. si habuit cōtinuationem
t̄pis. z sic inducitur cōsuetudo vt in. c. cū de beneficiis
de p̄b. li. vj. nā si beneficiū seculare cōferret regulari:
z possidet p̄ regularē t̄pe habili ad cōsuetudinem
inducendā efficit illud beneficiū regulare. licet vni-
ca collatio internenerit. z e contra. q̄ illa collatio h̄z
actū successiuū. s. possessionē cōtinuatā p̄ regularē
Itēz dic si edificaretur pons in publico z haberet
cām p̄manentē. Sed Bar. in. d. l. de q̄bus sentit
q̄ requirant ad min⁹ duo actus in dicto casu. Di-
cit enī q̄ si q̄s facit pontē in platea cōis ab vna do-
mo ad aliā. alius s̄l̄t facit q̄ est introducta p̄suetu-
do fm̄ Huil. de cu. q̄ isti duo actus sunt adeo no-
tonij populo q̄ cōprehendit tactus eius p̄sensus.
Secus si fieret in loco nō publico vel in loco nō cō-
uersabili. nā ea q̄ palā fiunt. dicunt frequēter fieri
ff. de ri. nup. l. palam.

An autē ad inducendā consuetudinez sufficiat
q̄ maior ps populi v̄tā illa p̄suetudine. Rū. pa-
nor. vbi s̄. post glo. dicit q̄ sic. Intellige t̄m de maio-
ri p̄te populi habēte p̄sensus habitē ad introducē-
dū legē vel cōsuetudinē. nā mulieres infantes. z fu-
rioli nō cōputant in numero. q̄ isti nō p̄nt legem
condere. vt in. l. j. ff. de leg. Itē intellige glo. de con-
suetudine. q̄ distringit totū populū. Sed si tracta-
remus de p̄suetudine introducēda in aliquo colle-
gio. sufficit maior ps illi collegij. hoc t̄m limitarem.
nā maior ps nō sufficit ad introducēdū legē. quia
oportet saltem q̄ sint due p̄tes vniuersitatis. s̄ ma-
ior ps istar duar nō sufficit ad disponendū. vt in
c. j. de his q̄ fi. a ma. p. capli. Et ideo dicere q̄ saltez
due p̄tes illi vniuersitatis seu collegij debēt eē sci-
entes q̄ illa p̄suetudo introducatur.

An autē vnicus actus interueniēs p̄ p̄suetudinē
interripat ipam p̄suetudinē. Cōclūde q̄ aut con-
suetudo nō erat adhuc cōpleta. z t̄m interripiat
Ita q̄ nō est opus de nouo incipere. q̄ p̄ hoc non
apparet de tacito p̄sensu ppl̄i. q̄ velit inducere con-
suetudinē. cū fecerit actū p̄trariū. ar. eē de ap. solli-
citudinē. in fi. Aut p̄suetudo erat cōpleta z p̄fecta
z tunc vnicus actus p̄nus eā nō tollit. s̄ oportet q̄
tollat eo t̄pe z mō. quibz fuit inducta. q̄a iā lex est.
Et ideo dz tolli tanq̄ lex. Credo t̄m indifferentē ad
eā tollendā sufficere t̄ps. x. annor.

Consuetudini rōnabili alicui loci nō derogat
p̄ statutū nouū pape: nisi illud exp̄mat. vt extra de
consti. c. j. li. vj.

Consuetudo in delictis inducitur p̄ binuz actum
xx. q. ij. Ita nos. hoc t̄m nō est p̄prie p̄suetudo. nā
fm̄ Panor. in. c. j. e. ti. appellatione consuetudinis
intelligit de ea q̄ tenet. z q̄ iā p̄scripta ē. vt in. c. cu-
mana. de elec. De hac p̄suetudine in delictis. vide s̄.
singularia. c. Adulatio.

An autē cōsuetudo possit derogare legi positīue
etiā p̄ceptiue. Rū. panor. in. c. j. de tre. z pace. post

glo. ibi. dicit q̄ lex positīua etiā p̄ceptiua non obli-
gat ad p̄ctū si nō fuit moribz vtentū recepta. vel si
in dissuetudinē abiit. Et hāc opinionē tenet Hof.
et Inno. z Hosti. in sum. Sed in. d. c. j. tenuit ip̄e
No. s̄m. Nouet. q̄ si est lex p̄ceptiua. s̄ a princi-
pio ligauit d̄ueniētes ad peccatū. s̄ p̄ nō obserua-
tiam nō tollit eius dispositio. q̄ t̄ps nō est modus
tollendi obligationē. Alij vō distinguūt int̄ leges
q̄ apponūt penas ipso facto. z illas q̄ mandat pe-
nas infligi. vt in p̄mis nō habeat locū cōsuetudo
p̄na. cū statim p̄faciēdo incidere in penā. z in fa-
ctū dānatū. xxij. q. j. audiuius. D. an. distinguit
q̄ aut lex p̄ceptiua emanauit in fauorē p̄natū. z p̄t
tollī cōsuetudine. Sicut p̄t tollī pacto z renuncia-
tione. d. l. de quibz. Aut emanauit in honorez dei.
aut fauorē publicū. z t̄m si subditi nō obseruauerūt
sciēte sup̄iore z patiēte. talis lex nō ligat. nec requirit
alia p̄scriptio. q̄ ex q̄ superior videt z patit. nō vi-
detur velle q̄ lex sua vinculū iniciat. Sed si superior
ignorat. t̄m peccat d̄ueniēdo. S̄ p̄ No. z. D. an.
videt tex. in. d. c. fi. vbi text⁹ aperte p̄bat q̄ oīs lex
humana p̄t tollī p̄suetudine. d̄mō sit rōnabilis
et legitime p̄scripta. vñ ibi solū referuat p̄ cōsuetu-
dinē ius diuinū. nec p̄uat dicunt tollere legē supe-
rioris. s̄ ipse superior p̄sensus p̄stando huic p̄sue-
tudinē in eo q̄ statuunt iura. vt p̄ cōsuetudinem
possit tollī ius positīuū. d. c. fi. Et ideo distinguerē
q̄ aut lex p̄ceptiua nunq̄ fuit recepta in obseruan-
tia sciēte legislatoze: valente p̄dicere z nō cōtradi-
cente z talis lex nō ligat. Et puto q̄ nō requiratur
t̄ps ad inducendā p̄scriptionē. s̄ sufficit bin⁹ vel tri-
nus actus in cōtrariū. q̄ hic nō agim⁹ de p̄scriben-
do s̄ legē. s̄ de impediēdo vinculu. nā p̄ binū vel
trinū actuz apparet de p̄sensu superioris. ar. d. c. Ita
nos. Si vō aliq̄ obseruat. z aliq̄ non. in eodē loco.
t̄m nō seruātes nō vident excusari. vt in. c. cū iam
dudū. de p̄b. Intellige t̄m hoc: q̄ maior ps seruat.
t̄m minor ps nō excusat. z t̄m intelligit illud dictū
multa p̄ patientiā tollerant zc. Aut superior ignorat
et t̄m puto q̄ requiratur p̄scriptio. xl. annor. d̄mō
cōsuetudo sit rōnabilis. vt q̄ fundat sup̄ aliq̄ rōe
vt in. d. c. fi. Nec ob. q̄ a principio hoies peccauerūt
d̄ueniēdo. nā duplex potest esse rōsio. Primo q̄ si
moti fuerūt ex aliq̄ rōnabili causa nō peccauerūt:
q̄ ipsemet superior indulsisset. Ad hoc q̄d notatur
in. c. erit autē. iij. di. vbi tria requirunt ad hoc. vt lex
liget. Primo q̄ sit facta p̄ eum q̄ habet potestatem
condendi legem. Secundo q̄ sit publice p̄mulgata.
Tercio q̄ p̄ inferiores seu subditos sit suscepta.
Secundo respondet q̄ successores eorum qui con-
trauerunt nō peccauerunt. quia potuerunt exti-
mare: q̄ ex aliqua rationabili causa illa lex non sit
in obseruantia. Si vō lex p̄ceptiua fuit recepta. sed
tamen per dissuetudinē contrauentum est. Dic vt
supra. Et q̄ lex p̄ceptiua non illaqueat sciēte su-
perioze: et non contradicente. allego bonum textū
cum glo. xx. distinc. c. j. et. c. cum olim de de. contiū.
In consuetudine autē inducenda in sacramenta-
libz exigitur tacitus consensus pape. aliter non li-
gat. Ita voluit glo. notabilis in. c. vir. de secundis
nuptijs.

venit cōtra mandati sp̄cia-
dicendum in inferioribus vt
sententiā hanc cōtra con-
sp̄ona. Et hoc dicitur et
nō illud dicitur singulari. q̄
legatus generalis prohibet
line perdat in causa sibi com-
a delegatus sp̄ciales dicitur
i. vñ. c. studium. de offi. la.
q̄ noua causa non considerat
ad consuetudinē inducē-
sue. in principio enumerat
s̄t recordere a p̄dictis. z solū
s̄t rōnabilis. Secundo q̄
intelligendo vt consuetudo
dominij alicuius rei. s̄ de
ita p̄ cursum t̄ps requisit
v̄t ad consuetudinē in-
d. c. fi. dicit q̄ v̄tē sunt opti-
la. q̄ v̄t q̄ v̄t dicitur. cū
o causa cōmunitatē tenet. vt
v̄t enī h̄ cōsuetudo sit p̄na
e hac rōe. Intra requirunt ten-
nec d̄mō cōmunitatē. vt. l. q̄
e. z n̄. Sed longū ip̄s dicit
de p̄. l. n. p̄. t̄. De iure
in consuetudo est p̄nus. et
ad hoc glo. notabilis in. c.
nec d̄mō nō cōmunitatē
s̄ alicuius eccē. quia t̄m
s̄t requirit v̄tē p̄. l. anno
e. Et hoc est notabile dicitur
eo. n. q̄d est bene notandū.
ingere. quando consuetudo
seculari. Secus si contra
Sed panor. dicit non videt
d̄ueniēti. quia nō debet eē
v̄t copus eccē. s̄ aliq̄ mē
p̄suetudo est cōtra ius canoni-
cū. s̄ p̄. l. anno. in hoc ca-
tudo in p̄scripta. Et quare ma-
rā q̄ est cōtra ius q̄ quādo est
tamē videt veniunt q̄ v̄t con-
tra ea que sunt rōnata p̄nci-
pali. t̄m v̄t. s̄ iure requirit
nō est memoria. vt in. c. sup̄ qui-
s̄. v̄t v̄t requirant ad inda-
nā. panor. vbi s̄. dicit q̄ de
v̄t. Sed cōmunitatē op̄na
tamē. r̄ta notari. vt veniūt
s̄ populi. Nā nō actus. s̄ fact⁹
z p̄suetudinē. vñ v̄t. q̄. et
p̄sensu populi. t̄m nō cōmunitatē
a actū.
actus notatus in dicitur
enī q̄ sic. Sed Bar. cōmunitatē
consuetudo introducatur
ed cōlat frequētia v̄t d̄mō

